Ce nu știe toată lumea

DON JOAN DE CASTRO
(Eroul portughez incarnând virtuțile naționale ale țării sale) și-a amanetat barba pentru 500.000 dolari.
— „Ne având nici aur nici argint și nici un alt bun pentru a asigura acest împrumut, vă trimit barba mea ca o garanție" a scris el.
Banii ceruți au fost întrebuințați la clădirea orașului DIU.

O pelerină al cărei preț se ridică la un milion de dolari. *Vestmântul regal al lui Kamehameha I. făcut din penele pasărei* Mamo *o specie dispărută astăzi.*

O ferigă înaltă de 22 metri, în insulele Havaiane.

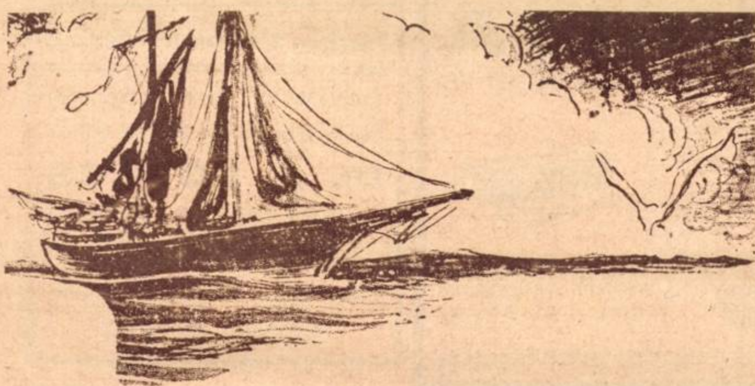

Monumentul medicilor, ridicat la Andover Mass, în memoria celor opt generații ale familiei Kittredge — toți doctori.

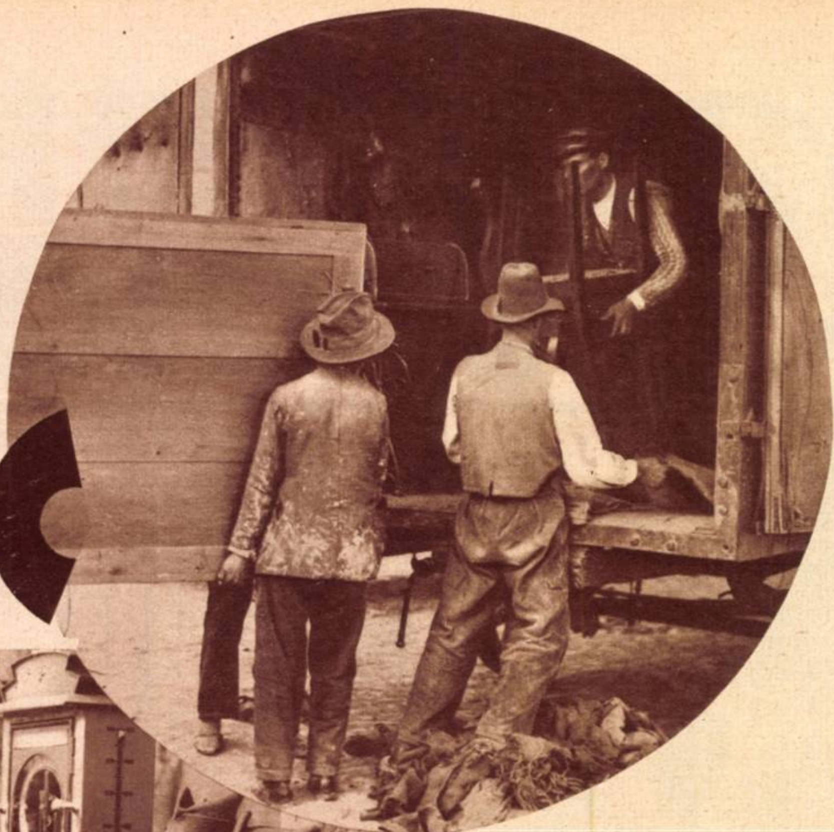
Corabia scheletelor. La 3 Noembrie 1913 oamenii vasului englez Johnston zăriră ceva ce părea să fie o corabie, cu pânzele întinse, fâlfâind în aer, dincolo de coasta Punta Arenas (Chile). Cum nu primiră nici un răspuns la semnalele pe care le făcură, se apropiară de vas. Se observă curând că pânzele și catartul erau acoperite cu un fel de mușchiu verde. Vasul părea părăsit. La abordare descoperiră un schelet lângă cârmă. Puntea era atât de putredă, încât ceda sub pași. Se găsiră în total zece schelete în cabine, și șase pe punte. Pe proră se mai puteau distinge cuvintele „Marlborough, Glasgow".

Vasul Marlborough părăsise Littletonul, Noua Zelandă, în 1890, cu o încărcătură de lână și un echipaj de 23 de persoane, sub comanda căpitanului Hird. Dispăru din vedere în strâmtoare Magelan și nu s'a mai știut nimic de el până când a fost găsit de de Johnston, 23 de ani mai târziu. Pe bord se mai aflau deasemeni câțiva pasageri, între cari și o femee.

Călătoria de douăzeci și trei de ani cu un echipaj de schelete e una din cele mai ciudate povești ale mării.

Un SFÂNT NESIMPATIC

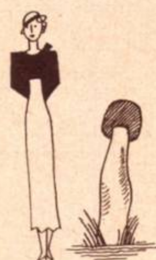

E vorba de Sf. Gheorghe. La 23 Aprilie el vine cu amenințare. Și în definitiv, Sf. Gheorghe, — dacă n'ar fi soroc de mutare, — ar fi un sfânt destul de important. Se înrudește cu Siegfried, din legendele germane, pentrucă, la fel cu acela, a ucis balaurul. E unul dintre puținii sfinți războinici, cinstiți pentru faptele lor eroice. Importanța lui e mare, și pentru faptul că cel puțin un sfert din populația de sex masculin a țării, l-a ales ca patron. Tot păcatul e că — moștenind dela Mercur al romanilor, nestatornicia — ne silește, de ziua lui ,să ne mutăm sălașul. Necazuri, oboseală, enervare, pagube, la toate angaralele mutatului, Sfântu Gheorghe și colegul său, de toamnă, Sfântu Dumitru, le poartă vina.

moda doamnă

S'au perimat comparaţiile cu florile

ASPECTELE acestui sezon dau impresia că modeliştii, mai înainte de-a elabora nouile colecţii, au răsfoit un tratat de mycologie: bulbul şi umbrela ciupercilor au influenţat într'o mare măsură ultimile modele. Fie că sunt rotunde sau conice, le regăsim liniile, în desvoltarea mânecilor şi a umerilor, ca contrastează cu restul siluetei. Unele din aceste ciuperci cresc cu uimitoare repeziciune, în mai toate saloanele marilor case creeatoare: Astfel e mânătârca, al cărei căpşor e de un ton ceva mâi închis decât tulpina şi s'ar traduce printr'o sweater scurt, sau o minusculă capă, de-o culoare ceva mai intensă decât rochia; apoi Amanita, pătată ca o panteră, sau ca un crep imprimat cu buline, şi care, mai cu seamă sub această formă, realizează toalete nespus de tinereşti şi de graţioase. Mai departe, Boletus Edulis, ciuperca de pădure, în stare naturală, cea mai comestibilă ciupercă, se transpune, sub forma unei mici cape de hermină. E una din cele mai savuroase, noutăţi ale sezonului.

Această fugitivă incursiune în domeniul cryptogamelor ne edifică în mai puţin de o clipă asupra modei. Observăm astfel că partea de sus a siluetei prezintă o evazare, ce se obţine prin cape (fixe, mobile, sau prinse în prelungirile corsajului) şi forma mânecilor, aceste două efecte confundându-se adesea. Interesul se concentrează acum asupra regiunei dintre umăr, şi mânecă. Talia trebue să fie tot subţire, notă ce se accentuază prin lărgirea umerilor, şi e destul de înaltă pentru a merita numele de linie empire.

Să nu se creadă însă că revenirea taliilor înalte ar fi reîntronarea unui „stil" vechi. Nimic din ceeace face „epocă" nu-şi găseşte locul în moda actuală, unde toate influenţele sunt asimilate, topite într'o linie pură şi sobră, purtând pecetea prezentului.

Foarte noui sunt mantourile de mătase imprimată, purtate pe o toaletă uni. Foarte suple, dedublate, fără revere şi fără guler seamănă atât de mult cu o rochie, încât la nevoie pot face foarte bine acest oficiu. Această idee poate aduce considerabile inovaţii în technica mantourilor.

Tailleururile fantaisie constă dintr'o jachetă scurtă, o bluză şi mai scurtă, pe o pereche de foi, care formează în realitate un fel de rochie fără mâneci.

Tailleururile clasice fac adesea uz de lenajuri, cu mici carouri, pentru una din cele două piese. Am văzut astfel la Mirande o jupă cadrilată în beige şi maron, însoţită de-o jachetă maron uni. Maggy Rouff inversează procedeul, făcând jacheta dintr'o ţesătură cadrilată. Tailleurul de dimineaţă se compune, la Chantal, dintr'o rochie princesse şi dintr'un bolero. Acesta din urmă nu mai seamănă câtuş de puţin cu ceeace era anul trecut. Prezintă mult mai multe variaţii, abandonează asprimile, ondulându-se în noduri şi revere. Uneori e închis de-un cordon, alteori devine un fel de caraco, ce se opreşte la talie. Chantal îi aduce o notă fantezistă, făcând uz de o eşarfă de mătase, într'o culoare vie, ce trece pe după gât, coboară sub revere şi se înoadă în dreptul taliei.

Toaleta de stradă se înveseleşte cu efecte de lingerie.

Ţesăturile întrebuinţate în această direcţie sunt extrem de variate: organdi, linon, tot felul de bumbacuri, pichetul şi muslinul. Aceste albituri variază dela „biais" simplu, care subliniază decolteul, până la plastronul bogat, ce formează aproape un fel de bluză, şi coboară până sub cordon, într'o bască scurtă şi evazata. Unele rochii prezintă un rever de pichet alb, ce se împreună cu celalt, făcut din ţesătura sobră a rochiei. Goupy montează în partea de sus a unui mantou de lenaj albastru, o coleretă detaşabilă de olandă albă completată de un guler montat, care termină manoul.

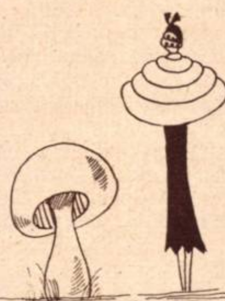
Am mai văzut apoi la Mainbocher o minunată serie de tailleururi de mătase, variând dela completul de dimineaţă până la cel destinat unui dineu la restaurant şi care, uneori, scoţând jachetă revelează o rochie foarte decoltată în spate şi garnisită în faţă de flori, din aceeaş ştofă.

Pe măsură ce eleganţa ia un caracter mai „habillée" uni-ul e preferat „imprimeurilor". Vedem în acest caz mantouri de stofă sau mătase garnisite adesea cu blană.

Se observă în genere o confuzie de genuri atât în privinţa modelelor, cât şi a ţesăturilor: mantourile seamănă a rochii, rochiile a costume şi costumele a mantouri.

YVETTE

SPORT

FOOT-BALL

Ziua cincea a campionatului regional a decurs în cea mai perfectă regularitate. Afară de matchul nul Olimpia-Sportul Studenţesc, nici un alt match n'a adus vre-o surpriză.

C. F. R. Juventus 4—0 (2—0)

Acest match a fost clou-ul zilei. C. F. R. în mare formă, a reuşit un scor, cu care Juventus n'a mai cedat de mulţi ani...

Echipa ceferistă a format un tot bine legat şi impenetrabil, astfel că roş-albastru n'au putut face nimic prin atacurile lor deslânate.

O fază din matchul C. F. R.- Juventus

Tot matchul, fără excepţii, a fost dominat de C. F. R. Inaintarea a avut o zi fericită şi a avut o pătrundere admirabilă. Mijlocaşii, în speţă Pop Iulian, au făcut o partidă bună şi au anihilat întreaga înaintare juventistă. Swetkowsky şi Ujlachi, n'au fost prea utilizaţi. Am putut remarca un mare progres de technică şi de tactică în echipa d-lui inginer Codreanu.

Arbitrajul d-lui Braida, cu aproximaţie, mulţumitor.

* * *

Pe terenul Macabi, Venus a învins clubul gazdă cu 3—0. La pauză tabela arăta 2—0 pentru negri. Macabi a furnizat o partidă destul de meritorie, dar înaintarea n'a ştiut să profite de greşelile adversarilor. Venus a făcut un match bun, nimic mai mult. Golurile au fost realizate de Colea Vâlcov (2) şi Petre Vâlcov.

* * *

Sportul Studenţesc a terminat la egalitate cu Olimpia, după un match avut la discreţie. Studenţii au mari şanse să scape de lanternă. Olimpia a făcut o partidă slabă şi numai graţie tandemului Lingner-Bechtold, a scăpat dela o înfrângere sigură.

In prima repriză Sp. Studenţesc domină dar nu reuşeşte să marcheze. In cea secundă, Robe marchează goal-ul Olimpiei. Spre sfârşit, Em. Niculescu egalează.

Matchul se termină în neta superioritate a studenţilor.

* * *

Pe terenul Unirea, albaştrii au nu bun antrenament la poarta clubului Voevodul Mihaiu. Graţie apărării, roş-verzii au scăpat dela un dezastru. Scorul a fost redus: 2—0 pentru Unirea Tricolor. Au marcat Baleos şi Traian Ionescu.

După această zi, clasamentul se prezintă astfel:

1. Venus	11	7	2	2	27/11	16
2. Unirea Tr.	12	7	2	3	26/17	16
3. C. F. R.	11	7	1	3	31/18	15
4. Juventus	12	5	2	5	26/24	12
5. Macabi	12	4	2	6	10/15	10
6. Olimpia	11	3	3	5	13/15	9
7. V. Mihaiu	11	2	3	6	17/31	7
8. Sp. Studenţesc	12	2	3	7	10/27	7

RUGBY

Duminică 17 Aprilie a avut loc a doua zi de campionat.

T. C. R. în format excelent a dispus de Sp. Studenţesc cu 20—12 (0—9). Au marcat Filitti, Chrissoveloni şi Vidraşcu pentru T. C. R. şi Gonnetant, Fântâneanu, Tarabega şi Mărăşescu pentru Sp. Stud.

In celelalte matchuri, P. T. T. a învins Viforul Dacia cu 8—5 (0—0), Stadiul Român a învins R. C. B. cu 4—0 şi Avântul Sprotiv-Arsenal 14—0. Clasamentul se prezintă astfel:

1. T. C. R.	2	2	—	—	36/20	6
2. St. Român	2	2	—	—	27/3	6
3. Sp. Studenţesc	2	1	—	1	21/20	4
4. P. T. T.	2	1	—	1	16/21	4
5. Vif. Dacia	2	1	—	1	19/8	4
6. Av. Sportiv	2	1	—	1	17/24	4
7. R. C. B.	2	—	—	2	0/12	2
8. Arsenal	2	—	—	2	0/28	2

Echipa C. F. R.

BOX

Nouii campioni amatori a României

muscă Ion Gorun învinge pe M. Ignatiuc
cocoş C. Ignatiuc învinge pe R. Ivanovici
pană Vasile Stoian învinge pe Otto Faludy
uşoară P. Milcoveanu învinge pe G. Toth
semi-mijlocie V. Palfi învinge pe Ciudin
mijlocie Gh. Lungu învinge pe L. Clitta
semi-grea A. Covaci învinge pe V. Dracs.
grea Gh. Brucher învinge pe Ianusievici.

TENNIS

Primul tur al Cupei Davis

DATELE celor șase matchuri ale primului tur au fost definitiv fixate. Matchul cel mai interesant este cel dintre Austria și Cehoslovacia, care se dispută la Viena la 6, 7 și 8 Maiu. E posibil ca în rândurile cehilor să joace și Karel Kozeluh, care e pe punctul să se recalifice amator. In acest caz, victoria nu poate scăpa Cehoslovaciei. In caz că F. I. L. T. nu admite recalificarea lui Kozeluh, echipa vecinilor noștri, va fi formată din Menzel și tânăra speranță, Hecht. Chiar cu această echipă, victoria va fi, probabil, de partea Cehoslovaciei. Totuș, nu ne-ar mira o surpriză din partea unor Artens, Matejka, Eiffermann sau Kinzel.

Comănescu din clubul „Viforul-Dacia", care a eșit primul în cursa seniorilor.

La Budapesta, la 3, 4 și 5 Maiu, Ungaria va înfrânge echipa lipsită de rutină a Filandei Kenrling, în ciuda vârstei, pare în formă excepțională.

Un match interesant și foarte disputat va fi acela dintre Belgia și Elveția, la 3, 4 și 5 Maiu, la Bruxelles. In cele din urmă echipa helvetă, condusă de veteranul Aeschlimann, va trebui să iasă învingătoare.

La Berlin, la 6, 7 și 8 Maiu, echipa Germaniei, compusă din Prenn, von Kramm, Nourney și Zander, se va întâlni cu cea a Indiei, compusă din Charandjiva, Soni și Sing-Sahib. Reintrarea lui Prenn va duce echipa sa spre victorie.

O echipă tânără a Italiei, compusă din de Stefani, Sertorio și del Bono se va ciocni la Genova, la 7, 8 și 9 Maiu, de echipa rutinată a Egiptului. Atât Wahid cât și Pierre Grandguillot, pot pune oricând în dificultate pe tinerii italieni. Totuși, șansele par a fi de partea compatrioților lui de Morpurgo.

Insfârșit, ultimul match al primului tur va fi acela dintre Monaco și Norvegia, match lipsit de orice interes, ambele echipe fiind compuse din jucători de clasă inferioară.

La 10 Maiu, primul trebuie să fie soldat, deoarece la 12 Maiu începe turul al doilea:

SELECȚIONAREA ECHIPEI ROMANIEI PENTRU CUPA DAVIS

La 27 și 28 Aprilie va avea loc pe „Courts"-urile clupului „Tennis Club Român", o serie de matchuri de selecționare, în vederea matchului Anglia-România, care se va disputa la 13, 14 și 16 Maiu, la Eatsbourn.

Selecționarea se va face dintre jucătorii Nicolae Mișu, G. Poulieff, Tibor Réti și Contacuzino.

N'ar fi fost rău ca „F. R. S. T."-ul să fie convocat la aceste matchuri și pe Bottez, Brunea, Hamburgher și Schimdt. Federația noastră preferă să se complacă în litigiul acesta continuu cu jucătorii din Transilvania, căci un Schmidt, un Hamburgher, un Welwarth sau un Benedek, pot pune oricând în dificultate pe cei patru „selecționați."

M. SENI.

Poșta sporturilor

Giura Dumitru — Satu-Mare. I) Venus. II) 1) Austria; 2) România; 3) Cehoslovacia; 4) Ungaria-România nu prea are șanse. III) C. A. O. — e superioară.

I. Leibovici, Loco. Inițialele A. L. F. ne sunt complect necunoscute. Pentru un club nautic Sfinții Apostoli 25, Loco.

M. Grünbaum, Loco. Hockey pe iarbă se joacă, cum e și normal... pe iarbă. In Capitală au luat ființă două noui cluburi. Sparta și T. C. R. Principele Nicolae se ocupă de acest sport.

Un curs de ziaristică

D. Emil Samoilă, ziarist, a luat o hotărâre îndrăsneață. D-sa a pus sub tipar o vastă lucrare intitulată „Ziaristica" și care pe lângă un istoric al presei universale și o antologie a presei române, publică un curs de ziaristică după modelul celor din Occident.

BAIA

de M. Zoscenko

Se zice că în America băile sunt foarte bune. Acolo bunăoară, vine cetăţeanul, se desbracă, pune rufele într'o cutie specială şi se duce să se spele. Nici nu trebuie să aibe grija că o să i se fure ceva.

Câte-odată — rare-ori! — un american mai neîncrezător spune băeşului:

— Good-ye, adică bagă de seamă!

Atât.

Dupăce se spală, americanul, şi vine înapoi, i se dau rufele curate şi călcate, ciorapii curaţi indispensabilii cusuţi şi cârpiţi.

Asta-i viaţă!

Şi la noi sunt băi, dar mai proaste, totuş poţi să te scalzi.

La noi, numai cu numerele stăm prost.

Sâmbăta trecută m'am dus la baie, (doar n'am să plec în America!) — mi s'au dat două numere. Unul pentru rufe, altul pentru palton şi pălărie.

Dar unde dracu poate să puie numerele, un om gol?

Drept să spun, n'are unde. N'are buzunare! De jur-împrejur — burţi şi picioare. Deci, unde să pui numerele? Doar n'ai să le legi de barbă.

Ei, am legat şi eu de fiecare picior câte un număr — ca să nu le pierd p'amândouă de-odată.

Am intrat în baie.

Numerele îmi bat peste picioare. Te jenează la mers. aDr bue să găseşti o găleată, căci fără găleată cum să te speli?

Caut găleată. Mă uit: un cetăţean se spală în trei găleţi. In una stă el, în a doua îşi spală căpăţina, iar a treia o ţine cu mâna stângă, ca să n'o şterpelească cineva.

Trag eu de găleată, dar cetăţeanul nu se lasă!

— Ce dracu — zice — când te-oiu trăsni cu găleata în cap, n'ai să te bucuri!

Eu spun:

Nu-i regimul ţarist, să dai cu găleata'n cap. Ia te uită ce egoism! Doar trebue şi alţii să se spele! Ce suntem la teatru, zic.

Dar el se întoarce cu spatele şi se spală.

— N'am să stau — îmi zic — să-l aştept; acum într'adins o să se spele trei zile.

M'am dus mai departe.

După o oră, mă uit, un cetăţean cască gura şi a dat drumul la găleată, s'a aplecat după săpun, sau visa, nu ştiu. Găleata ceia am luat-o eu.

Acuma este găleată, dar să m'aşez, n'am loc! Iar în picioare să te speli, ce fel de spălătură?

O porcărie!

Bine. Stau în picioare, ţin găleata'n mână, mă spăl. Dar de jur-împrejur — Dumnezeule! — parcă-i o spălătorie. Unul spală pantalonii ,altul freacă indispensabili, al treilea nu ştiu ce răsuceşte! Abia — cum s'ar zice — te-ai spălat şi eşti din nou murdar.

Dă-i la dracu — mă gândesc. Acasă am să termin cu spălatul.

Merg în sală. Dau numarul, iau rufele. Mă uit — totul este al meu, numai pantalonii, străini.

— Tovarăşi, zic — pantalonii mei aveau o gaură! Aştia n'au deloc!

Dar băieşul răspunde:

— Noi nu suntem puşi să păzim găurile. Nu suntem la teatru — zice.

Bine. Imbrac pantalonii ăştia, merg să iau paltonul. Paltonul nu vor să-l de fără număr, dar numărul l-am pierdut!

Dau băieşului sfoara — nu vrea.

— Pentru sfoară — zice — nu dau. Aşa — zice — fiecare cetăţean o să taie la sfoară şi apoi o să ceară pentru fiecare bucăţică, un palton.

Aşteaptă — zice — până ce va pleca tot publicul, îţi voiu da acela care rămâne.

Zic:

— Frăţioare ,dar dacă o să rămâie unul prost? Nu-i teatru doar, zic. Dămi-l după semne. Un buzunar, zic, rupt, celalt lipseşte. Cât despre nasturi, zic, cei de sus este, ceilalţi lipsesc.

In sfârşit mi l-a dat. Dar sfoara tot n'a luat'o! M'am îmbrăcat şi am eşit pe stradă. Deodată mi-am adus aminte: am pierdut săpunul.

Mă'ntorc din nou. Cu palton nu se dă drumul.

— Desbracă-te, zic ei.

Zic:

Eu, tovarăşi, a treia oară nu pot să mă desbrac..

Nu-i teatru, zic. Daţi-mi atunci costul săpunului.

Nu vor.

Nu vor, nu trebuie! M'am dus fără săpun!

De sigur că cetitorul are să fie curios: ce fel de baie? unde-i? Adresa?

Ce fel de baie? De rând. Care-i pentru 10 copeici.

Tradus din ruseşte
A. ROTŞTEIN

Plânge de bucurie şi râde de durere

CONSTRUCŢIA emotivă a micului italian Leonardo Cavilli uimeşte pe cei mai mari medici şi psichologi. Copilul plânge când e fericit şi râde când ar avea motiv să plângă.

Săptămâni la rând, băieţaşul a fost supus unei serii de experienţe psichologice, savanţii sperând să poată da o explicaţie acestei ciudăţenii. Totul a fost însă în zadar; s'a ajuns la concluzia că nu e nimic de făcut în acest caz şi că trebue ca băieţaşul să fie lăsat să-şi trăiască viaţa plângând în clipele de bucurie şi râzând din toată inima la supărare.

Leonardo a fost astfel de când s'a născut, iar părinţii săi au chemat adesea doctori locali, cari multă vreme s'au înşelat asupra copilului din cauza acestor inversate reacţii faţă de plăceri şi dureri. Uneori se temeau că băieţaşul ar fi vreun anormal, dar părea atât de sănătos şi de inteligent, încât nu le venia să creadă că dăduseră viaţă unui idiot.

Copilaşul e dotat cu un intelect bine desvoltat şi mai cu seamă bine echilibrat.

O moarte la capătul pământului

Anul trecut, chiar pe vremea aceasta — povesteşte d. Sparrmann — mă aflam la Capul Bunei Speranţe unde am fost martorul unei scene pe care nu o voi uita niciodată în viaţa mea. Imi instalasem tabăra în vecinătatea fortului englez la o mică depărtare de malurile fluviului Zont River. Era prin luna August; vântul şuera atât de aprig încât părea că va desrădăcina stâncile de pe ţărm ca să le plimbe prin aer asemenea unor fulgi. Cu vreo două ceasuri înainte de a se face ziuă, în partea dinspre nord a fortului se auzi un troznet înspăimântător, troznetul acela neuitat pe care-l produc vapoarele atunci când fatalitatea le izbeşte de câte o stâncă. Sgomotului acestuia cumplit îi urmă curând un şi mai grozav potop de răcnete omeneşti. Ce se întâmplase? Corabia olandeză „Jone Thomas" care avea să rămână în bazinul Toble până la începutul prielnic al anotimpului, fusese târîtă de iureşul furtunei şi sfărîmată de stâncile fioroase ale lui Zont River.

Comandantul fortului englez sosit cu câţiva soldaţi pe mal, îşi frângea mâinele de durere, văzând imposibilitatea de a scăpa dela peire pe nenorociţii aceia. Neputând face nimic, se mărginise să salveze numai încărcătura vaporului. Şi, ca să împiedice ca vasul, purtat ici şi colo de valurile întărîtate, să fie ...ţat de indigeni, dăduse un ordin prin care ameninţa cu imediata spânzurare a oricui s'ar fi apropiat de corabie, — cu gândul de a prăda...

In timpul acesta, soarta vitregă a bieţilor naufragiaţi, îţi strângea inima de durere. Prin răstimpuri, când furtuna se mai potolea pentru câteva clipe, se auziau venind, odată cu vuetul vântului, şi vaetele lor tânguitoare. La un moment dat, comantulul englez se prezintă un strein ţinând în frâu un cal superb, pe care-l stăpânea cam anevoie.

— Domnule comandant, grăi noul venit, dacă-mi îngăduiţi, eu am să salvez câţiva din naufragiaţii aceia...

Era un bărbat între două vârste, care având un fiu caporal în garnizoana fortului, plecase din zori şi venise călare aducându-i acestuia de-ale mâncării.

Comandantul îl scrută cu o privire îngrijorată.

— Şi cum ? întrebă el. Nu vezi cât de furioasă e marea ?

— Nu vă gândiţi la asta! răspunse streinul şi, fără a mai aştepta un răspuns, dădu pinteni calului şi se avântă în apă. Noi toţi îl socotirăm pierdut. Intâiul val de spumă abătându-se asupră-i, îl înghiţi; apoi reapăru la suprafaţă şi înainte se zări capul negru al calului care, suflând din greu, spintecа totuşi apa, sburând peste talazuri... O altă avalanşă îi acoperi cu totul, după care se iviră la vreo zece metri de corabie, iar un alt val uriaş îi înălţă în aer, părând că-i va sdrobi negreşit de partea dinapoi a corăbiei care rămăsese afară din apă. Dar calul era un înotător minunat şi avea muşchii de oţel. Incă un minut şi iată-i ajunşi lângă corabie. Aci, valurile se potoleau o clipă. Călăreţul se apropie în aşa fel ca vocea să-i fie auzită şi strigă naufragiaţilor, aruncându-le capătul unei funii ce-o avea cu sine :

— Unul din voi să se agaţe de frânghie, iar un altul să coboare în apă şi să se prindă de coada calului.

Porunca fu ascultată întocmai şi curagiosul bărbat se înapoiă la ţărm, trăgând voios după sine, doi inşi pe jumătate sufocaţi de apă şi de vânt. Ii dădu în îngrijirea comandantului englez, mângâiă calul şi porniră din nou să înfrunte valurile.

Repetă aceiaşi manevră, şi de şapte ori se întoarse la mal, salvând paisprezece persoane. Dar acum, atât el cât şi calul erau sleiţi de oboseală: bietul animal gâfâind din greu, răsufla anevoie pe nări, pe când muşchii pieptului şi ai coapselor erau cutremuraţi de un spasm neîntrerupt. Atunci, plănui să se odihnească puţin, împreună cu curagiosu-i tovarăş, spre a reîncepe după câteva minute, şi cu puteri noui, salvarea puţinilor inşi ce mai rămăseseră pe corabie.

Dar un răcnet de disperare porni dinspre corabie: puţinii supravieţuitori îşi închipuiră că streinul acela mărinimos vroia să-i părăsească şi că nu mai cuteza să repete încăodată munca aceia supraomenească de salvare. Se văzură pierduţi, înghiţiţi de valurile nemiloase, devoraţi de ciocul pasărilor de pradă cari rotiau în stoluri, ţipând jalnic de-asupra capetelor lor. Urlau, ridicau braţele spre cer şi plângând, ameninţau să se arunce cu capul în jos, în valuri. Viteazul binefăcător nu mai stătu în cumpănă, ochii i se umpluse de lacrimi.

— Bunul Dumnezeu, îşi zise el, care m'a ajutat să-i scap pe aceşti paisprezece oameni, mă va ajuta să-i salvez şi pe cei rămaşi acolo !

Intoarse calul şi-l îndemnă cu pintenii să se arunce iarăşi în mare. Frumosul animal se împotrivi o clipă, neliniştit; bătând din copite, pe loc: nu se mai simţia în stare să înfrunte furtuna. Dar stăpânul lui stărui şi calul se avântă încăodată în apă. De rândul acesta, înotul lui era neregulat, şovăitor, printre valurile cu cari se luptă, iar pieptu-i lat despica apa cu multă anevoinţă. Omul îl îmbiă, îl împinse cu zor şi foarte anevoie îl readuse sub corabia naufragiată.

Dar acum să întâmplă ceva nespus de mişcător: puţinii supravieţuitori îşi pierduseră capul; groaza că vor trebui să rămână în voia valurilor şi a furtunei, îi întărîtase, îi scoase din minţi. Nu mai auziau nimic; instinctul brutal al conservării îi orbise şi fără să se gândească la primejdie, când îl zăriră pe salvatorul dorit săriră cu toţii în apă. Unul se agăţă de coada calului, un al doilea de funie, iar altul într'un iureş nebun ştiind de ce să se mai apuce, ce prinse cu mâinile amândouă de gâtul calului, strângându-l cu ultima desnădejde. Bietul animal simţindu-şi capul tras în jos de greutatea aceia omenească, se smuci, încercând să se descătuşeze de povară; se scutură cu furie, îşi îmbrânci musafirul în sus, cu picioarele dindărăt; dar totul era de prisos: omul îl ţinea strâns ca într'un cleşte. Capul calului era afundat în apă şi nu mai putea să respire. Făcu o ultimă sforţare, silindu-se să se ridice în două picioare, dar în cele din urmă, frânt de oboseală, — renunţă. Macabrul amestec în care se contopise oamenii şi animalul se mai ivi odată, rostogolit pe creasta înspumată a unui val, apoi se cufundă în adâncuri, — pentru totdeauna!...

G. BR.

Insula magnetica

INSULA Bornholm din Marea Baltică, — prin apropierea căreia trec vapoarele, care eşind din strâmtoarea Sundului, se îndreaptă spre Stokholm sau Leningrad, — are o proprietate foarte ciudată, pe care au remarcat-o toţi cei care au călătorit prin aceste locuri.

Această insulă e ca un magnet plasat în mijlocul mării, la 38 kilometri de Suedia. Ea emite curenţi magnetici de-o intensitate atât de mare, încât busolele navelor trecând la o depărtare de 10 mile sunt influenţate.

Insula Bornholm e înconjurată de stânci şi bancuri de nisip foarte periculoase.

Navigaţia prin aceste locuri se face cu mare prudenţă şi se atribuie acestei insule magnetice marele număr de accidente, care se produc lângă coasta suedeză.

E normal să fim stângaci ?

MULTĂ lume precum şi vre-o câţiva mari psichologi au socotit că întrebuinţarea mânei drepte e un semn de echilibru fizic şi intelectual şi că marea majoritate a stângacilor datorează însuşirea lor ignoranţei şi neatenţiei părinţilor.

S'ar putea să fie ceva adevărat în această teorie, dar doctorul Ira S. Wile, dela facultatea Spitalului Mt. Sinai din New-York, o declară fără valoare. Din cercetările pe care le-a făcut, a ajuns la interesanta concluzie că stângacii s'au născut astfel şi că din acest punct de vedere sunt perfect normali.

In cazul când doctorul Wile ar avea dreptate, e o greşală să se impună uzul mânei drepte copilului născut cu tendinţe de stângaci.

„Am observat, în cursul investigaţiilor mele" spune d-rul Wile „că încercările de-a forţa uzul nenatural al mânei drepte, determină desordini psichice, ca irascibilitatea, mania minciunii şi a furtului.

„Avem multe motive să credem că persoanele stângace îşi au sistemul nervos centralizat în partea stângă a trupului lor.

O stat stică interesantă

Există un stat, în care nu s'a născut nicicând un copil şi a cărui populaţie a crescut cu 60 la sută în cursul anului trecut. Recensământul făcut de către oficiul statistic al Vaticanului pe anul 1920—1931 arată că populaţia acestui stat a sporit dela 558 la 862 ceeace înseamnă o creştere de aproape 60 la sută. Admiţând chiar că un copil s'ar naşte pe pământul Vaticanului, n'ar dobândi cetăţenia acestui stat, care e selectivă şi nu se obţine automat, astfel că ar deveni supus a statului italian.

Numărul Cardinalilor se ridică la 59, dintre cari numai 26 se numesc cetăţeni ai Statului Papal.

FEMEEA STANDARD

Sus: *Sportive moderne, aprinzându-și țigările pe teren.*

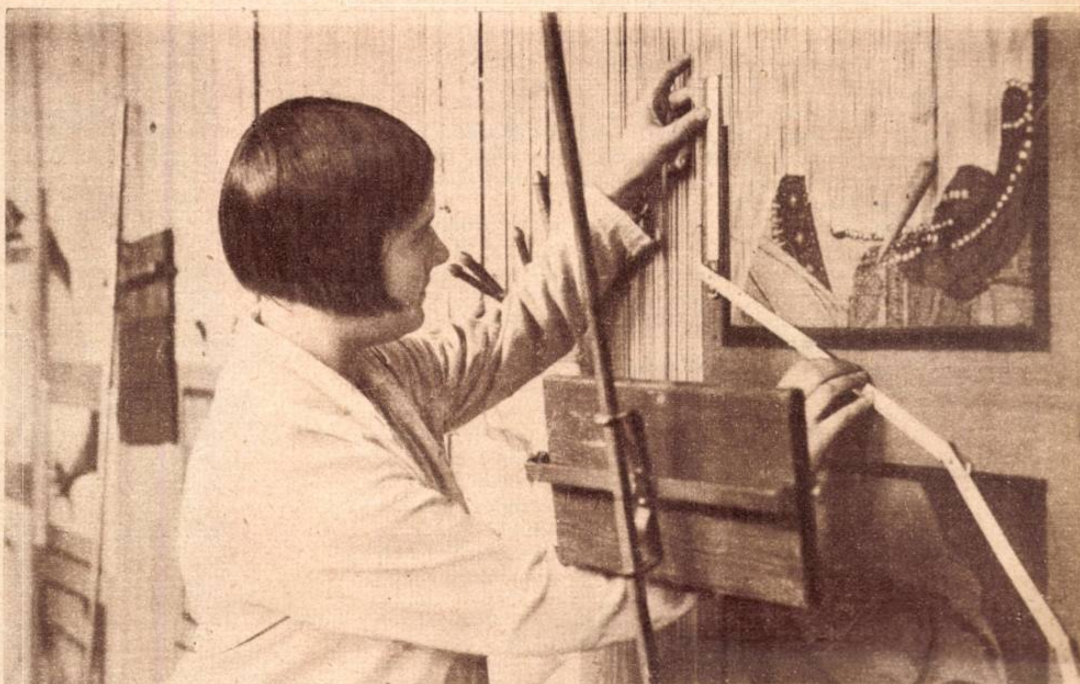
CRONICARII vremilor viitoare, cari vor voi să desemneze în linii precise, pe femeea vremurile noastre, vor fi puțin în grea cumpănă. Nici când o epocă n'a oferit o mai mare diversitate de imagini, tipul feminin amplificându-și conturele, peste normele cunoscute epocilor trecute.

Către sfârșitul veacului trecut, apăruse în străinătate tipul atât de mult caricaturizat al feministei, pe care desenatorii o arătau cu ochelari, cu ghete englezești, cu costum de stofă bărbătească, urâtă și masculină în atitudine.

Dar azi feministele sunt tot atât de tinere, de grațioase și elegante ca și celelalte, și tipul-standard al feministei nu mai poate fi definit, în câteva linii ironice.

Va trebui ca artistul care va avea ca misiune să facă imaginea femeii epocei noastre să ia ca tip lucrătoarea? Și atunci statua va reprezenta o femee în cazacă de muncă și fustă scurtă? Dar cum rămâne atunci cu doctorița tânără și de-o sobră eleganță, cu avocata de-o agresivă cochetărie, cu sportiva înarmată cu racheta, cu rama, cu mănușa de box și chiar cu... floreta ?

Care va fi imaginea sintetică a femeii anului de disgrație, nouă-sute-trei-zeci și doi ?

Sus: *Artista pictoră în fabrica de gobelinuri;* stg.: *Tinere studente engleze;* jos: *Vechea sufragetă.*

I-a venit mai ușor lui Suetoniu să ne schițeze în câteva fraze decisive, imaginea Agrippinei sau a Poppeei — calitățile și defectele lor erau simple și precise. In Burkhardt cronicarul Papilor, o vedem întreagă pe faimoasa Donna Vanozza, mama celui mai seducător dintre sceleratii principi ai Renașterei, Cezar Borgia. I-a fost mai lesne lui Brantôme, să schițeze cu cruzime și umor, pe femeile îndrăsnețe și rafinate, contimporane Catherinei de Medicis și regilor Valois. Saint-Simon cu pana lui elegantă, a putut să ne redea cu tot foșnetul multiplelor mătăsuri și cascada delicatelor dantele, pe femeile secolului al opt-spre-zecilea. Cât despre imperialele frumuseți dela curtea lui Napoleon, cronicarii acestor vremuri n'au avut de cât să copieze splendoarea costumelor dela curte, a bijuteriilor și coturnilor de atlaz, pentru a reda luminos pe Joséphine, pe Pauline, sau pe Elisa Bonaparte. Costumul aascundea sub podoabe sufletul pueril.

Dar în vremurile noastre, estetica originală și eleganța rafinată a femeii, corespunde unei complexități reale. Părul ei tuns, prin care a trecut suflul

oxygenului, lăsând reflexe de platină, silueta ei îngustă şi febrilă, machiajul ei îndrăzneţ, sobrietatea voită a liniei, au un înţeles profund. In silueta femeii pe stradă, se vede evoluţia ei intelectuală, eliberarea ei curagioasă dela o sclavie de prejudecăţi, răspunderea acceptată cu bravură a întregei sale existenţe.

Femeile Renaşterei puteau fi copleşite de podoabe, târând falduri de brocart pe umerii lor delicaţi, puteau avea fruntea, gâtul şi braţele, sdrobite de greutatea bijuteriilor de preţ. Leneşe ca nişte sultane, visătoare şi casnice, ele nu uzau tălpile micilor pantofi de mătase, pe pavajul străzilor, rezervat doar vulgului. Dar doctoriţa modernă, care înfruntă aerul dimineţei (dăunător pe vremuri tenului de camelie) avocata care-şi petrece zilele în praful tribunalelor, funcţionara, etc.

Atunci, veţi zice, fără îndoială imaginea femeii de azi, va reprezenta, pentru posteritate, o fiinţă în costum de lucru, sobru şi precis. Nu, căci aceiaş femee care-şi fumează dimineaţa ţigarea cu mâinile în buzunarele pardesiului englezesc, cu fruntea tumultoasă sub bereta de lână, apare seara o delicată şi irealà creatură, cu umerii îndrăsneţ desveliţi, iradiând valuri molatece şi nuanţate de mătase fină, ce par însăşi emanaţia unei voluptuoase şi poetice mentalităţi.

Printr'un efort de voinţă de care odinioară nu era crezută capabilă, femeea de azi, ştie să împace munca, cu rafinamentul, sportul cu visarea, energia cu graţia. Mâna care mânueşte scalpelul, pana, volanul, păstrează totuş inflexiuni feminine şi delicate moliciuni.

Şi atunci, care va fi imaginea lăsată posterităţii de femeea anului una mie nouă-sute-trei-zeci şi doi?

In grădina Luxenburg din Paris, în aleea reginelor (şi regina era pe vremuri quintesenţa femeii unei ţări) Anne de Bretagne ne redă cu linia ei mlădioasă, silueta eroinelor baladelor medievale; Catherina de Medicis ne aduce odată cu costumul ei florentin, parfumul uneia dintre cele mai seducătoare epoci, pe când Maria-Antoinette este expresia însăşi a poeziei unui sfârşit de secol, ce avea să se înece în sângele Revoluţiei.

Dar în 1932, avem o complexitate de vedenii ce va pune în grea încurcătură pe cronicarul, pe artistul, cari vor voi să redea imaginea feminină a celei mai ciudate dintre epoci. Ei vor sta la îndoială între sobra imagine a muncitoarei şi somptuoasa apariţie a rafinatei. Unii vor prefera aspra figură a dimineţelor de muncă, alţii figura siluetă a serilor de tango.

Ei vor desluşi cu greu evoluţia sufletului profund, duios, matern, al femeii, pusă în faţa ariditàţii muncei, a hotărîrei, a iniţiativei, a energiei cerute de viaţa modernă. Ei se vor strădui să priceapă la ce a trebuit să renunţe şi ce a trebuit să-şi însuşească femeea, pentru a sta alături de bărbat cu demnitate, aproape cu egalitate.

Iar noi, cari înregistrăm faptele şi gesturile epocei noastre, ajutăm cu contribuţia noastră la desluşirea unei mentalităţi şi la clarificarea unei siluete.

Viitorul ne va spune din ce materie preţioasă, din marmoră, din piatră, din aur sau porfir, trebuie să fie creiată statua viitoare a femeii din epoca noastră, statuă ce urmează să ia loc, alături de imaginile trecutului.

LUCREZZIA KAR.

Sus: *Miss Mary Allen, şefa poliţiei feminine engleze, a fost chemată în Turcia, pentru a reorganiza poliţia lui Mustafa Kemal.*

Stânga: *Delicioasa actriţă Cathryn Crawford, o sportivă convinsă, poartă totuş cu graţie, o rochie de seară din voal şi dantelă neagră.*

ARHEOLOGIA CONFIRMĂ *legendele biblice*

S'A CONSTATAT că pe măsură ce ne depărtăm de timpurile biblice, cunoştinţele asupra locurilor şi personagiilor din naraţiunile scripturei sporesc, precizându-se. Acest progres s'a produs mai cu seamă în ultimii câţiva ani, de când Palestina formează câmpul unor investigaţii arheologice mai viguroase decât oricând înainte. S'a dovedit că multe puncte unde legenda situase diferite oraşe antice, erau greşite şi s'au descoperit ruinele acestor oraşe stabilindu-se definitiv locurile unde s'au desfăşurat o mare parte din episoadele istoriei biblice.

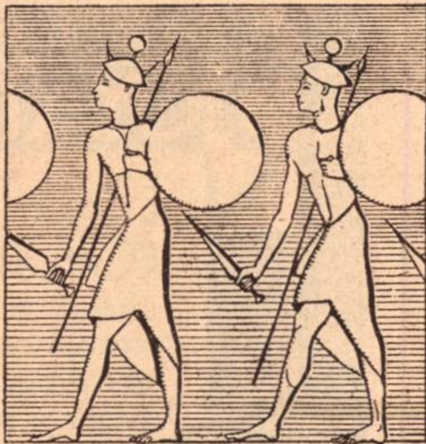
Sus: *Samson în luptă cu un leu.*

Una din cele mai ciudate şi, pentru multă lume, din cele mai inexplicabile aserţiuni ale Bibliei, e aceea că zidurile Ierichonului au căzut în faţa Israeliţilor, cari le asediau. S'au constatat acum că fuseseră minate de mai înainte, în multe locuri şi că probabil opera de destrucţie a fost desăvârşită de un întâmplător cutremur de pământ.

Ocuparea Ierichonului a fost un fapt esenţial în cucerirea Pământului Făgăduinţei de către Joshua, succesorul lui Moise. Bazele Ierichonului au fost atât de adânc săpate în ultimii ani ,încât s'au descoperit devastările făcute de soldaţii acestui luptător evreu.

Dificultăţile materiale şi numeroşi duşmani cu care eroul — după spusele Bibliei cel puţin— a avut să lupte, pentru cucerirea Palestinei, dela triburile Canaaniţilor, fac din el un geniu militar mai mare decât Napoleon.

Ruinele vechiului Ierichon sunt situate pe o colină de mică înălţime, cam la o milă spre Nord-Vest de actualul sătuc, care i-a purtat numele secole la rând. Cu mai mult de patru mii de ani înainte, fusese un oraş fortificat şi în ultima jumătate a „Epocii Mijlocii de Bronz", cam între 1800 şi 1600 a. Chr., cu câteva sute de ani înainte de venirea lui Josua, atinsese culmea prosperităţii. Pe vremea când clădirile sale acopereau întreaga colină, poalele acesteia erau protejate de-un zid de piatră, ce o înconjura atingând o înălţime de şapte metri, peste care se ridica un parapet de apărare din cărămidă, şi toate acestea erau protejate de-un şanţ adânc.

Stânga: ***Soldaţi egipteni cu echipamentul din perioada urmăririi Israeliţilor.***

Pe la 1600 a. Chr. înainte de invazia lui Josua, un inamic distrusese oraşul, iar fortificaţiile nu fuseseră reconstruite destul de solid. Şanţul rămăsese plin cu sfărâmături şi noile ziduri de apărare urmară un cerc cu mult mai restrâns. Oraşul avea mai puţin de 230 m. lungime şi cam vre-o 130 m. lăţime aşa că întreaga circumferinţă abia trecea de 650 m. Suprafaţa sa era de vre-o trei hectare, iar populaţia, desigur că nu putea trece de 1.500 suflete.

Săpăturile au arătat că pe vremea lui Josua construcţiile de apărare constau din două ziduri paralele, ridicate din cărămidă. Zidul exterior avea o grosime de aproape doi metri, pe când grosimea celui interior varia între 3.50 m.—4 metri. Deşi atât de masive, principiile de bază ale acestor construcţii erau cu desăvârşire greşite. Cărămizile erau uscate la soare şi de mărimi foarte variate, iar bazele constau din două sau trei straturi de bolovani de stâncă, lipsiţi de uniformitate ca formă şi mărime şi trântiţi în cea mai mare neorânduială.

Pe astfel de baze cu greu se putea realiza un zid bine echilibrat, care să opuie o rezistenţă serioasă. S'a constat că partea vestică a zidului interior urmează linia unei fortificaţii similare, dar mai vechi.

Pe acest şubred fundament, s'a ridicat un zid de vre-o 3.50 m. grosime atingând înălţimea de şase, până la nouă metri. Zidul exterior fu clădit în întregime pe sfărâmături. Inălţimea lui şi greutatea caselor clădite pe creasta sa, făceau din el mai curând o sursă de primejdie decât un mijloc de apărare. Toate aceste detalii sunt interesante, întrucât ne arată cât de uşor au putut cădea zidurile Ierichonului, în urmă minărilor ce i s'au făcut, în diferite puncte.

Biblia ne spune că D-zeu a poruncit lui Josua să „ocolească oraşul" în fruntea soldaţilor săi, odată în fiecare zi şi această avea să se repete timp de o săptămână. In fruntea procesiunei, şapte preoţi aveau să poarte arca, iar şapte trâmbiţaşi aveau să sune din trâmbiţe de corn. Josua şi soldaţii săi trebuiau să ocolească oraşul de şapte ori, şi în strigătele poporului, zidurile cetăţii aveau să se prăbuşească la pământ. Se spune că toate acestea se întâmplă conform profeţiei.

Profesorul Garstang e de părere că cuvântul „ocol" n'ar trebui interpretat în sensul de înconjur, ci de „împresurare".

Căderea zidurilor Ierichonului a fost atribuită de evrei unei intervenţii divine, dar examinarea ruinelor duce la concluzia că fenomenul a avut la bază o subminare şi pe urmă, se văd urme indicând incendiu şi cutremur de pământ. Săpăturile mai recente au arătat că terenul acesta a avut adesea de suferit cutremure în epoca asediului lui Josua, în direcţia zidurilor de Est şi Vest. Oscilaţiile sismice s'au produs de altfel atunci întocmai ca şi astăzi. Archeologii noştri stabilesc data căderii Ierichonului cam pe la anul 1400 a. Chr. Sub ruinele înegrite ale oraşului distrus de Josua, s'a găsit între altele un vas de Mycena, lucrat, în stilul modern, pe la 1300 a. Chr.

Dreapta: *Josua dă semnalul de atac.*

Biblia spune că Josua a murit în vârstă de 110 ani şi prof. Garstang, care prezidează săpăturile, nu corectează această cifră, întrucât se ştie că profetul avea mai bine de 80 de ani, când a condus pe evrei, în Ţara Făgăduinţei. Oamenii acestei perioade, îşi menţineau vigoarea până la o vârstă foarte înaintată. Astfel Caleb, prietenul său, pe care-l trimisese în recunoaştere, era în deplina posesiune a facultăţilor sale, la vârsta de 85 de ani.

O altă circumstanţă cu aspect de miraculos, în legătură cu intrarea lui Josua în Ţara Sfântă, a fost trecerea Iordanului. Cu rudimentarele mijloace ale epocii, urmat de femei şi copii, de un mare număr de necombatanţi şi de mult bagaj, această traversare ar fi fost o imposibilitate în împrejurări obişnuite. Un studiu al textului biblic, combinat cu ceeace cunoaştem astăzi, ne dă certitudinea că o deplasare de teren a venit atunci în ajutorul lui Josua. Citim astfel în biblie că Josua cu o zi înainte de trecerea apei, sub inspiraţia Domnului, a spus poporului său că Iordanul *va fi tăiat în două.*

Josua ocupase ţărmul răsăritean al Iordanului dincolo de care se întindea Palestina; punctul pe unde a traversat, se numeşte astăzi Damieh şi e vechiul oraş al lui Adam, de care ni se vorbeşte în cartea lui Josua. Regiunea se remarcă prin aceea că vadul e blocat, la anumite intervale, de mari oscilaţii de pământ. Un asemenea fenomen s'a produs chiar în 1266, când sultanul Bibars a ordonat construirea unui pod peste râu, în acest punct. Lucrările erau mult îngreuiate de umflarea apelor, dar în noaptea de 8 Decembrie s'a produs în albia râului o ridicătură de pământ considerabilă, care-a făcut ca apele să-şi înceteze cursul, timp de 16 ore.

Astfel de deplasări au fost determinate aproape invariabil de cutremure de pământ. Numeroase persoane au trecut albia Iordanului cu piciorul în cursul anului 1927. Fenomenul pare să se fi produs întocmai şi pe timpul lui Josua, căci Biblia spune: „apele se desfăcură în două şi poporul trecu de cealaltă parte, spre Ierichon".

Cucerirea Ierichonului a fost în mare parte înlesnită de doi spioni trimişi de Josua şi cari pătrunseseră în cetate, cu ajutorul femeii Rahab. Regele Ierichonului aflând de aceşti intruşi, trimise la Rahab după ei. Dar femeea îi ascunse dându-le noaptea drumul pe fereastră, cu ajutorul unei frânghii, căci casa ei era situată pe creasta zidului.

E interesant de notat faptul că spionii au reuşit să intra în cetate fără să fi atras atenţia cuiva asupră-le. Se presupune că vorbiau limba ce predomina în Ierichon, şi că o mare parte din populaţie nu privia cu ochi răi venirea Israeliţilor. Astfel, Rahab îi întâmpină cu următoarele cuvinte: „Ştiu că Domnul v'a dăruit vouă ţara".

Archeologii au constatat că Ierichonul avea o singură poartă, situată la baza pantei răsăritene, lângă locul unde se făceau aprovizionările cu cu apă. Foptul că locuinţa Rahabei se afla pe zid, ca multe altele, a slăbit în mare parte apărarea, înlesnind minarea zidului, operaţie ce pare să fi fost făcută de trimişii lui Josua.

SAMSON e fără îndoială una din cele mai interesante figuri ale Bibliei. Acest erou se ridică prin luptele pe care le duce împotriva Filistenilor, un trib inamic, care asupria pe Israeliţi. Cercetări recente au revelat că Filiştenii erau o rasă mediteraneană, prezentând caracteristicile descrise de Homer. Există probabilitatea că ei ar fi venit din Insula Creta sau Cipru şi că o serie de lupte cu rezultate nefericite îi silise să întemeeze noui colonii în Palestina. Olăriile găsite aci ne arată că se îmbrăcau ca multe din popoarele homerice. Purtau armuri asemeni celor găsite în Cipru şi aparţinând ultimei epoci de bronz. Se apărau cu scuturi mici, la fel cu cele întrebuinţate în lumea homerică, iar printre armele de ofensivă aveau o sabie mare, cu lama lată, aparţinând aceluiaş tip. Coifurile erau foarte ciudate, sugerând imaginea unei mitre cu penaje, asemenea coifului Carian descris de Homer.

Samson se ridică împotriva acestor popoare răsboinice şi are cu ele violente ciocniri. Marea sa putere, eroicile-i fapte, trădarea Dalilei sirena lipsită de scrupul şi tragica-i moarte, fac din el o figură foarte impresionantă.

Punctele unde s'au desfăşurat faimoasele-i isprăvi, au fost determinate cu o meticulozitate considerabilă. Astfel, Valea Sorek, unde-a întâlnit pe Dalila, se numeşte astăzi Wady el Surar. Acolo unde părăsind dealurile Iudeei, această vale se lărgeşte într'un mic şes. De o parte, Zora-ul unde a fost înmormântat Samson şi Eshtaolul, unde se află mormântul tatălui său, pot fi recunoscute în satele ce se numesc astăzi Surah şi Eshua.

Gaza, localitatea unde s'au desfăşurat cele mai dramatice evenimente din viaţa lui Samson, unde şi-a sfărâmat lanţurile, scăpând din mâinile Filistenilor, unde a fost prins apoi din nou, prin trădarea Dalilei şi orbit şi unde, în cele din urmă, a surpat templul, murind împreună cu duşmanii săi, e presărată şi astăzi cu clădiri locuite.

Sondagiile făcute în jurul vastei coline, dau la iveală epoca de mărire şi prosperitate a acestei faimoase cetăţi. S'au găsit ziduri masive ridicate din cărămidă, după modelul celor egiptene şi urme ale ocupaţiei Filistene. Biblia spune că Samson ar fi smuls poarta cetăţii, cu stâlpi cu tot.

Archeologii speră să găsească această poartă, a cărei forma le e cunoscută, dintr'o frescă egipteană.

E GREU de determinat, după biblie, numărul Israeliţilor cari au intrat în Pământul Făgăduinţei. Prof. Garstang e de părere că cifrele indicate au nevoie de o oarecare interpretare, întrucât se prea poate să se fi făcut o confuzie în privinţa cuvântului „Alif", care înseamnă atât „grup familiar, cât şi cifra „o mie".

Cartea exodului, spre exemplu, spune că numărul fiile lui Istrael, cari au urmat pe Moise se ridică la 500.000, ceeace ar însemna o coloană de marş mai lungă de patru sute de kilometri. Or, tabăra lor n'ar fi încăput nici în întreaga vale a Iordanului. Oraşele Canaanului pe care le-au atacat, aveau fiecare câte o populaţie de 1.000—1.300 locuitori, maximum, şi de aci putem deduce cu aproximaţie numărul Israeliţilor.

Ţinând seama de cele de mai sus, neamul lui Israel în momentul când Josua a luat comanda, se ridica la 6.000 de suflete, între cari numai vre-o 1.500 erau combatanţi.

UN tragic episod biblic îl formează uciderea lui Eglon, puternicul rege al Moabului de către Israelitul Ehud, care-şi ascunsese pumnalul sub vestminte. Eglon era un om foarte gras, Ehud îi ceru o întrevedere şi pe când vorbiau, scoase pumnalul nevăzut de rege, şi i-l înfipse în pântece, cu atâta forţă încât plăseaua pătrunse în rană, după lamă. Astfel sfârşi unul din numeroşii asupritori ai Israelului.

Drama aceasta a avut loc, — după biblie, — în „oraşul palmierilor", pe care mulţi l-au stabilit în Ierichon. Dar prof. Garstang e de părere că ar fi fost o altă aşezare, situată la est de oraşul distrus de Josua.

G. B.

RĂTĂCIT prin UNIVERS

ROMAN FANTASTIC DE RUDYARD MULLTON

CAPITOLUL I

O cheie falsă

De aproape o oră, pipernicitul Clayton pândea din odaia sa, ascuns după ușa întredeschisă, trecerea Tempestei Burton, pe coridorul sumbru. Nu era vorba de-o idilă. Clayton, respingător ca un vierme galben, nu avea niciodată elanuri sentimentale, iar d-na Tempesta Burton, proprietara scundei case din Shepton Street 71, unde locuia cu chirie stârpitura care pândia după ușe, trecuse de mult de vârsta tresăririlor primăvăratece.

Un bec prăfuit lumina insuficient coridorul.

Sând zări apărând în capătul coridorului, silueta sferică a proprietarei, bondocul Clayton se prefăcu că tocmai atunci iese din odaie:

— Bună seara, bună seara, madam Burton... Ce plăcere că vă întâlnesc... Ia priviți, pe ce am isbutit să pun mâna... Știți, veritabil, extra...

Clayton, care cunoștea slăbiciunile d-nei Tempesta Burton, îi făcu o plăcută surpriză, pe care i-o pregătise din vreme: scoase dela spate o sticluță de wisky, arătându-i-o, așa cum arăți o jucărie unui copil.

Tempesta Burton (greutatea 145 kgr.) avea trei rânduri de gușe și trei nobile pasiuni: 1) să vorbească de dimineață până seara, verzi și uscate, operație din care nu se întrerupea, decât; 2) ca să mănânce, îndopându-se până cădea într'un fel de letargie; și 3) să înfrângă, de câteori avea posibilitatea legea prohibiției. De aceia, când zări sticla din mâna avarului, îl pofti, mieroasă, în odaia ei:

— Am o budincă, să-ți lingi degetele, nu altceva!... Nu vrei să mănânci la mine?

— Nu, mulțumesc... răspunse Clayton. Mai bine, poftim d-ta la mine, să gustăm un păhărel și să mai vorbim, până la ora mesei...

Fascinată de licoarea din sticla brună, proprietăreasa intră la Clayton.

Odaia lui Clayton era sumbră, ca o tainiță de hoți.

Podelele de scândură murdară, erau stropite cu apă, ca să nu se ridice praful.

In jurul patului său, avarul aglomerase cele mai heteroclite obiecte; o marfă bizară, formată din compasuri marine, busole, hărți, lanțuri, bluze și pantofi de marinari; lunete, veselă sustrasă de stewarzi din restaurantele vapoarelor, binocluri furate dela pasageri, șepci marinărești, aparate fotografice, cabluri și otgoane, ba chiar o ancoră de yacht!... S'ar fi zis un meschin muzeu al marinei.

Se așezară la masa lunguiață de lemn, ca o tejghea, sub abajurul lămpii, ce filtra o lumină de-un verde sinistru.

Clayton scoase dintr'un dulăpior murdar două pahare, turnă și Tempesta sorbi cu sgomot alcoolul, plescăind satisfăcută din limbă, ca un pușcoci. Apoi vorbi de guta ei, care-i umfla încheeturile degetelor, ce păreau bucățele groase de noduroasă trestie de bambus, trecură în revistă faptele diverse povestite de ziarele de dimineață, clevetiră pe vecini...

Imobilul din Shepton Street 71 era compus din patru odăițe afumate și pline de igrasie, dintre care trei erau închiriate. Chiriașii d-nei Tempesta Burton erau: o văduvă uscată și neagră ca o rădăcină, care lucra într'o fabrică și avea un copil mic, de care proprietara îngrijea în lipsa mamei de acasă, un marinar sgârcit, care nu naviga niciodată, deoarece se ocupa cu traficul de aparate de precizie și piese metalice, pe care marinarii le furau de pe bord și le vindeau acestui avar, cunoscut sub porecla de Clayton, și care le revindea negustorilor din port; și, în fine, un tânăr, sărac și savant, anume Fritz Homberg, conservatorul micului muzeu de paleontologie *Davies Bell*.

Or, asupra acestui tânăr, dorea Clayton să tragă de limbă pe Tempesta Burton.

— Băiatul ăsta, zise Tempesta, cu o ciudată solemnitate în voce, a descoperit ceva înfiorător, ceva care face să ți se cutremure carnea pe trup...

Clayton adoptă o mimică de neîncredere, știind că aceasta va face pe d-na Burton să spună tot ce știe, în dorința de a-l convinge.

— D-ta nu crezi, urmă ea, dar eu am auzit cu urechile mele!...

— Ce anume, madam Burton?... Doar n'a reușit să învie vre-unul din scheleții săi antedeluviani dela muzeu ?...

— A făcut mai mult, șopti Tempesta Burton, cu un aer confidențial; are să plece în curând, într'o călătorie lungă, în țara unor monștri, pe care numai el o cunoaște, niște monștri vii, înfiorători, cari stau ascunși într'o peșteră din fundul pământului...

Lumina verde punea o paloare cadaverică pe fața galbenă a lui Clayton; ochii lui străluciră însă ciudat.

Acest negustor de aparate furate era un individ pipernicit, spân, cu fața gălbejită, ca plantele acelea exotice, alb-gălbui, scoase din pivniță, unde au hibernat. Toată făptura lui miroase parcă a mucegaiu. Nu avea nimic expresiv, afară de doi ochi mici și negri, rotunzi ca ochii pasărilor împăiate (făcuți din două gămălii de ace negre) ce priviau cu aceiaș sticloasă fixitate. S'ar fi zis că globul ocular la el era lipsit de mușchii ce permit omului să privească cu coada ochiului, în sus, sau în jos; Clayton, când voia să se uite într'o parte, își întorcea tot trupul în partea aceia, de parcă și gâtul i-ar fi fost anchilozat. Aceste gesturi brusce și priviri drepte, fățișe, îi dădeau o înfățișare de lealitate, ce-i servia ca să înșele mai bine, pe cei câți aveau naivitatea să se încreadă în sinceritatea lui.

Negustor până în măduva oaselor, el reușise să inspire încredere marinarilor, cari se trimeteau unul pe altul la prăvălia lui Clayton. Când un marinar cheltuia toți banii în tavernele din port, se întorcea noaptea pe bord, demonta un aparat, și venia să-l vândă negustorului clandestin din Shepton Street, pe un preț derizoriu. Clayton nu se temea de denunțuri și de percheziții. El era prieten cu polițiștii...

„Clayton” nu era numele său, ci numai o poreclă. Avea obiceiul, când voia să-și laude marfa, ca s'o poată plasa cu un preț mai bun, să spue că e „Clayton patent”, fie că era vorba de o culată de tun Krupp, sau de un binoclu Zeiss.

El auzise unele svonuri nelămurite, în legătură cu existența bizară a tânărului său vecin, conservatorul micului muzeu de paleontologie din Boston, și voia să afle amănunte dela vorbăreața și planturoasa Tempesta Burton. Dar Tempesta se contrazicea...

In mod precis, nu putu să afle, decât că Homberg, împreună cu prietenul său Tompson Brook, se pregătiseră de o lungă călătorie, de un fel de expediție inedită, pentru o explorare nelămurită.

Unde plecau și ce intenționau să facă? De aci, începea misterul. Și într'un cartier ca Chelsea, din Boston, unde nu se așază o muscă pe fereastra vre-unui vecin, fără ca întregul cartier să nu afle îndată evenimentul și să-l comenteze amplu, — faptul că nu se știa încă nici în ce direcție pleacă cei doui tineri și nici în ce scop, produsese o adevărată perturbație socială, care era una din cauzele agitației publicului, în legătură cu casa din Shepton Street 71.

Am zis „una din cauze”, deoarece această atenție exaltată ce se da pregătirilor de plecare ale celor doui misterioși amici ai Tempestei Burton, se datora și altor împrejurări, mult mai stranii și mai complicate.

In adevăr, cu câtva timp înainte, pe când Fritz Homberg și Tompson Brook începuseră să se pregătească, în mare taină, de plecare, d-na Tempesta Burton, deși rugată de cei doui tineri să țină aceste pregătiri în cel mai mare secret, binevoise să umple cartierul cu vestea plecării lor, veste pe care o împodobi cu tot felul de presupuneri și subînțelesuri, ce excitară în gradul cel mai înalt curiozitatea mahalagiilor din Chelsea. Astfel, Tempesta Burton pretindea că ar fi surprins anumite crâmpee de convorbiri dintre Fritz Homberg și Tompson Brook, și că aceștia ar fi vorbit despre necesitatea de a pleca să salveze un prizonier dintr'o țară locuită de monștri, să descopere o piatră subterană care se transformă în vietate, să construiască o... planetă!... Și multe alte baliverne, cărora un om serios nu le-ar fi dat nici o atenție, dar care, amplificate de imaginația locuitorilor din Chelsea, luară proporții fabuloase, și, în curând, se vorbia despre plecarea celor doui tineri, ca despre o expediție fantastică, în țara basmelor, într'o lume necunoscută...

E just că, într'o noapte, pe când Homberg și Brook discutau, târziu, ca de obiceiu, în camera germanului, — părându-li-se că aud o mișcare suspectă la ușe, deschiseră ușa pe neașteptate, și d-na Tempesta Burton, care asculta privind pe gaura cheei, primi o puternică lovitură în nas. Așadar, era posibil ca d-na Burton să fi surprins o parte din conversațiile tainice și nocturne ale celor doui prieteni, cari pregătiau cu siguranță ceva neobicinuit, dar probabil că vorbăreața proprietară nu înțelesese prea bine despre ce era vorba între ei. Și atunci, în lungile ei palavrageli, cu toate cumetrele din mahala, răsândi torente de svonuri absurde și senzaționale.

In odaia avarului, după ce limba Tempestei se deslegase cu desăvârșire în urma alcoolului ce băuse cu voluptate, Clayton adusese deci vorba despre pregătirile de plecare ale vecinilor săi și obținu fără greutate, o avalanșe de amănunte, dela guraliva obeză. Aceasta îi repetă cuvânt cu cuvânt, tot ce reușise să prindă

din conversațiile nocturne ale aventuroșilor băeți, și probabil că acele convorbiri aveau o însemnătate deosebită, deoarece ochii fiecși ai negustorului de aparate marine, sticliră diabolic.

— N'ai auzit locul anume unde se află comoara monștrilor de care vorbiau? întrebă el pe Tempesta.

— Nu, răspunse acesta, dar spuneau că acolo e mai mult decât toate minele de aur din lume. Că vor ajunge, după această călătorie, cei mai bogați și cei mai celebri oameni de pe pământ. Că vor avea să lupte cu ființe nemaivăzute; un om a fost prins de monștrii aceia și nimeni nu știe.

După ce află dela d-na Burton tot ce voia, ofilitul Clayton rămase singur în odaia lui, unde se închise, și, cu fruntea în mâinile galbene, se gândi îndelung.

Rezultatul acestei profunde concentrări fu că, a doua zi, Clayton pândi momentul când cei doui tineri nu se aflau acasă, luă cu ceară moale tiparul găurii dela broasca ușii camerei lui Homberg, și până seara un lăcătuș îi fabricase o chee falsă...

Acestea se petreceau cu două săptămâni înainte de plecarea lui Tompson Brook și a lui Fritz Homberg.

CAPITOLUL II.

Agenția de brevete

23 de etaje dintr'un imens sgârie-nori din New-York, trebuia să urce ascensorul, până la birourile *Agenției de Brevete* a lui Mister Salvator Wycombe. Revărsat de această navetă verticală de acaju, în capătul coridorului, solicitatorul trece prin purgatoriul a încă 3 sau 4 birouri, până să poată ajunge în anticamera regelui brevetelor de invențiuni, care e de regulă plină, și unde nefericitul inventator, care vine cu planurile invenției sale la subsoară, trebue să facă un stagiu de câteva ore, până să fie primit de Mister Salvator Wycombe. Și de multe ori se întâmplă ca secretara directorului, frumoasă și tânără ca un star de cinema, să deschidă ușa capitonată a biroului directorial, să apară încântătoare și fotogenică în prag, și să rostească cu o voce îngerească:

— Domnul director a fost chemat la comisiunea de invențiuni. Audiențele se suspendă.

Inventatorii își strâng atunci planurile în servietele jerpelite, și pleacă bombănind...

Directorul nu a fost convocat de fapt la nici o comisie. El se află la biroul său, în fotoliul său de piele și ascultă un raport interesant. In fața sa, în picioare, se află un tânăr famelic, în haine negre, lustruite pe alocuri, un funcționar cu ochelari de sârmă, și care a uitat de multă vreme să se tundă. In schimb, fața energică și fălcoasă a lui Sir Salvator Wycombe, e rasă de curând și vestonul său de o superbă stofă cenușie cu dungi, exală un parfum puternic. Wycombe are un spate vast, de boxeur, și privește uneori dur, pe sub sprâncene, cu capul ușor lăsat în piept, cum privește taurii, când sunt gata să-și împungă victima. El nu dă nici o atenție funcționarului slăbănog, nu-l gratifică nici măcar cu acest fel de privire disprețuitoare, ce o păstrează probabil pentru clienți.

— Imi permit, — șueră din piept funcționarul netuns, de parcă și-ar da duhul, — îmi permit să atrag respectuos luarea aminte a domnului director, asupra părții din raportul meu cotidian, referitoare la ziarele din Boston.

Directorul mormăe ceva printre dinți, fără să-și ia ochii de pe raportul pe care-l răsfoește, iar funcționarul său a înghețat. După un timp, Mister Salvator Wycombe binevoește să facă un gest de concediere și funcționarul se retrage spre ușe, respirând ușurat.

Indată după plecarea acestuia, Miss Bety Dilman, secretara, își părăsește mașina de scris și aleargă să se cuibărească pe genunchii domnului director. Dar taurul o respinge cu brațul, de care impetuozitatea tinerească a secretarei se oprește, ca de un dig neclintit. Salvator Wycomb continuă să urmărească cu o atenție crescândă, raportul în fruntea căruia e scris: *„Buletinul presei"*, și data. Urmează vre-o patru file, ce conțin rezumatul articolelor de ziar, ce-ar putea să intereseze agenția de brevete și pe directorul său, care, răsfoind documentul mormăe:

— *New-York Herald*... „dop nepocnitor pentru sticlele de șampanie"... moft... *Radio-tribune*... „Condensator empiric"... Aiurări... *Boston*... Ia să vedem... *„Boston Herald* anunță că învățătorul Hoffman care conduce corul bisericii catolice, a inventat un nou sistem de notațiune a notelor muzicale"... Mulți dobitoci mai sunt pe lunmea asta!... „Acelaș ziar anunță că farmacistul chimist Tompson Brook a făcut o mare invențiune, menită a revoluționa lumea, dar pe care o ține secret. El va pleca însoțit de prietenul său de încredere, d. Fritz Homberg, conservatorul muzeului de paleontologie, într'o insulă îndepărtată, pentru a-și experimenta descoperirea"... A! Interesant...

Și fără să se preocupe deloc de prezența secretarei, care, în așteptarea unei priviri din partea patronului său, lăsase buza în jos, ca un copil îmbufnat, Mister Salvator sună pe trei butoane deodată, de pe tabloul electric, ce se afla pe birou, la îndemâna sa, ridică receptorul, și porunci unei funcționare, care tocmai intrase:

— Scrie!

Apoi, în pâlnia receptorului:

— Boston, 245, 723.

(Va urma)

Jocurile realității

NOUL NOSTRU CONCURS

PREMII: 1000 lei numerar. Două aparate de radio cu galenă

ORIZONTAL: 2) Notă (fig.); 5) Zarvă mare; 11) Opera sau autorul găinii?!; 12) Stațiune balneară în patria lui Hindenburg; 15) O cascadă de râs; 16) Căldurile ce va să vie!; 19) Transferat... de Sf. Gheorghe; 22) Prepoziție; 24) Câte un 7 *vert., 24 orizont., 7 vert.!;* 25) Dictator roman; 26) Conductă a vinului (un poet francez doria să aibă o asemenea *conductă* de dimensiunea gâtului de girafă, spre a simți gustul vinului timp mai îndelungat); 28) Fain!; 30) Vin de...; 31) Cămăși; 32) Calendele grecești!; 37) Ca la 47 orizontal; 38) Sticlă; 40) Condimentul vinului!; 41) Caracudă (fig.); 43) Localitate în Ardeal; 44) Insecte cărora le place umezeala; 45) Cheful începe de... și se termină dimineața (depinde totuși, de gusturi!); 46) Notă muzicală. 47) Ca la 37 orizontal; 48) Alifie răsturnată (Mold.).

VERTICAL: 1) Fără anturajul lor, cheful n'are nici un chef!; 2) judecător în Israel; 3) Strigăt de veselie; 3) El face muzică (vert.); 5) Pahar de bere; 6) Arbori; 7) Ca la 24 orizontal; 8) Armă, la insecte; 9) De la cine cumpărăm jucării copiilor?; 10) A *luptat* pentru apărarea onoarei; 11) Sorginte; 13) Și de ea este absolută nevoie la o petrecere; 14) Nume bărbătesc; 17) O jumătate de buchet de lalele!?; 18) Radiofonist, în genere; 20) Două litere consecutive din carafă; 21) Moartă (fig.); 23) A petrece în stil mare; 27) E strâns legată de numele și persoana d-lui Gafencu; 28) Asociat; 29) 50% din valoarea lucrului comandat; 30) Câine despre care nu știi dacă este îndârjit sau nu; 33) Conjucție; 34) Punct cardinal; 35) La mulți!... 36) Pronume; 39) Cot de măsurat (Mold.); 42) Veselie franțuzească.

REBUS

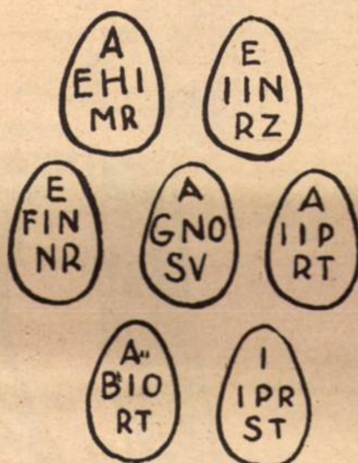
Cupon pentru jocuri
No. 274

Numele și pronumele ....

....

Adresa ....

Graiul ouălor de Paști

Așezați literele din fiecare ou în așa fel încât să dea câte un cuvânt cu următoarele semnificații:

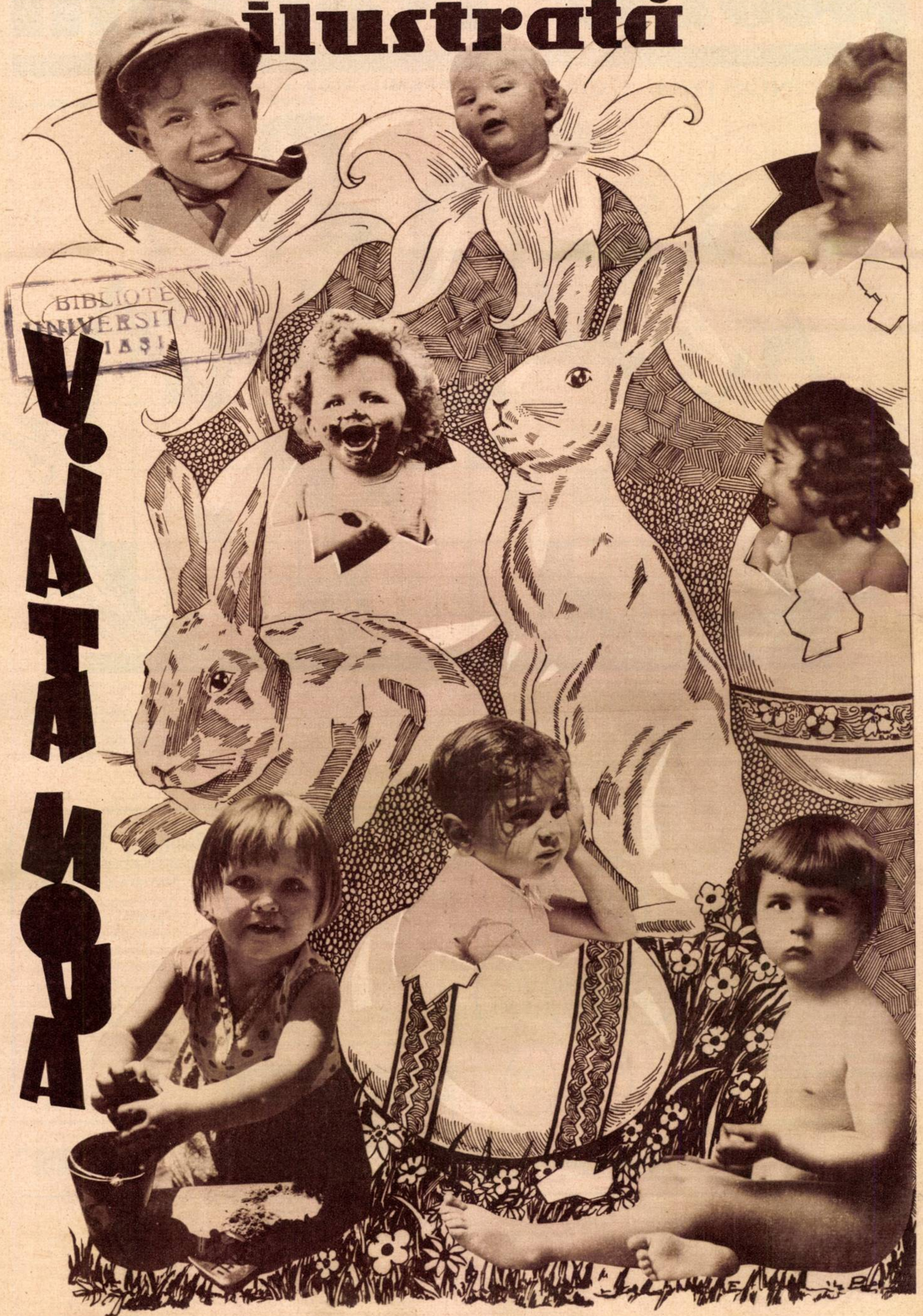
1. Monstru fabulos cu capul de leu, trupul de capră și coada de șarpe (Mit.)
2. Tribun din Roma medievală care a vrut să fondeze o republică italiana după modelul roman.
3. Locașul subpământean unde rămâneau de-a pururea sufletele morților (Mit.)
4. Lac în jud. Ilfov.
5. Cuadrupezi pachidermi cu nasul în formă de trompă.
6. Drum ce descrie o planetă în jurul soarelui.
7. Sufletul ca principiu cugetător.

Citind primele și apoi ultimele litere ale cuvintelor veți descifra graiul ouălelor.

MELLO

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacția și Administrația: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevĕrul" S. A.

REALITATEA ilustrată

REALITATEA ilustrată

ANUL VI. Nr. 275
5 MAI 1932

LEI 10

Un oaspe distins în România: MAREȘALUL PILSUDSKY

Stânga: *Studenții japo*
nanifestând pentru răz
u China.

China sau Japonia?

REPORTAJ EXTREM ORIENTAL de F. ADERCA

O CĂLĂTORIE în Extremul Orient nu este dată oricui — dacă voim să călătorim neapărat cu trenul, vaporul, avionul sau bicicleta. Dar oricine se poate bucura de elementele esențiale ale Japoniei, Chinei și Indiei, stând acasă și lucrând într'o oarecare măsură și cu acel vis în trezie, care se numește închipuire. Cu ajutorul unei cafele negre (fiartă fără prea mult zahăr) ne putem preumbla o jumătate de oră prin Ceylon și Singapore; privind o defilare de curcani ne putem crede în Persia iar bucureșteanul, în orice anotimp, se poate socoti, pe o bancă din Cișmigiu bine aleasă, în Nagasaki sau în vre-una din grădinile din Nanking, după cum pri veşte la un dafin pitic cu coaja, frunzișoarele și florile încrețite sau la o luncă surâzătoare de trandafiri miniaturali. Toate cucoanele și gospodinele harnice din cuprinsul României, când cresc gândaci de mătase și-și împodobesc oglinda și făptura cu borangicuri, se preschimbă fără a bănui, în prințese extrem-orientale.

Se poate deci vorbi documentat și de China și de Japonia, frământate amândouă în aceeași nebunie de sânge, fără a ne deranja de la masa de scris, numai cu ajutorul a două-trei cărți și a unui gând persistent.

Toată greutatea și inerția trupească poate fi biruită de acest gând — ca și distanța care, în esența ei, tot numai un gând este.

Să pornim deci în Extremul-Orient, întrebându-ne: prin ce se deosebește Europa de Asia, ca să ajungem la întrebarea: prin ce s'a deosebit Japonia de China, încât să se bată cu bombe — și să ne pomenim astfel în mijlocul furnicarului de oameni galbeni! Și răspunsul nu e greu. Să ne uităm la un glob pământesc de mărimea unui harbuz susținut oblic: Europa e mai mică decât Asia. De la acest răspuns, demn și de priceperea unui copil, băgăm de seamă că Europa e în Un vers numai un fel de pinten de argint, la cizma de iuft a Asiei.

Prin urmare ca să vedem Asia, trebue să ne închipuim țări și popoare în cifre care să întreacă întocmai ca un Guliver pe un liliput, cifrele europene — să vedem și să simțim disproporția lucrurilor ca între Ciuperceni și Londra. India, China, Siberia cuprind în suprafața lor Europa, de câteva ori, iar populațiile depășesc până la 7 -8 ori numărul locuitorilor țărilor mijlocii europene.

Numai India cu cele peste 300.000.000 locuitori are între hotarele ei de două ori populația Rusiei, care cu cele 150.000.000 e cât Anglia, Franța, Germania și Italia la un loc. Manciuria, pentru care se dau luptele de azi se știe că e o provincie — și ne-o închipuim, firesc, de mărimea Banatului sau Bucovinei sau Dobrogei. Provinciile în Asia sunt altfel de „provincii". Manciuria are suprafața Franței și Germaniei la un loc, la care am mai adăoga și o bucată din Austria: Japonia războinică, ea însăși e față de Manciuria în proporția unei franzele lângă un armăsar.

Iată cum Europa rămâne o provincie jalnică față de Asia și în-

Scenă prinsă de corespondentul nostru fotografic, în luptele dela Shanghai. Pe lângă bombardamentul vaselor japoneze de răsboi, cartierul Chapei a fost ciuruit și de proectilele artileriei de câmp.

ţelegem dece Napoleon în tinereţea lui, dezamăgit de meschinăria unui astfel de „continent" (a cărui cucerire i se părea un joc de copil) ţinea să ajungă în inima adevăratului continent unde un cuceritor avea înaintea lui suprafeţele Chinei şi numărul şalelor şi capetelor plecate, dela câteva sute de milioane în sus.

Cum se face însă că civilizaţia lumii, forţa ei autentică, exprimată prin fierul care pluteşte, sboară şi poate porunci, a fost iscodită în abea câteva veacuri de două-trei clanuri infime care se intitulează în derîdere „popoare", pierdute în colţul extrem al ridicolei provincii europene? Cum se explică miracolul absurd că numai câţiva inşi din Europa întovărăşiţi de unelte ciudate, au pus stăpânire pe India, Indo-China, Oceania şi o bună parte din restul Asiei, împotriva a sute de milioane de inşi, cu tradiţie culturală şi naţională de milenii?... Căci e stabilit istoriceşte că europeanul trăia încă în grotă de-abuşelea şi mânca alune abea ridicându-se în două picioare pe vremea când chinezii de mult se purtau în mătăsuri, cultivau grădini suspendate şi împăraţii lor scriau versuri şi se pricepeau în critici literare".

Gânditorul englez Cherster-ton pune superioritatea europeanului în conştiinţa lui creş-

Sus: *Demnitarii japonezi, în noua capitală a Manciuriei, la încoronarea împăratului Pu-Yi;* stg: *tinerii piloţi ai unei şcoale japoneze de aviaţie, în faţa unui avion de recunoaştere.*

Jos: *Serbarea florilor la Yokohama.*

Dreapta: *artilerişti chinezi cari par a bea cafea din thermos. In realitate „glumesc" cu obuzele, încercându-le în dinţi tăria.*

tină, adică a unui păcat care trebue răscumpărat prin abstinenţă şi gândire. Noi credem că acestui principiu psihologic n'ar fi rău să-i adăugăm şi unul chimic, declarând că fără ştiinţa prelucrării fierului şi cărbunelui, europeanul de Miază-Noapte ar fi pierit. Şi în sprijinul principiului nostru aducem pilda Japoniei, care mai puţin fericită decât China, nu putea oferi locuitorilor ei decât materii vulcanice, cutremure, foc şi nestatornicie. In cincizeci de ani numai — şi în Asia unitatea de măsură istorică e mileniul — japonezii au devenit europenii continentului lor. Ei au adoptat toată technica însuşind-o cu un talent atât de organic, încât nimic nu-i mai deosebeşte azi de creatorii ei. In această nenorocire geografică şi istorică stă forţa uriaşă, surprinzătoare, a Japoniei.

DE CE VA INVINGE CHINA?

Toţi amicii cu cari mă'ntâlnesc mă felicită, ştiindu-mă amicul Japoniei şi-mi declară:

— Ai invins. Bravo!...

Aşa credeam şi eu. De fapt — ca să vorbesc tot la persoana întâi — voi fi bătut.

E drept că amicii mei japonezi (oamenii viitorului: trup minim, creer maxim) au răzbit cu diplomaţia prin toate vasele de război ale marilor puteri albe şi cu tunurile şi avioanele prin inima Chinei, până aproape de Capitală. De Manciuria s'au asigurat după un admirabil principiu european, care lucrând pentru autodeterminarea popoarelor, ajunge la infeodarea lor. La adăpostul armelor nipone, Manciuria s'a „autodeterminat": şi-a ales un împărat, tot chinez, şi nu vrea să mai ştie de China. Budgetul se va alcătui, evident, în capitala Japoniei.

Dar japonezii, popor esenţial european, se găsesc într'un mediu atât de străin, încât armele lor devin neputincioase. Invazia japoneză are mai mult un caracter economic — şi singura invazie statornică pe temeiul căreia s'ar ptuea ridica un edificiu economic, e colonizarea. In Asia însă şi mai cu seamă în China, colonizările străine nu pot prinde, pentrucă forţa de adaptare a coloniştilor (oricât de dârză şi inzestraţi)

va fi todeauna mai mici decât forța de inerție, geniul vital latent dar indestructibil al locuitorilor chinezi de baștină. Cel mai neprețios lucrător nipon va cere și consuma el singur mai mult decât o întreagă familie de chinezi. Țăranul din Manciuria e atât de obtuz în ancestrala lui civilizație, încât nu-l va seduce niciunul din miragiile niponului europenizat, precum nu l'au con rupt nici o industrie europeană, El trăește, se'nmulțește fantastic și se întinde pe teren, ca un incendiu, ca un deluviu lent, calm și sigur.

De ce au mai anexat dar japonezii (fie și sub formă deghizată) Manciuria, a cărei stăpânire mai mult sau mai puțin absolută o aveau de un sfert de veac, din 1905. *Carlo Sforza,* fost ministru de externe al Italiei și deci bun cunoscător al problemei, ne lămurește cu câteva cifre. Azi în Manciuria nu sunt mai mult de 186.000 japonezi, susținuți de o industrie creată cu mari sacrificii — pe când numărul chinezilor e de 856.000 *numai în regiunea zonei feroviare* (adică unde Japonia era stăpână absolută) — de la 50.000 câți erau acum 25 de ani. In asemenea caz se poate vorbi mai curând de o ocupație chineză, nu japoneză — cu toată dominația militară și economică a Japoniei.

Dar se poate pune și întrebarea: Mai rămân chinezi victorioși și în cazul unei eroice colonizări japoneze?

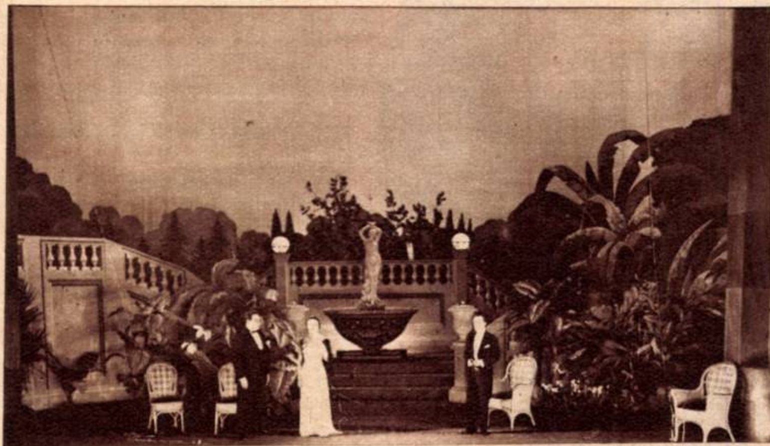
Istoria Chinei dă un răspuns categoric și catastrofal. Acum câteva mii de ani manciurienii au invadat China și au pus pe tronul marelui imperiu dinastia proprie, tunguzică. Provincii întregi au fost colonizate de tunguzi. N'a mai rămas până azi urmă din ei: toți au fost absorbiți de sângele chinez. Țăranii cari au invadat în ultimul timp Manciuria, sunt tot vechii manciurieni, chinezificați însă cu desăvârșire. Din 24 milioane locuitori, o infimă minoritate poate fi socotită în Manciuria nechineză. Nimeni nu mai cunoaște vechea limbă manciuriană, iar monumentele istorice le descifrează azi numai savanții de origină europeană.

Sunt japonofil, da. Recunosc că mă așteaptă, cu toată victoria armelor, o mare înfrângere.

Dar nu pot crede în această absurditate: ca un popor de agricultori și de poeți să birue un neam practic, iscusit, înzestrat cu simțul artei și tot atât de mult cu simțul științei — industrializat până'n vârful unghiilor. Ar însemna să ne'ntoarcem din marea uzină dela Detroit, la plugul de lemn, de la al 35-lea etaj al unui zgârie nori din Manhattan, într'o colibă de trestie!..

Cred că de-aci din București (și chiar din întunerec) pot vedea mai limpede decât de la Shanghai, adevărata desfășurare a evenimentelor și mai cu seamă semnificația lor istorică. Mi se pare că ciocnirea dintre lucrătorul din Yokohama și porcarul de lângă Nanking, se va rezolva mai curând sau mai târziu printr'o împăcare — printr'o sinteză. Chinezul va trebui să adopte metodele europene servite de mâini japoneze și când apele civilizației celor două popoare vor ajunge la acelaș nivel, Europa va avea în fața ei o singură forță, spăimântătoare, un singur Imperiu. Peste cinci mii de ani. Până atunci vom avea și noi timp să ducem la capăt discuțiile dela Geneva și să realizăm poate Statele-Unite ale Europei.

F. ADERCA

Teatrul Național a reprezentat săptămâna trecută, celebra piesă a lui Bataille, „Scandalul".
Interpretarea ,in frunte cu d-nii Bulfinsky, Anastasiad, Bălțățeanu și d-na Marioara Zimniceanu, a contribuit la reușita acestui admirabil spectacol, care va ținea mult timp afișul
Relevăm în special creeația d-lui Anastasiad, în rolul unui notar din provincie, — care constitue un adevărat triumf pentru simpaticul nostru actor. (FOTO ST. LONYAY)

INAUGURAREA SERVICIULUI TELEFONIC AUTOMAT AL ORAŞULUI PLOEŞTI

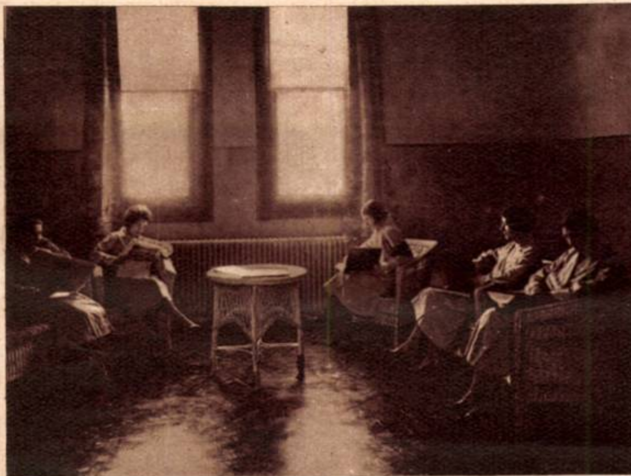
PLOEŞTI ESTE PRIMUL ORAŞ din ROMANIA CARE POSEDA actualmente UN SERVICIU TELEFONIC COMPLET AUTOMAT

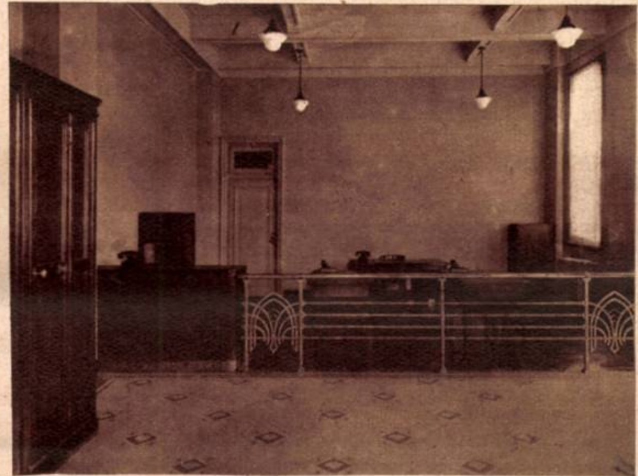
Cititorii noştri ştiu desigur că întregul sistem telefonic al ţării a fost preluat la 1 Ianuarie 1931 de către Societatea Anonimă Română de Telefoane. In programul său de construcţie, Societatea de Telefoane prevede automatizarea serviciului telefonic al Capitalei precum şi a 12 oraşe mai importante din ţara. Ploeşti este primul oraş al cărui serviciu telefonic a fost în întregime automatizat la 16 Aprilie.

Cu prilejul inaugurării serviciului telefonic automat al oraşului Ploeşti, a avut loc o festivitate in clădirea Oficiului Telefonic. Au luat parte autorităţile, Direcţiunea Societăţii de Telefoane şi alte personalităţi. Dela stânga la dreapta: *Dl. General Florescu-Banu, Directorul Generul al Poştelor, Dl. Profesor I. S. Gheorghiu, Secretar General al Ministerului Comunicaţiilor, Dl. Ştefan D. Moţoiu, Primarul Municipiului Ploeşti, Dl. G. A. Ogilvie, Directorul General al Societăţii de Telefoane, în spatele D-sale, Dl. Miclescu-Prăjescu, Secretarul General al Societăţii de Telefoane, etc.*

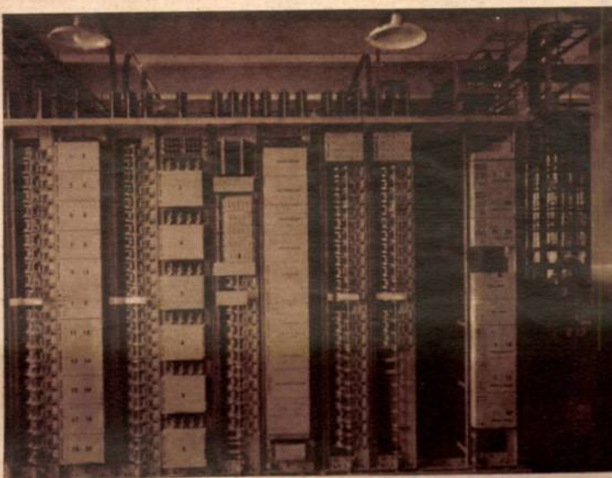
Dreapta: *Luminoasă, spaţioasă, confortabilă, aceasta sală este locul de odihnă al personalului.*

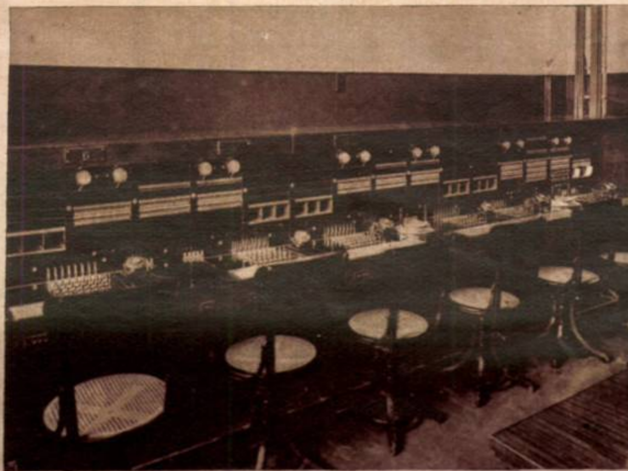

Dreapta sus: *Oficiul comercial, Sala de aşteptare şi cabinele telefonice. Intreaga încăpere e luminoasă, spaţioasă, mobilierul sobru. Bariera care desparte biroul de sala de aşteptare e lucrată în mod artistic.*

In stânga paginei: *Echipamentul automat instalat de Societatea de Telefoane. Echipamentul şi întreaga instalaţie sunt tot ce poate fi mai modern în telefonie.*

Stânga: *Schimbătorul Interurban.*

VECHIUL OFICIU TELEFONIC PLOEŞTI

Stânga: *Cabinele telefonice, sala de aşteptare, birourile.*

Dreapta: *Vechea instalaţie telefonică manuală.*

V IREȚKY

GOLGOTHA

LA SPITAL zăcea ia pat de trei zile, un rabin fugit din Rusia. Il doborîseră fără cunoştinţă, în afară de bătrâneţea şi slăbiciunea lui, şi peripeţiile periculoase ale trecerii clandestine peste graniţă. La uşa spitalului aştepta, de dimineaţă până seara, un grup format de conaţionalii lui, cari făceau gălăgie, plictisiau pe surori şi cereau insistent să fie lăsaţi a intra la bolnav. Atunci medicul spitalului, pan (domnul) Podbelsky ieşi şi poruncind mulţimei să tacă, declară :

— „Rabinul vostru e grav bolnav şi nu pot lăsa pe nimeni să intre la el. Când îşi va reveni în fire, am să vă înştiinţez. Eşiţi”!

Rabinul însă îşi reveni în fire chiar în seara aceea şi Podbelsky ,ordonând să nu se spună nimănui acest lucru, veni el însuş la bolnav.

Doctorul constată curând că rabinul suferise un şoc nervos, nicidecum periculos. Cel mai bun medicament ar fi fost linişte. El încercă să afle dela bătrân câte ceva despre peripeţiile fugei lui, dar rabinul îl privi speriat, încruntă sprâncenele şi închise ochii; se vedea că evită să vorbească, asupra acestui subiect.

Pan Padbelsky se simţi jignit. Astfel trebue explicată greaţa, destul de evidentă, ce i-o inspira rabinul, greaţă de ochii înlăcrimaţi ai bătrânului, de barba lui ciufulită roşcat-căruntă şi pecinginea roşie de pe gâtul lui slab. Aşa îşi închipuia el un derviş. Pan Podbelsky scuipă pe furiş înlături şi eşi.

Peste două zile rabinul chemă pe medic şi ridicându-se în capul oaselor, spuse implorând:

— „Lăsaţi-mă să plec, pane doctor. Mi-a rămas puţin să mai trăiesc şi mi-e scumpă orice zi”.

— „Mofturi‘! — răspunse supărat pan Podbelsky. „Dacă crezi că starea dumitale este gravă, atunci cu atât mai mult trebue să rămâi la spital. Eu însă îţi spun ca medic: nu e nici un pericol. Iar treburile d-tale nu vor fugi de d-ta. Poate ai vrea să vezi pe cineva dintre evreii dumitale? Aceasta se poate”.

— „Nu — spuse rabinul. „N'am nevoe de nimeni. Ştiu de-acum ce au să-mi spună. Dar când veţi putea să mă lăsaţi să plec ?”

— „Peste vreo trei, patru zile” — răspunse medicul şi ridică dispreţuitor din umeri. Deobicei pacienţilor lui evrei le plăcea să se caute şi mai ales să se plângă de boli imaginare. Iar acesta tăcea persistent. Rabinul nu se plângea de nimic.

A doua zi spre seară, medicul îl vizită din nou. Bătrânul tăcea. Pan Podbelsky îi luă pulsul şi găsind că totul e în regulă, se aşeză lângă pat şi spuse :

— „Ia spune-mi acum. Ce se mai aude prin Rusia ?”

Mulţi ani dearândul practicase la Minsk. Acolo se căsătorise, acolo îşi înmormântase soţia şi un fiu, dar acum zece ani, când i se ivise ocazia să plece în Polonia, părăsi Rusia. Acum deodată amintiri vechi renăscură în mintea lui şi simţi dorinţa arzătoare să afle ce se petrece acolo, în locurile acelea, unde trăise aproape toată viaţa.

— „Ai lăsat acolo familie, rude ?” căuta să afle medicul.

— „N'am lăsat pe nimeni” — răspunse încet bolnavul.

— „Ţi-au rămas banii acolo?”

Rabinul zâmbi :

— „Bani? Bani în Rusia sovietică?”

— Atunci ce este?”

Bătrânul nu răspunse nimic.

Şi atunci pan Podbelsky, mizantrop posomorît şi cinic ca toţi chirurgii, înţelese că în inima evreului, sălăşluia acea durere sufletească, ce nu poate fi exprimată întotdeauna prin cuvinte.

— „Povesteşte!” spuse el aproape pe un ton poruncitor. „Iţi spun ca doctor: ai să te simţi mai uşor, căci eu văd că te roade ceva”.

Rabinul se uită pieziş la el, dorind par'că să se convingă dacă poate să se încredinţeze acestui om rece şi prea realist, şi spuse gânditor:

— „Pane doctor, sunteţi un om cult, dar nu ştiu dacă mă veţi înţelege. Poate o să spuneţi chiar că am căpiat de tot?”

— „Asta o să vedem pe urmă”

— „Ei bine — spuse rabinul, pe gânduri. — Am să povestesc. Dar vă rog numai să nu spuneţi deocamdată nimănui din coreligionarii mei. Nimănui. Mai târziu veţi putea, să zicem, peste vre-o lună, două, dacă veţi voi.

Inainte de toate am să vă întreb, pane doctor, dacă credeţi dv. că se poate îmtâmpla unui om, ca timp de un minut să fie mai deştept decât el însuş. Nu credeţi? Fie şi-aşa. Numai că e vorba de mine, iar eu mă cunosc. Nu mă socotiam prost niciodată, dar iată că îmtâmplarea făcu să-mi înţeleg prostia. Imi trecu un fulger prin cap. Şi apoi încă odată acelaş lucru. Nu. Vă rog să mă credeţi pe mine, om bătrân: dela o izbucnire până la alta trăeşte omul, şi izbucnirea aceasta este atingerea lui Dumnezeu. Şi măcar odată în viaţă, dar de fiecare om se atinge Dumnezeu...”

— „Ei bine, bine! — îl întrerupse pan Podbelsky. —„Povesteşte fără fleacuri!”

— „Era în iarna aceasta — continuă inperturbabil rabinul — noaptea, acum vreo trei luni. Mă pregăteam să mă culc, când deodată vine la mine în fugă, un evreu bătrân (noi îl numiam „ziar gratuit”, fiindcă el afla cel dintâi toate noutăţile din târguşorul nostru) şi povesteşte: Ksiondz-ul (preot polonez) nostru, Verjbiţky este arestat! Iar la noi de mult circula svonul că comuniştii vor să înceapă lupta cu religia. In toată regiunea noastră operau ateii, pe doi preoţi ruşi i-au deportat-undeva, numai la noi era deocamdată linişte. Ei, se vede că a venit şi rândul nostru. Iar eu am în ispolcomnul (comitetul executiv) nostru; pe nepotul Ghedalie, băiatul fratelui meu. El este acolo la ei primul chibrit, primul incendiator. Mă îmbrăcai şi mă dusei la el.

— „Ascultă, zic, Ghedalie! Nu prăpădi pe fraţii tăi. Târguşorul nostru are trei sferturi din populaţie evrei. Pe urmă au să spună că evreii l-au prăpădit pe ksiondzul polonez. Şi apoi, zic, tu Ghedalie, se vede nu mai ţii minte deloc cine este ksiondzul Verjbiţky? Poate bolşevicii tăi veniţi din altă parte, nu ştiu cine este Ksiondzul ,dar tu o ştii prea bine! Dacă aşa om trebue închis la puşcărie, atunci pe cine trebue să-l laşi în libertate? E un om bun, un om drept la suflet. Oare nu-ţi aduci aminte tu, cum în timpul războiului au vrut să spânzure pe băcanul Menahim, pentrucă ar fi fost spion şi cine l-a salvat? Nu-ţi aduci aminte? Ksiondzul Verjkiţky l-a salvat! Ai uitat cum alergase el la colonel şi ridicase crucea deasupra capului lui, ca Dumnezeu să nu permită să se săvârşească o faptă urâtă? Şi pe omul acesta voi îl băgaţi la puş-

carie şi poate chiar vreţi să-l trimiteţi în Siberia, în Solovețki? (Mânăstirea Solovețky, prefăcută de bolşevici în închisoare).

Şi ascultaţi ce-mi răspunde Ghedalie, băiatul fratelui meu, nepotul tatălui meu, rabin, şi strănepotul bunicului meu, rabin.

„Tocmai acesta e răul, că este om bun. Fiindcă omul bun atrage lumea spre religie".

Aţi auzit? Trebue să ai creerii întorşi, trebue să stai pe cap, cu picioarele în sus, ca să rosteşti cuvinte atât de nebuneşti! Un om rău să fie mai bun decât un om bun? Când se poate întâmpla aşa ceva? După aceasta nici n'am mai vrut s'ascult. I-am spus doar că a căpiat din cauza revoluţiei şi că în loc de creeri are gunoi. Şi ce-mi răspunde la aceasta băiatul fratelui meu şi nepotul tatălui meu?

„Bagă de seamă, zice, unchiule! Nu te încrede în tine prea mult, că o să ajungem noi şi la tine. Şi tu eşti înfipt în capul nostru ca un cui ruginit".

Am plecat. Şi atunci se aprinse în capul meu fulgerul de lumină, înaintea mea vedeam tot universul. Da, tot universul. Atunci deabia am înţeles că acum nu mai sunt nici evrei ,nici catolici, nu mai sunt oameni de credinţă rusească, sau cei ce se închină lui Mahomed. Acum sunt numai acei ce cred în Atotputernicul. Şi în faţa lor stau ateii. Nu există nici un al treilea soiu. Şi toată lumea trebue să înţeleagă aceasta, toată lumea.

Am plecat, dar unde mă duceam nici n'am observat. Era zăpadă, viscol, ger. Iar capul meu ardea ca un foc.

Din cauza cuvintelor grozave probabil că am rătăcit drumul şi în întuneric m'am oprit lângă nişte bârne. Şi m'am aşezat. Am doar şaptezeci şi doi de ani.

Stau şi mă gândesc: iată că iar plângem pe fluviile babiloniene, numai că de data aceasta nu numai noi evreii. ci şi ceilalţi. Şi se vede că va fi iarăş acelaş lucru, despre care se vorbeşte în cartea proorocului nostru Amos:

„Cei ce cred în Dumnezeu vor fi cernuţi prin ciur, pleava şi gunoiul vor trece prin el, iar bobul cel bun va rămânea".

Dar mulţi vor fi oare? Iar capul meu arde. Şi iată că nu ştiu dacă am visat aceasta sau de-am văzut-o aevea, cu ochii mei.

Ştiu, pane doctor, îmi veţi spune că nu credeţi în minuni. Dar eu am să vă răspund că dv., credeţi în ele, tot aşa ca şi mine. Oare nu vi se întâmplă că vă vine în cap un gând aşa de neobişnuit, care nu vă venia niciodată până atunci şi care nu se ştie de unde a apărut? Oare nu e minune aceasta? Şi iată că în întuneric, peste zăpada ce cădea am observat o lumină. Semăna puţin cu luna ce pluteşte pe cer. Dar nu era luna. Ştiţi ce era? Nu mai daţi din cap, doctore. Fie că n'a fost adevărat Dar în memoria mea a rămas— şi asta e deajuns. Eu vedeam, cum din pământ se ridică în sus crucile dv., pane doctor, crucifixele dv., ce stau la răspântii, precum şi „thorele" noastre, sulurile thorelor noastre sacre. Ele se ridicau toate spre cer. Ah, nu trebue să gândeşti mult, ca să înţelegi ce înseamnează aceasta. Insemna că ele părăsiau pământul păcătos, fiindcă nu mai aveau ce căuta pe el.

Şi atunci, pane doctor, am început să plâng ca un copil mic, fiindcă sunt rabin, fiindcă şi eu, după cuvintele nepotului meu Ghedalie, nu mai aveam nimic de făcut acolo. Ghedalie nu e singur. Dar Dumnezeu care trimite durerea, trimite şi leacul şi mi-am adus aminte atunci, ce am citit într'o carte creştină a dv., când romanii ardeau pe creştini şi împreună cu ei şi pe evrei, Apostolul dv. Petre a vrut să plece cât mai departe de Roma nebună, dar pe drum îl întâlni Isus al dv. şi-i spuse:

— „Unde te duci? Trebue să rămâi la Roma! Du-te înapoi!"

Şi atunci am spus şi eu crucilor dv., şi thorelor noastre acelaş lucru. Le vorbiam în aceeaş limbă, în care vorbia Isus al dv. Şi am văzut — da, da am văzut cum thorele şi crucile începură să coboare încet înapoi. Eu le convinsesem să se întoarcă! Eu!

— „Basme. Imi spui basme!— îl întrerupse cu dispreţ doctorul. Aveai pur şi simplu temperatură.

— „A fost şi asta — continuă liniştit rabinul. Dimineaţa mă ridică un ţăran şi mă aduse acasă. Două săptămâni am zăcut după asta bolnav în pat, şi când m'am ridicat, credincioşii mei îmi spuseră că bolşevicii vor să mă exileze în Siberia. Şi tot aceiaşi oameni credincioşi mă transportară într'un alt târguşor iar de-acolo într'un al treilea şi apoi mă conduseră până la graniţă, şi mă ajutară să trec în Polonia. I-am ascultat în totul ca un copil mic. Mie îmi era totul indiferent. Ei mă duceau şi eu mergeam după ei. Imi porunceau să mă culc jos în iarbă şi mă culcam. Aşa trecui graniţa şi călcai pe pământul polonez. Aici încetai să fiu criminal şi devenii om liber.

Dar când devenii om liber, îmi adusei iarăşi aminte că sunt rabin. Şi atunci inima mea se răci de ruşine, de durere, de păcat. Inţelesei că sunt omul acela, despre care proorocul nostru Elia spunea că el este şchiop de amândoi genunchii. Limba mea slujia lui Dumnezeu, iar trupul meu fugia de El. Eu, care convinsesem Thora şi Crucea să se întoarcă la cei nenorociţi, eu însumi îi părăsisem. Cine sunt eu atunci, dacă nu un mincinos? Oare nu acolo trebue să fiu eu unde arde răutatea şi se fac fărădelegile? Pentru aceasta oare am fost toată viaţa mea rabin, ca în ceasul cel grozav să-mi las poporul? Iată dece, pane doctor, mi se turbură mintea. Şi iată dece am nimerit aci în spital.

Acum, însă, Dumnezeu îmi redă puterile şi vreau să mă lăsaţi să plec. Vreau să mă înapoez, pane doctor. Acolo e locul meu, acolo! Nu, nu, pane doctor, nu mi-am pierdut minţile. Ştiu prea bine ce mă aşteaptă acolo. Dar sunt dator s'o fac. Sunt dator! Şi ultima mea bucurie va fi, când am să-i spun în faţă lui Ghedalie:

„Iarba se usucă, florile se ofilesc, dar cuvântul Dumnezeului nostru va trăi în vecii vecilor!"

Şi eu ştiu că o să-mi daţi drumul, pane doctor. Nu veţi spune niciunuia dintre evrei despre acest lucru, căci altfel mă vor împiedica să mă înapoez. Şi mă voi duce la ai mei, în groapa fiarelor. Aşa vrea conştiinţa mea".

* * *

Peste două zile, spre seară, pan Podbelsky, scoase pe neobservate pe rabin din spital şi porni cu el spre graniţa rusească. Umblară mult. Doctorul conduse pe rabin până la casa unui pădurar, vorbi cu el în şoaptă şi îi spuse cu o umbră de emoţie în voce:

— „Mergi cu Dumnezeu!"

Intorcându-se noaptea târziu, văzu lumina în casa agronomului din localitate şi înţelese că acolo se joacă cărţi. Intră şi se aşeză şi el la masă.

Juca însă distrat, uita care e atu-ul şi bătea contra regulelor.

— „Dece greşeşti? Poate ai trimis acum pe cineva pe lumea cealaltă?" — spuse supărat agronomul, care era partenerul lui.

— „Ai ghicit" — răspunse posomorit pan Podbelsky. Direct în lumea cealaltă! Şi dacă ai şti cât de mult vroiam să-l las pe pământ".

— „Par'că eşti bun de ceva!... glumi celălalt.

— „Ai dreptate" — zise doctorul, răspunzând gândurilor sale — „par'că suntem buni de ceva!"

Şi aruncă pe masă cartea pe care pusese întâmplător mâna, ca să curme conversaţia.

Din ruseşte de
I. MIASNIKOFF şi I. IANCOVICI

Un incident în parlamentul din Budapesta

D-RA Maria Szemler, o mică stea pe firmamentul teatral al Budapestei, a produs, de curând, mare senzaţie în

acest oraş şi să vedeţi în ce împrejurări. Camera ungară lucrează cu mare grabă la discuţia bugetului iar şedinţele durează câte 16 ore fără întreruperi şi sunt adesea foarte vehemente. Zilele trecute pe la orele 11 p. m. lumea tribunelor pătrunsă de solemnitatea momentului, asculta dramaticele discursuri ale oratorilor opoziţiei, cari atacau guvernul. La un moment dat, chipul onorabilului deputat, dr. Ulain, care vorbia de vreo zece minute, se lumină de un zâmbet. Zâmbetul se întinse treptat pe figurile întregei asistenţe şi privirile întorcându-se rând pe rând, se opriră asupra unei perechi care, pe băncile tribunei destinată publicului, se săruta, părând să uitase cu desăvârşire despre tot ceeace o înconjura. La identificare se află că femeea era mica actriţă Maria Szemler, iar bărbatul un tânăr avocat, dr. Lajos Makra. Indrăgostiţii părăsiră sala în mijlocul entuziastelor aplauze ale întregei asistenţe.

Fotografia noastră reprezintă pe eroina acestui rar şi nostim incident, în rolul unui „office boy", din piesa „Pariser Platz 13" de Vicki Baum.

(Wide World)

Cum pedepsia vechia Londra pe beţivi şi bârfitori

ACUM un secol şi mai bine, cetăţenii Londrei cari se făceau vinovaţi de beţie, pălăvrăgeală sau bârfeală erau pedepsiţi într'un mod pe cât de efectiv, pe atât de crud.

Beţivii, spre exemplu erau introduşi într'un butoi gol, în care se practicau câteva găuri, pe unde vinovatul îşi putea scoate mâinile încătuşate. Acest obiect de tortură se numia „mantaua beţivului".

Pe întortochiatele străzi ale Londrei puteai vedea, în cursul unei zile, mai mult de-o duzină de asemenea delicvenţi, purtând pomenita „manta", care le permitea să se mişte nelăsându-i însă să se dedea la acte, care ar fi putut provoca scandal şi să turbure liniştea celorlalţi.

In zilele când „mantaua beţivului" era „en vogue", femeile nu se bucurau de emanciparea actuală. Dacă, întâmplător călcau una din numeroasele legi ce le fixa o anumită normă de conduită, primiau prompt pelepse, ce nu se pot numi decât barbare.

Interesant era un instrument, ce se numia „căluşul bârfitorului", format dintr'o ramă de metal ,atât de strânsă pe gura delicventei încât nu mai putea scoate decât un mârâit plictisitor.

Muzeul din Londra expune o colecţie bogată de asemenea relicve, cuprinzând „căluşe" de diferite mărimi, ceeace ne arată că aparatele se ajustau după individ.

R.

O bârfitoare pedepsită

Un beţiv condamnat.

Maillot-uri de sticlă

INVENTATOAREA maillotului de sticlă, o cetăţeană din Los Angeles, e de părere că acest costum se va bucura de multă favoare în cursul anului 1932, printre elegantele lumii, amatoare de originalităţi.

Să nu vă închipuiţi că ţesătura, din fire de sticlă toarsă, e transparentă. Sclipitoarea pânză a acuaticului costum are o bază uşoară de mătase, dând impresia zăpezii.

Se presupune că succesul costumului îl va face tocmai această „strălucitoare luminozitate" a materiei, care mai prezintă pe lângă aceasta avantajul unei desăvârşite mlădieri şi proprietatea de-a nu păstra umiditatea.

Golfstreamul

CEL MAI MARE FLUVIU DIN LUME

Sus: *Juan Ponce de Leon la „Fântâna Tinereții" (Florida). El a fost primul navigator care a observat existența Golf Streamului.*

SE ȘTIE în genere că Golf Streamul e un mare fluviu de apă caldă, ce străbate Oceanul Atlantic, îndulcind clima Europei și se crede că dacă i s'ar schimba întrucâtva cursul, Bostonul și New-Yorkul ar deveni tot atât de însorite ca și Monte Carlo sau alte orașe de lux de pe coasta Mediteranei. Deasemeni Groenlanda, dintr'un pustiu înghețat ,s'ar transforma într'o insulă fertilă, așa încât numele de „țară verde" să nu mai fie o ironie. Căpitani de vase și alte persoane care călătoresc des în regiunea acestui fluviu, au comunicat, de curând, că Golf Streamul și-a schimbat direcția, fapt ce-ar atrage după sine nu știm ce turburări, sau modificări.

Afirmațiile nu corespund adevărului și poate că nu mai există pe suprafața pământului un al doilea fenomen natural asupra căruia să circule atâtea versiuni false. Golf Streamul nu este în realitate un fluviu, deși cel care l-a numit astfel, era un savant de talia Căpitanului Maury, care a pus bazele oceanografiei. Timpul și progresele științei au modificat această credință, care dăinuește de mai bine de optzeci de ani. In primul rând, Golf Streamul nu traversează Atlanticul, ci urmează un curs paralel cu coasta Statelor-Unite, pornind din capătul Floridei, ce se află situată cam pe la latitudinea Nouei Scoții.

Golf Streamul e adevărat, influențează într'o mare măsură climatul Europei, sau mai curând, imensa circulație de apă a oceanului, din care Golf Streamul face parte. Dacă între Florida și Cuba, spre exemplu s'ar ridica un imens dig, clima Americii în loc să se încălzească ar deveni mai aspră și mai furtunoasă.

La repetatele rapoarte ale diverșilor căpitani de marină, din care reese că Golf Streamul a fost găsit la o sută de mile depărtare de cursul obișnuit, că s'ar fi apropiat cu o egală distanță de țărm, sau c'ar fi dispărut cu totul, oceanografii răspund că toate aceste fenomene sunt cât se poate de obișnuite, Golf Streamul circulând asemenea unui râu de pustiu ce-și schimbă mereu cursul, și dispare cu totul, atunci când se întâmplă ca un anotimp să fie excepțional de secetos.

Dar dacă aceste mistere sunt pentru savanți foarte explicabile, există o serie de alte ciudățenii, până acum de neînțeles, chiar pentru această înaltă clasă de inițiați. Una din acestea e transferul de căldură, întrucât se crede că Golf Streamul are acțiunea unui gigantic calorifer, în stare să încălzească o mie de orașe. Cealaltă, e efectul apei călătoare a Golf Streamului și a altor curente oceanice similare, asupra vieții și mișcărilor miriadelor de plante și animale microscopice, ce trăiesc în straturile dela suprafața imensei masse de apă și procură hrana altor creaturi marine dela sardele până la balene.

Un pește sburător care trăește în apele calde ale fluviului submarin.

Se crede că Golf Streamul și deplasările sale sunt de mare importanță pentru noua știință ce se strădue să determine un sistem de prevestiri meteorologice, care să se poate elabora cu o cât mai mare anticipație. In această linie a cercetărilor, Instituția smithsoniană a trimis experți în diverse puncte ale globului cu scopul de-a stabili un punct pentru construirea unui observator, de unde să se înregistreze zilnic temperatura soarelui. Ni se comunică acum că s'a ales localitatea de lângă biblicul Munte Sinai.

Razele soarelui încălzesc apa dela suprafața oceanului, mai cu seamă în regiunile tropicale, din apropierea ecuatorului. Această apă caldă e răspândită în toate celelalte oceane ale lumii prin intermediul unor curenți, între cari Golf Streamul e unul. Efectele asupra climatului mondial sunt atât de complexe, încât nimeni nu le-a putut determina cu precizie, astfel încât să se poate servi de ele în profeții meteorologice. Mulți savanți speră totuș că în curând înregistrările zilnice ale noului observator smithsonian vor da meteorologilor posibilitatea să-și redacteze rapoartele cu săptămâni, ba chiar cu luni înainte. Și iarăș, s'ar putea ca alți experți, pornind zilnic pe Golf Stream să-i ia temperatura, comunicând prin radio rapoartele la Washington și dând astfel un mare ajutor proectului de mai sus.

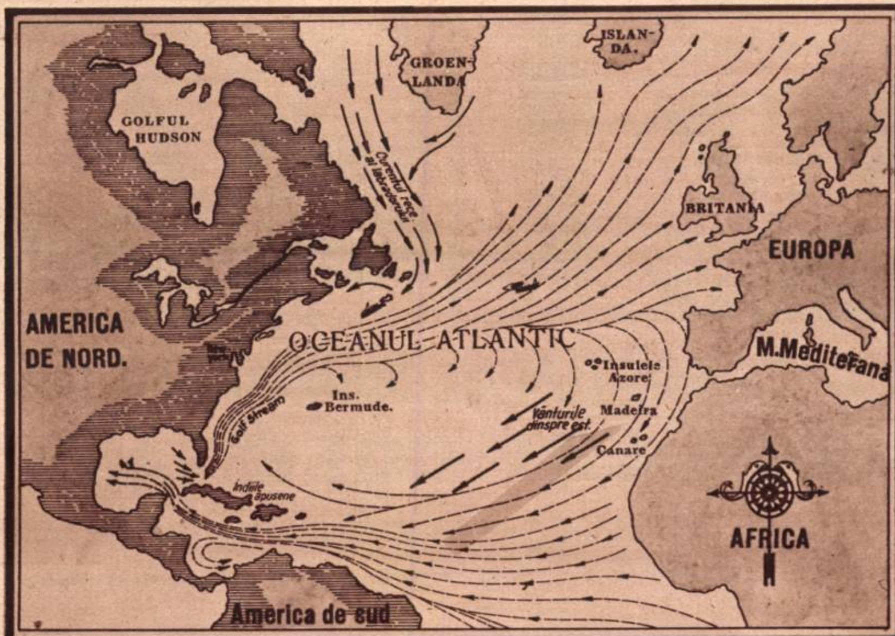
Se crede că înregistrându-se temperatura zilnică a soarelui, nu va mai fi nevoie de cifra totală a cantității de căldură pe care pământul o primește, pentru a menține cursul apelor, iar temperatura zilnică a Golf Streamului va da oarecari indicații asupra fluxurilor și refluxurilor, care se întâmplă pe planeta noastră, arătându-ne întrucâtva modul în care căldura primită dela soare e distribuită în părțile mai reci ale pământului.

Noțiunile publice și studiul științific asupra Golf Streamului datează de prin vremea marelui american Benjamin Franklin, care aflând dela un căpitan de marină de existența acestui curent, dealungul coastei Atlanticului i-a luat adesea temperatura, în cursul numeroaselor sale călătorii spre Europa, desemnându-i cu aproximație contururile și emițând presupuneri aproape corecte asupra cauzelor ce determină curentul precum și măsurând Nordul și Sudul Oceanului Atlantic și asupra modului în care se formează.

Explicația, după Franklin, rezida în vânturile puternice și aproape constante ce suflă spre vest, cărora marinarii le-au dat denumirea de „trade winds" pentrucă au mereu aceeaș direcție. Oricine își poate da seama dela prima vedere, privind pe hartă Golful Mexicului cum acționează aceste vânturi cu direcție invariabilă, pentru a forma Golf Streamul. Gura deschisă a Golfului, la Sud de Cuba și Porto-Rico, e ca o gigantică pâlnie ce se cască spre ocean. In mai tot timpul anului vânturile pun în mișcare apa prin această pâlnie. E astfel inevitabil ca apa Golfului să sufere influențele ce se observă în cursul unui fluviu ca Mississippi, ce poate fi accelerat sau dimpotrivă, încetinit de vânturi după direcția în care suflă.

Cercetări făcute în zilele noastre au determinat că apa curentului se ridică pe suprafața oceanului, în dreptul New-Yorkului și al altor orașe de pe coastă, la 33 cm., cântărind incalculabile milioane de tone.

Această apă, acumulată în Golf de vânturile cu direcție apuseană, n'are decât o singură ieșire, și aceasta se află în strâmtoarea dintre Cuba și Florida. Intregul golf al Mexicului e un fel de rezervor

Dreapta: *Diagramă geografică arătând modul în care vânturile cu direcție estică împing apele în golful Florida și formația Golf Streamului.*

ca să-i spunem astfel, a cărui apă se ridică la un nivel superior celei din ocean. Strâmtoarea Floridei e singură ţeavă de scurgere a acestui rezervor iar Golf Streamul e pur şi simplu apa ce scapă de aci.

La suprafaţă, acolo unde curentul trece prin strâmtoare, viteza poate fi de cinci-şase mile pe oră. Cantitatea totală de apă ce iese, a fost calculată la mai mult de optzeci bilioane tone pe oră. Pe măsură ce înaintează însă, viteza descreşte considerabil, devenind în mijlocie două-două mile şi jumătate pe oră.

Dar chiar la maximum de viteză, Golf Streamul nu depăşeşte mersul grăbit al unui om. Vapoarele moderne nu-l mai remarcă. Golf Streamul putea fi un ajutor sau un obstacol pentru vechile vase fără motoare, la discreiţa diverselor vânturi.

Faptul că Golf Streamul e un simplu surplus de apă, tâşnind dintr'un punct, unde a fost supra-acumulată de vânturi, împiedică să determinăm cu precizie unde începe curentul şi unde se termină. Considerând, în funcţie de forţă, trebue să înceapă cu vânturile Atlanticului, care împing apa în golf, dar majoritatea oceanografilor sunt de părere că adevăratul început al curentului, este acolo unde scapă din golf ,adică între Cuba şi Florida.

Punctul unde ia sfârşit e şi mai greu de determinat, intrucât curentul curgând în largul şi turbulentul ocean, e expus la multe vicisitudini. Uneori, ieşind din golf, se menţine într'o coloană compactă, până aproape de Nordul Oceanului Atlantic. In alţi ani apa pare să se risipească mult mai repede, fără îndoială din cauza altor curente sau vânturi ce se formează la suprafaţă. Asta explică ocazionalele rapoarte după care Golf Streamul ar fi dispărut. Apa sa, în loc să se menţie într'o coloană campactă, se întinde atunci pe suprafaţa oceanului, şi-şi urmează călătoria spre coasta Europeană, dând impresia că s'ar fi pierdut. Curentul se sfârşeşte undeva la Est de New Foundland şi poate, la una sau două sute de mile distanţă de coastă. Ajungând la această distanţă de Florida, pulsul care a împins apa din strâmtoare, şi-a epuizat forţa. Circulaţia e luată atunci de vastul vârtej de curenţi ce frământă Nordul Atlanticului : spre est, în cercul arctic, spre vest, la tropice. Vastul vârtej are un „ochi" mort şi nemişcat, în punctul numit Marea Sargaselor.

Efectele acestei vaste circulaţii oceanice, asupra climatului din Nordul Europei, au fost studiate de renumitul meteorolog suedez dr. H. W. Sansstrom, care-i atribue multe din turburările observate în ultima vreme în climatul suedez. Acum vre-o şase sau şapte ani, scrie acest savant, cantitatea totală de căldură primită dela soare a fost în decurs de câteva luni, mai mare decât de obiceiu. Temperatura apei din partea de Sud a oceanului Atlantic şi din Golful Mexicului, deveni cu un grad sau două mai ridicată. Iar curentul care s'a format a fost deasemeni ceva mai cald decât deobicei. In iarna anului 1928-1929, d-rul Sandstrom a constatat că această massă de apă neobişnuit de caldă, terminându-şi traectoria sub forma Golf Streamului, fusese dusă de vârtejul din Nordul Atlanticului, spre regiunea Islandei. Temperatura păturii de aer ce plana deasupra acestei ape calde, se ridică devenind astfel mai uşoară, ceea ce produsese implicit o scădere în presiunea atmosferică. Această schimbare, modifică la rându-i circulaiţa normală a vânturilor, în partea de nord a Europei, determinând o deplasare spre vest de aier rece din Rusia nordică, ce trecu peste Suedia şi Norvegia, care avură atunci ierni foarte aspre.

In cursul verii următoare, massa de apă caldă ajunse mai departe, spre Est şi Nord oprindu-se deasupra Islandei. Faptul influenţă iar circulaţia aierului, regiunea Golf Streamului având acţiunea unui foc ce atrage spre sine toate vânturile. Valuri de aer cald fură atrase spre Nord, din Spania şi Italia, astfel că Suedia avu cea mai călduroasă vară din câte pomenise. In anul următor, aceeaş căldură determină topirea gheţurilor din nord într'un asemenea grad, încât se găsiră trupuri din expediţia nefericitului Andrée. Insfârşit apa caldă procurată de Golf Stream a ajuns iarna trecută în Nordul Suediei şi al Norvegiei, determinând curenţi cu direcţia estică, din îngheţata Groenlandă, ceeace scăzu considerabil temperatura.

Doctorul Sandstorm inchee arătând că fenomenul trecerii curentului cald în extrema nordică a Atlanticului nu e decât o parte a vârtejului general, ce frământă acest ocean.

Ţinând seama de cele de mai sus, veţi înţelege de ce savanţii au plănuit construirea unui observator, undeva în strâmtoarea Floridei, pentru studiul temperaturei, vitezei, cantităţii de căldură, al animalelor şi plantelor din apa caldă, ce porneşte să străbată oceanul Atlantic. Datele obţinute aci, combinate cu zilnice rapoarte asupra temperaturei solare, vor da posibilitatea să se facă previziuni meteorologice cu săptămâni, ba chiar luni înainte.

E. A.

NU CREDEŢI TOATE SVONURILE DESPRE VEDETE...

Greta Garbo şi Clark Gable.

St.: *Joan Crawford.*
Jos: *Charlie Chaplin.*

Aţi citit desigur că Marlène preferă tailleururile, că Garbo e o solitară, că Chaplin e un „neînţeles" etc., — dar aţi crezut aceste legende? De le-aţi crezut sau nu, citiţi rândurile de mai jos; ele vă vor revela că starurile nu sunt la urma urmelor decât tot nişte fiinţe umane.

CÂND a venit pentru prima dată la Hollywood, amabilitatea şi feminitatea Marlenei se ridicau la nivelul obişnuit al unei femei de lume. Paramountul a dat atunci presei un banchet pentru a recomanda noua sa protagonistă. Marlene a apărut cu o pălărie de scenă care-i încadra părul auriu ca un nimb. Toaleta sa dintr'un velour chiffon moale ca un nour de vară, reflecta albastrul delicat al cerului californian. Vârfurile pantofilor se iviau sub faldurile bogate şi grele ale rochiei dar gambele, renumitele sale gambe, erau ascunse. Nu se ştia încă nimic de ele.

S'au găsit atunci persoane care, pentru a întuneca întrucâtva luminoasa impresie pe care o făcea frumuseţea sa de o profundă feminitate, să afirme că poalele lungi ale toaletei ascundeau o pereche de glesne groase, foarte frecvente la menajerele germane. Iar altele erau de părere că velour-chiffonul disimilează de minune nişte coapse supra-desvoltate.

Fără să bănuiască nimic din cele ce se şoptiau în jurul său, Marlène anunţă zâmbind un dineu, la care invită întreaga presă. Intrusa dorea publicitatea! Dorea să se introducă în societatea locală!

Hollywood-ul se porni pe râs. Râse şi Marlène, un râs inteligent şi cinic care dădu rezultate minunate.

SURPRIZA.

Actriţa îşi comandă un costum sever de sport, din catifea, destul de scurt pentru a-i descoperi picioarele şi destul de lipit de corp pentru a-i contura rotunjimile svelte ale trupului. Apariţia sa în această toaletă a avut un efect magic. Toate cotidianele şi revistele Statelor-Unite au publicat fotografia Marlenei în noul său costum.

A fost apoi invitată la o serată, unde ea a refuzat să se ducă. Ah?! Nemţoicuţa începuse să-şi dea aere? Câtuş de puţin! Numai că pentru a lua parte la o serată trebue să te îmbraci şi apoi e foarte puţin probabil că te vei amuza; dacă ai un interior plăcut şi o carte bună, ce sens mai are să pleci de acasă? Reuşia prin aceasta să devie cunoscută? Dar ce-i păsa ei de publicitate?

Şi astfel s'a pornit o campanie de presă care nu va înceta atâta vreme cât Marlène se va menţinea în această atitudine. Astfel a ajuns să concentreze atenţiile asupră-şi. Şi aşa s'a întâmplat şi cu toate celelalte vedete.

Uneori curiozităţile starurilor sunt imaginate şi atribuite lor chiar de publicul care le adoră. Alteori, sunt produse de ingeniozitatea unui agent de presă care a meditat îndelung pentru a le scorni. Oricare le-ar fi provenienţă servesc la conturarea personalităţii artistului forţând atenţia lumii asupra sa. Dar în marea majoritate, aceste trăsături nu sunt decât afectări exagerate.

Procedeul, nu e nou, — a existat de când lumea şi aşa cum discipolii lui Rasputin credeau că fanaticul rus se hrănia numai cu sânge de animale înjunghiate, admiratorii lui John Barrymore spun

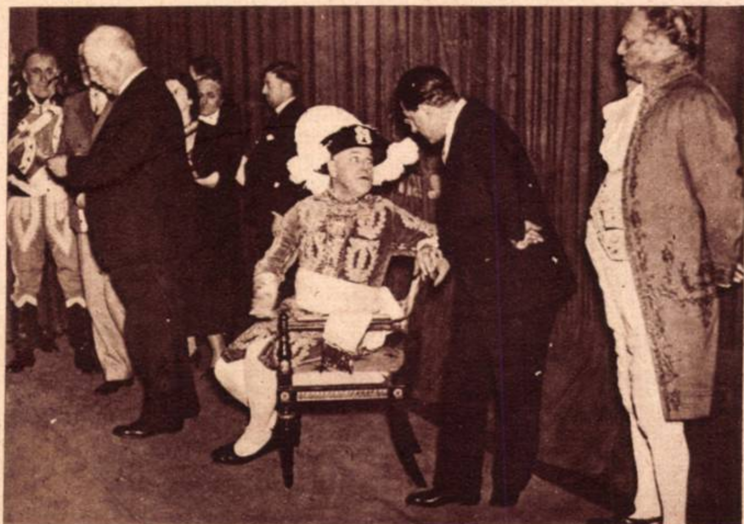
Treci la pag. 20

Dela conferinţa desarmării

Fotografia noastră de mai sus reprezintă pe d. Titulescu (la mijloc) întreţinându-se cu câţiva reprezentanţi ai altor state, la un dejun în bufetul Palatului Ligii Niţiunilor din Geneva.

„Napoleon“ de Mussolini, la Londra

Se cunoaşte vâlva pe care a stârnit-o de curând afişarea la Reinhardt Bühne din Berlin, a dramei „Napoleon", lucrarea domnului Benitto Mussolini, dictatorul italian. Presa berlineză de specialitate a afirmat în coloane lungi de critică, că spectacolul a avut succes, nu atât prin acţiunea piesei sau prin jocul admirabil al actorilor, cât prin senzaţionalul pe care-l prezintă faptul că autorul în liniile dramei, caută să stabilească o analogie între acţiunea lui de stat însăş şi ascensiunea primului împărat al Franţei.

Piesa a fost reprezentată şi la Londra, într'un cadru de mare fast, dar critica engleză aduce mari elogii autorului pentru acţiunea bine legată şi pentru subiectul, care cucereşte publicul dela primele replici.

Cantina intelectualilor

D. Dem. Dobrescu, primarul general al Municipiului Bucureşti, a luat o iniţiativă pe cât de folositoare, pe atât de lăudabilă. Anume, a înfiinţat cantina „Voevodul Mihai" a intelectualilor, în subsolul halei de carne, din piaţă. In această cantină, intelectualii cu mijloace reduse vor putea lua masa la prânz şi seara, plătind numai câte 10 lei pentru un menu substanţial.

Fotografia noastră reprezintă un grup de asistenţi şi d. primar Dobrescu, la inaugurare.

Un match de foot-ball

La Paris, pe stadionul Colombe, a avut loc, de curând, matchul internaţional Italia—Franţa, care s'a desfăşurat într'un ritm foarte viu, cu un joc de o clasă extrem de superioară, şi cu numeroase surprize, pentru publicul asistent.

In special, italienii au jucat mai ales cap, cu passe foarte reuşite şi cu ofensive atât de bine puse la punct, încât jocul francezilor a fost foarte stânjenit.

Matchul s'a terminat cu scorul 2—1 pentru Italia, care a fost primit cu vii aplauze de publicul asistent.

MARILE PREMII OFERITE DE „REALITATEA ILUSTRATĂ“

50.000 lei!

20.000 lei în numerar
30.000 lei în obiecte de valoare:

Aparate de radio, argintărie, stofe, patefoane, volume, etc.

Tăiaţi şi păstraţi acest bon spre a-l trimite împreună cu celelalte ce vor mai apărea, la sfârşitul concursului.

Nu lăsaţi să treacă norocul. Citiţi „Realitatea Ilustrată“ şi strângeţi cupoanele pe care le publicăm.

Veţi participa la marele concurs pe care-l instituim. Desemnarea câştigătorului se va face în public, sub controlul autorităţilor.

VISE VIZIUNI ȘI FANTOME

Asociația psichologilor din Boston a publicat de curând o carte despre apariții spectrale, vise prevestitoare, presimțiri, etc., etc.

Volumul e intitulat „Human experiences". Cartea e rezultatul unui chestionar trimis la zece mii din cele mai marcante personalități ale Americii. Din cei 430 de bărbați și femei, cari au răspuns acestei anchete, 241 erau profesori universitari, iar restul savanți, miniștri, femei care conduc asociații culturale și literați. Unele din cazurile pe care le dăm mai jos sunt luate din „Analele psichologiei" din Londra.

Dăm mai jos câteva întâmplări de acest gen, comentate de Prof. Edgar James Swift șeful departamentului de psihologie dela Universitatea din Washington, care ne arată că nimic supranatural nu intervine în cele ce veți citi. Prof. Swift este autorul interesantei lucrări intitulate „The Jungle of the Mind" (Jungla spiritului).

VIZIUNI

Scriitorul american Milton Goldsmith povestește întâmplarea unei mătuși, renumită în familia sa. pentru miraculoasele-i viziuni și presimțiri. Ginerele ei, Henry, fusese bolnav, dar intrase în covalescență și întreaga familie petrecuse o seară plăcută, în casa acestuia, sărbătorindu-i ziua de naștere. Pe la ora unu din noapte, mătușa își trezi soțul, întrebându-l:

„Tu ai tras de plapoma mea?

Bărbatul dormise însă. Câteva minute mai târziu îl trezi din nou spunând:

„Henry a murit chiar în clipa asta. Scoală-te și du-te la Emma, de-o ajută".

Emma era una din fiicele sale și în drum spre casa lui Henry, se întâlni cu mesagerul, care anunță că Henry murise într'adevăr la ora unu noaptea.

* * *

Frederick O. Martin un inginer, geolog, care-a urmat cursurile liceului real din Saxonia, ale Universității Columbia și Harvard etc., lucrând adesea în birourile Ministerului Agriculturii, din Statele Unite, scrie următoarele:

Aveam vre-o 11 ani și jumătate; mă aflam în clasă. La un moment dat am leșinat și mai înainte de a-mi pierde cunoștiința, văzui înainte-mi pe tata, care era plecat într'o călătorie. Părintele meu își pierduse viața în momentul când leșinasem; fusese strivit între aripa unui aeroplan și acoperișul unei clădiri.

„Mai târziu amintindu-mi de viziunea ce-mi precedase leșinul aflai că ciudatul fenomen se produsese exact în momentul când murise tatăl meu".

Jos: *Napoleon în subteranele Kremlinului, la Moscova.*

O fantomă îngrozitoare.

Societatea de cercetări psichologice din Boston, făcând cercetări, a stabilit că numitul accident a avut într'adevăr loc în Saxonia, și că nu putuse fi anunțat imediat. Societatea atrage atenția asupra faptului că subiectul ciudatului fenomen era pe cale să leșine înainte de apariția viziunei. Amintirea sa asupra incidentului e foarte clară. S'a bucurat întotdeauna de o sănătate perfectă și n'a fost bolnav decât odată în copilărie, pe la vârsta de cinci ani. S'a stabilit că mortalul accident s'a produs „cu câteva minute" înaintea fantomaticei apariţiuni.

* * *

Harold S. Tuttle, pastor și profesor de educație la Universitatea din Oregon, relatează o povestire auzită dela părinții săi, despre apariția unui om mort, care s'ar fi „întors", pentru a da indicații asupra locului unde i se afla trupul.

John Keston era un fermier, care trăia în Illinois pela 1877. Dispăruse surprins de o teribilă furtună și se presupunea că murise de îngheț în munți. Câteva luni mai târziu, în primăvară, un cumnat de-al său, anume Wesley Casper, văzu pe când lucra la un șopron, pe Weston care se apropia de el surâzând.

— „Ei, Weston! exclamă el: „Te credeam mort în munți.

Treci la pag. 22

MINUNEA CELOR 17 CĂMILE

MARE fu tristețea celor trei fii ai lui Ali Mahomet când tatăl lor, ajungând clipa de pe urmă, se predete în brațele moi ale cereștilor huris. Dar la urma urmelor, un om mort e mort și nici un ocean de lacrimi nu-l mai poate învia. Cămilele vii însă sunt cămile vii — animale pe cât de nobile și de frumoase, pe atât de valoroase. Și astfel, durerea fiilor lui Ali Mahomet se îmbină cu nerăbdare de-a intra, cât mai curând, în posesia cămilelor lui.

Ali Mahomet lăsase celor trei fii ai săi 17 cămile și în testamentul său le spunea să le împartă în următorul mod: fiul cel mai mare avea să primească jumătate din întreaga turmă; cel de al doilea, o treime, iar mezinul, a noua parte.

Cei trei tineri scoaseră cămilele în curte și începură să numere. Erau cu totul șaptesprezece.

„Și acum” zise fratele cel mai mare „câte cămile trebue să primească fiecare dintre noi?”

Incepură să socotească și după o vreme se priviră nedumeriți.

„Dacă nu cumva am înebunit”, zise cel mai mare dintre frați, „jumătate din șaptesprezece, face opt și jumătate. Nu putem tăia o cămilă în jumătate”.

„Asta nu-i încă nimic” zise următorul, „căci o treime din șaptesprezece face cinci și trei sferturi și e cu mult mai greu să împarți o cămilă în trei părți”.

Iar al treilea frate spuse ceva imposibil de reprodus, căci noua parte din șaptesprezece e cu drept cuvânt o halima.

— „Ei bine”, zise fratele cel mai mare, „o jumătate de cămilă n'ar putea fi nimănui de folos. Partea mea înseamnă opt cămile și jumătate, să presupunem că-mi dați și cealaltă jumătate; asta ar face nouă cămile și ar fi tocmai bine, căci atunci, veți putea împărți restul, între voi doi”.

— „Bine? Asta numești tu bine?” protestară ceilalți doi frați. „Desigur că o jumătate de cămilă n'ar putea fi de vre-un folos cuiva, dar tu primești cea mai mare parte, așa că mai bine ia tu opt cămile și lasă-ne nouă jumătatea”.

— „Dar pentruce aș face asta? Nu vreau decât să ascult pe iubitul nostru tată, care mi-a lăsat jumătate din întreaga turmă”, obiectă fratele cel mai mare.

Discuția se făcu din ce în ce mai aprigă și nu lipsi mult ca frații să se ia la bătaie.

— „Nu e frumos să ne certăm”, zise la un moment dat fratele cel mai mare, amintindu-și că el era acum stâlpul familiei. „Să mergem la Mullah Ibrahim. E un sfânt, iubit de Alah. Să-i expunem pricina noastră și să-i cerem lui să hotărască”.

Ceilalți doi se învoiră numaidecât, căci Mulah Ibrahim era într'adevăr un om sfânt; se spunea că avea darul profeției și că făcuse multe minuni în viața sa. Se duseră astfel la Mulah și îi spuseră păsul.

Mulah rămase câtăva vreme mut, în contemplare. In cele din urmă, zâmbi și mângâindu-și bărbuța zise:

— „Copii, departe de mine gândul de-a critica dorința tatălui vostru, dar e cu neputință să împarți în două șaptesprezece cămile. Sunt un moșneag sărac și n'am decât o singură cămilă, dar am să v'o dau vouă, și cu optsprezece cămile îi veți putea urma ușor porunca”.

La început, tinerii protestară, dar bătrânul Mulah insistă atât, încât fură nevoiți s'o primească.

— „Ce e o cămilă?” zise el. „Fără îndoială îmi era de mare folos, dar cămila mea nu mi-ar putea aduce un serviciu mai mare, decât acela de a-mi împăca vecinii. Luați deci cămila și nu vă îngrijiți de mine. Alah e drept și-mi va da o altă cămilă, dacă astfel îi va fi voia.

Cam rușinați și foarte recunoscători, cei trei arabi luară cămila și plecară cu ea acasă, unde-și împărțiră moștenirea fără greutate, după voința tatălui lor.

Cel mai mare luă jumătate, adică nouă cămile. Cel de al doilea, care trebuia să ia a treia parte, primi șase cămile iar mezinul, luă a noua parte sau două cămile. Frații erau cum nu se poate mai bucuroși, dar se simțiau în acelaș timp nespus de rușinați de faptul că primiseră cămila sărmanului unchiaș. Fiecare își luă tăcut cămilele, băgându-le în câte un staul separat.

— „Ei comedie!” strigă la un moment dat fratele cel mai mare.

Ceilalți frați întoarseră capetele la această exclamație și văzură spre marea lor uimire că în mijlocul ogrăzii sta cămila lui Mulah Ibrhaim.

„Cine a uitat să ia o cămilă?” întrebă fratele mai mare.

„Eu am pe cele două ale mele” zise mezinul.

„Și eu am partea mea de nouă”, zise cel mai vrâsnic. „Deci fiecare din noi își are cămilele sale; totuș, cămila lui Mulah Ibrahim a rămas afară”.

Frații începură să numere. Numărară de câteva ori și recitiră iar și iar testamentul tatălui lor. Turma trebuia să fie împăr-

ţită în trei grupe şi anume: a doua, a treia şi a noua parte din întregul număr de cămile. Ori, jumătate din optsprezece era nouă; a treia parte din optsprezece era şase; a noua parte din optsprezece, era doi. Nu mai încăpea nici o îndoială că fiecare îşi primise partea, pe bună dreptate şi totuş în mijlocul curţii sta cămila lui Mulah Ibrahim. Era clar că se făcuse o minune!

Fraţii se grăbiră să ducă lui Mulah cămila. Mulah nu păru mirat văzându-i. Zâmbi doar, îşi mângâiă bărbuţa şi întrebă:

— „Ei, copiii mei, v'aţi împărţit turma? Sunteţi mulţumiţi?"

— „Da", răspunseră fraţii, „Şi s'a întâmplat o minune. Fie care din noi şi-a luat partea, dar cămila ta, Ibrahim, a rămas pe deasupra.

— „Alah fie lăudat!" zise Mulah Ibrahim. „Şi asta să fie o lecţie, pentru voi. V'am dat singura mea cămilă, pentru a vă împăca. Dar v'am spus deasemeni că Alah a drept şi că-mi va înapoia cămila, fără a lua ceva dela voi. Asta vă dovedeşte că nu trebue să ezitaţi a vă sacrifica avutul, pentru binele semenilor voştri."

Uimiţi fraţii se întoarseră acasă şi povestiră minunata întâmplare tuturor prietenilor şi cunoscuţilor lor. Aceştia la rându-le o povestiră altora şi astfel faima lui Mulah Ibrahim se întinse în toată lumea.

Şi faima lui Mulah Ibrahim rămase neatinsă secole la rând, până când un matematician sceptic luă un creion şi un petec de hârtie, făcând câteva misterioase calcule, la capătul cărora isbucni în râs exclamând: „Teribilă minune, zău!"

Această bucată de hârtie s'a pierdut însă, aşa că cel care se îndoieşte de puterea lui Mulah Ibrahim va trebui să calculeze singur.

GLEB BOTKIN

ADMIRAŢIA

de Bertrand Russel

MULŢI sunt acei cari au iluzia că trăiesc pentru satisfacţia propriei lor conştiinţe şi că sunt destul de puternici pentru a ignora părerile pe care ceilalţi şi le fac despre ei. Există câţiva oameni cari se comportă într'adevăr astfel, dar numărul lor e cu mult mai mic decât s'ar presupune. Cu excepţia câtorva eroi, oamenii diferă, nu prin faptul că doresc sau nu să fie admiraţi, ci prin cercul în care doresc să se facă admiraţi.

In mijlociu, omul caută să-şi dobândească respectul colegilor, al soţiei al copiilor săi (dacă se poate) şi al subalternilor săi. Nutreşte speranţa că oamenii cu cari tratează afaceri nu văd în el un „individ oarecare" şi se sileşte să nu observe cât de bine îl cunoaşte soţia sa.

In genere femeea măritată trăeşte pentru a impresiona pe celelalte femei măritate. Incearcă să le convingă că soţul ei e mai bogat decât al lor, iar copiii săi mai buni; dacă e bine situată, încearcă să dovedească mai mult gust, decât vecinele sale în decorarea interioarelor şi în conducerea menajului. Şi cum toate practică acelaş joc, lucrul acesta reclamă într'adevăr multă artă, multă preocupare.

Dorinţa de-a impresiona un număr cât mai mare de oameni se naşte într'una din următoarele două împrejurări: s'ar putea ca cercul imediat în care cineva trăeşte, să fie foarte uşor de impresionat, sau foarte greu. In oricare din aceste cazuri, un om va căuta să dobândească admiraţia întregei masse de contemporani, sau a unui grup select de semeni. Mulţi scriitori cu renume, cum sunt surorile Brontë, sunt aclamaţi pentru cărţile lor, deşi calităţile personale ale acestor oameni n'au fost niciodată de aşa natură, încât să impresioneze pe cei cari trăiau în juru-le. Pontius Pilat, în scrierea lui Anatole France se consolează, atunci când întâmpină neplăceri din partea împăratului, cu gândul că „posteritatea îi va face dreptate". Julius Caesar, care avusese mereu succese sociale foarte uşoare, îşi impuse o realizare mai dificilă, încercând să rivalizeze cu Alexandru, ca figură istorică. Eminenţii oameni ai antichităţii şi ai renaşterii trăiau conştient şi fără s'o ascundă, pentru faima postumă. Un magnat italian, din secolul al 16-lea, declară preotului, pe patul de moarte, că regretă un singur lucru şi anume, că nu profitase de o ocazie, când ar fi putut ucide atât pe papă, cât şi pe împărat, fapt care i-ar fi asigurat un loc în istorie. Dorinţa faimei postume e astăzi mai mică decât în acele zile, şi asta din cauza desvoltării ziaristicei. Faima contemporană are un răsunet atât de puternic, faţă de cea din trecut, încât prea puţini mai râvnesc anemicul tribut de admiraţie al posterităţii, al celor cari citesc istoria. Faima unei stele de cinematograf întrece astăzi cu mult vâlva pe care o făcea un Cesar, sau un Alexandru, în culmea carierei sale. E mai mult decât probabil că numele lui Einstein e mult mai cunoscut, decât a fost cel al lui Archimede, în decursul secolelor, din epoca în care a trăit şi până în prezent. Această stare de lucruri face ca admiraţia să fie căutată în forme mai efemere decât în trecut. Realizările oamenilor sunt mai puţin statuare.

Totuş, mai persistă, încă în spiritul personagiilor proeminente ale timpului, o formă de râvnă pentru faima postumă şi anume teama să nu se afle despre ei ceva, care ar putea constitui un punct negru în biografia lor. Citiţi viaţa oricăruia din cei cari s'au ridicat deasupra celor mulţi şi veţi observa că dela o vreme încetează a mai trăi spontan, fixând mereu un ochi asupra biografului lor. Faptul determină o oarecare ipocrizie, un fel de falsitate, de care prea puţini au ştiut să se ferească. Admiraţia e însă rar acordată admirabilului şi în consecinţă cei cari o află, rareori o merită.

Despre părinţi şi copii

Ştiinţa făgădueşte că mamele în viitor vor putea şti exact dinainte, ce copii vor avea, cum le va fi înfăţişarea, sănătatea, caracterul, inteligenţa, etc.

Astăzi când mama priveşte noul născut şi se asigură că ochii, urechile şi membrele îi sunt normale, grijile ei nu se termină. Oare a tras lotul cel mare la loteria lumii, sau câştigul e neînsemnat?

Se prea poate să fi tras marele lot — un geniu — sau cine ştie, un cretin, un nebun ori un nefericit!

Savanţii, totuş, spun că nu vor mai exista incertitudini în această chestiune, cum nu mai sunt în privinţa astrelor, întrucât ereditatea e guvernată de legi tot atât de definite ca şi astronomia.

Chiar în zilele noastre, părinţii ar putea şti exact la ce să se aştepte, dac'ar da savanţilor date asupra strămoşilor copilului, caracteristicile fizice şi intelectuale a zece generaţii.

Profesorul F. E. A. Crew, de la Universitatea din Edimburg, arată în lucrarea sa *„Organic Inheritance of Man"* (ereditatea organică a omului) fapte surprinzătoare cu privire la rasa umană şi arată că o mulţime de credinţe privitoare la părinţi şi copii sunt greşite.

Spre exemplu, mai toţi cred că din căsătoriile între rude rezultă o degenerare. Adevărul e că tot aşa de bine pot să rezulte genii. Aceste căsătorii nu fac decât să mărească şansa pentru bun sau rău, înmulţind pierderile sau câştigurile. Nu aduc nimic nou rasei, desvoltă şi accentuiază ceeace e bun sau rău, în specimenele generaţiilor.

In fiecare individ sunt însuşiri şi defecte.

Deosebirea între omul care stă pe scaunul prezidenţial şi cel executat pe scaunul electric este că la primul calităţile bune domină, iar cele rele sunt reprimate, pe când la celălalt e invers. Dar fiecare generaţie adaugă un nou inel caleidoscopului şi accentuează anumite caracteristici.

Dacă părinţii sunt înrudiţi de aproape, un salt violent se face într'o direcţie sau într'alta, uneori în ambele. De ex., dacă un om de seamă, s'ar căsători cu sora sa, ceeace legalmente e imposibil, fiul lor ar fi dotat cu superioare calităţi intelectuale; acum, se poate însă ca o accentuată insuficienţă a sistemului glandular la ambii părinţi să devie dominantă, făcând din el un incapabil.

O altă credinţă generală e că nu trebue să se căsătorească indivizi de rase diferite.

Metişii, se presupune că moştenesc cele mai rele trăsături ale ambilor părinţi. Sunt priviţi ca nişte paria. Rasa superioară nu vrea să-i considere egali, iar cea inferioară îi evită, simţindu-le superioritatea.

Pe lângă aceasta, amestecul a două rase atât de distanţate, dă caleidoscopului ereditar o întorsătură ce aduce la suprafaţă trăsături cari fuseseră încet, dar definitiv, îngropate în colbul secolelor.

D. B.

Un român în Australia

In Australia.... a fost numit ministru un român, D-l Teodor.

Tatăl Teodorescu a plecat acum 50 de ani din Iaşi în Australia. Afacerile mergându-i bine, a rămas acolo. Fiul său nu ştie româneşte, totuşi a venit de câteva ori în ţară, spre a-şi vedea patria, şi e mândru de originea sa.

Actua

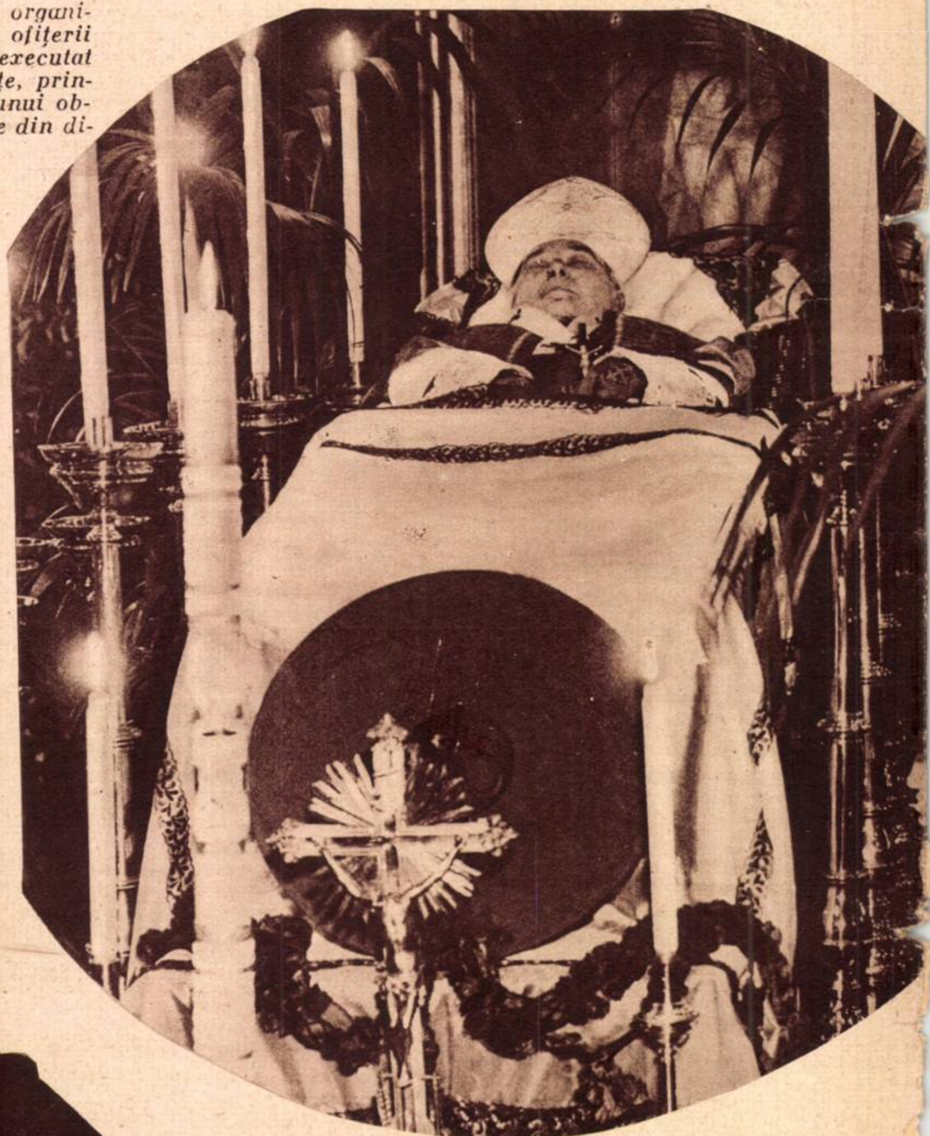

Sus: *Un nep*
Schönborn,
Gizi Kaszon
Ducelui de
co

Sus: *La o serbare militară organizată în Fort Myer (U.S.A.), ofițerii americani de cavalerie au executat o serie de figuri îndrăznețe, printre care aceea a săritului unui obstacol, de către două echipe din direcțiuni opuse.*

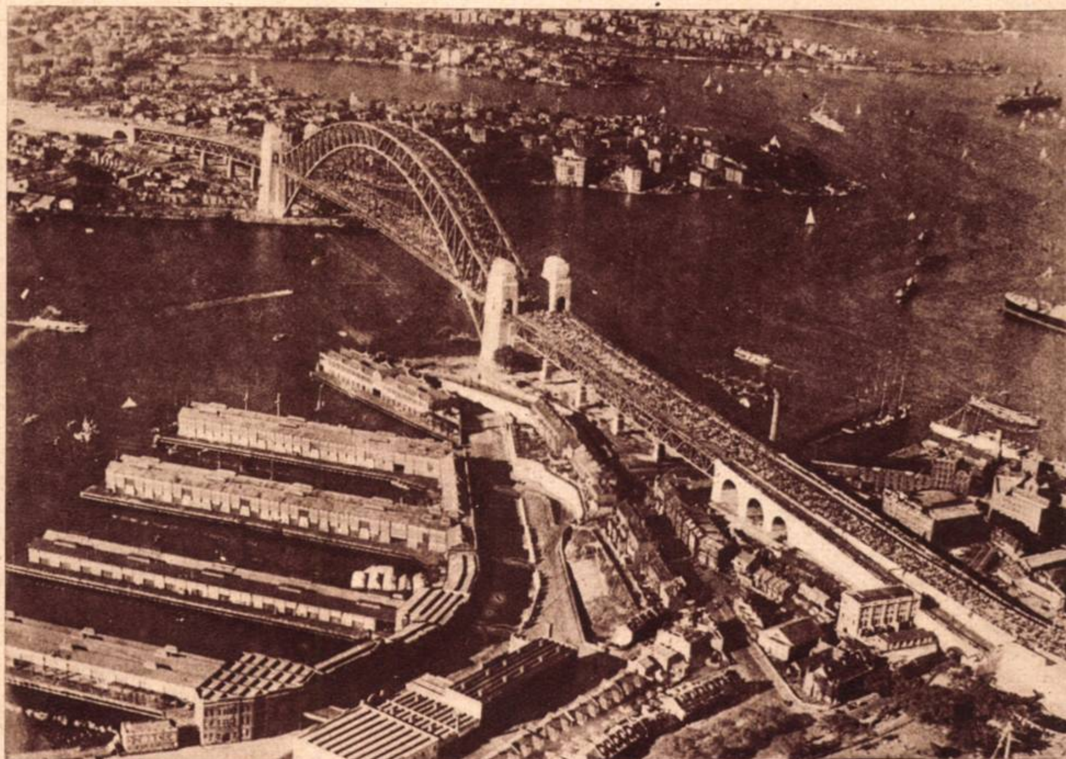

Stânga: *Domnul Snively din Ohio, a inventat un ce*
care indică orele, minutele și secundele, cu un singură
Desigur că invenția este prevăzută cu o serie de semnale
Sus: *Fostul cardinal al Austriei, doctor Friedrich Piffl, p*
falc. Dreapta: *Copiii Bruxelului au organizat săptămâna*
o grandioasă demonstrație pe străzile capitalei belgiene
testând împotriva abuzului de alcool. Fotografia noastră
zintă o parte din cortegiu. Pancartele vorbesc dela sin

...alităţi

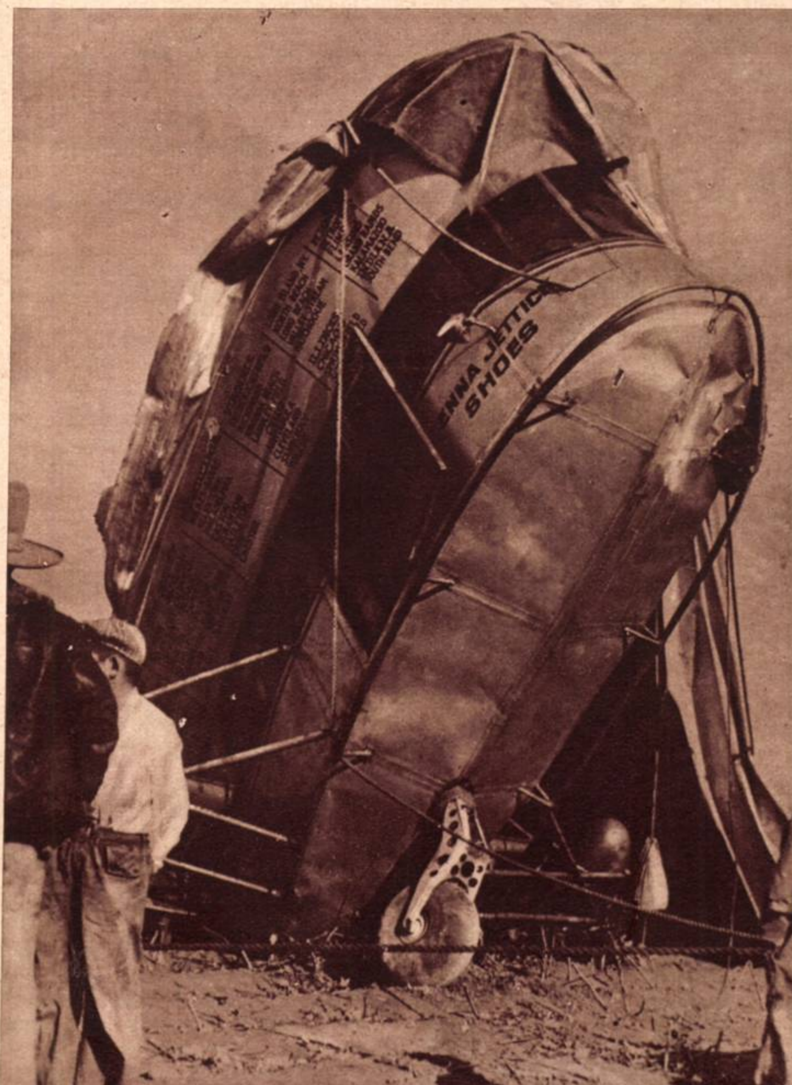
...ot al Ex-Kaiserului Wilhelm, contele Joachim de... s'a căsătorit de curând, la Budapesta, cu actriţa ...yi; stânga: Principesa Elisabetha a Angliei, fiica ... Yorck, a implinit şase ani. Odrasla princiară este ...pilul cel mai iubit de populaţie, in Anglia.

Sus: *Cel mai mare pod din lume, este Harbour Bridge din Sidney. Construcţia acestei gigantice lucrări a costat suma de zece milioane de lire sterline (6 şi jumătate miliarde de lei. Podul a fost dat circulaţiei inainte cu câtva timp, şi cu această ocazie s'a înregistrat un incident ciudat: un ofiţer de gardă a intrat călare pe pod, şi a tăiat cu sabia, panglica ce trebuia s'o taie primarul oraşului.* Stânga: *fotografia noastră reprezintă un instantaneu luat în timpul cursei cicliste Paris-Caen, la care participă câteva sute de concurenţi.* Stânga mijloc II: *La Tel Aviv, în Palestina, s'a deschis de curând marele târg levantin, care o abţinut un desăvârşit succes comercial.* Jos: *Un dirijabil al fabricilor de încălţăminte Jettick, din Statele-Unite, fiind surprins de un ciclon in Mexic, a fost trântit la pământ şi distrus. Pasagerii au scăpat, din fericire, teferi.*

...ornic, ...dător. ...onore. ... cala... ...recută ..., pro... ...repre... ...e.

Ce se poartă

Este cu neputinţă astăzi ca cineva să mai spue: „Această modă nu mă aranjază. Nu există femee de gust, care să nu găsească în colecţiile sezonului modele creeate parcă anume pentru ea, pentru genul său de frumuseţe. Cine nu-şi aduce aminte de epoca în care, pentru a te numi „elegantă", se impunea să fii blondă, visătoare, planturoasă, când trebuia să abandonezi speranţa unei astfel de realizări, dacă din nefericire te născuseşi brună, micuţă şi picantă? Apoi, rând pe rând, moda lansă diferite alte genuri şi siluete, ceeace insemna dominaţia exclusivă a unui tip ideal.

Bogata diversitate a modelelor, apărute în sezonul actual, nu ne mai permite să imaginăm un tip unic de frumuseţe femenină şi nici nu s'ar mai putea spune care e vestmântul sau ţinuta ce va deveni standard.

Nenumărate variante şi variaţiuni se fac în jurul temei principale ce nu urmăreşte decât creerea de perfecte armonii. In linii generale, silueta e extrem de pură, mulând fără obstacole, corpul până la talia, ce pare foarte ridicată şi desfăşurându-se într'o inflorescenţă bogată pe piept şi umeri. Aceste caracteristici se realizează fără monotonie şi în diferite moduri, cu ajutorul unor detalii extrem de ingenioase şi de care am mai vorbit în numerele trecute ale „Realităţii Ilustrate" la această rubrică.

Remarcăm o notă cu totul nouă în domeniul toaletelor

de seară. A trecut epoca jupei, ce mula şoldurile. Ţesăturile moi şi grele pornesc acum libere, dela talie, în falduri bogate. Patou tratează acest nou gen în muslinurile lansate de Bianchini-Ferrier, ce se numesc organza sau marquanza, adesea imprimate cu un delicat decor floral.

Unul din cele mai seducătoare modele pe care le-am văzut însă, în saloanele acestei case, era confecţionat din marquanza unie, de-un roz aprins, al cărei decolté se ridica atât în faţă, cât şi în spate, până la baza gâtului, complectat fiind de-o mică mantilă de catifea.

Augustabernard realizează această siluetă câmpenească într'o rochie de crep roz, foarte pal. Decolteul atinge aproape gâtul, printr'un drapaj plat şi oval. Un plisé foarte fin reduce din amploarea jupei, ce porneşte dela talie, continuându-se în trena care-o termină, căci anul acesta, oridecâteori o permite linia, se adaugă o trenă.

Maimbocher presintă numeroase jupe bogate, ce-ţi dau impresia, printr'un efect de empire, că amploarea porneşte de la decolté, atât e de armonioasă linia. Dar simplicitatea aparentă a acestor rochii se datoreşte în realitate unei croieli extrem de savante.

Originale sunt creeaţiile lui Vionnet, care evidenţiază înălţimea taliei printr'un amestec de culori şi ţesături. Astfel, un corsaj de satin bleu-ciel însoţeşte o jupă dintr'un satin de un albastru mai închis.

Contrastele de culori sunt mai greu de realizat, în toaletele de seară, decât în cele de zi. Lelong a găsit o formulă ingenioasă, făcând o parte a corsajului din catifea chiffon, care bordează decolteul, se întinde pe umeri şi acoperind în parte spatele, coboară pe foi.

Un alt aspect de contrast, se operează adesea între spatele şi faţa unei rochii. Procedeul acesta e foarte simplu, toată atenţia fiind concentrată asupra spatelui, şi astfel Lanvion lansează o serie de toalete cu panouri în spate.

Marea senzaţie a sezonului, o fac rochiile dela Louise-Boulanger, în organdi imprimat, cu flori mici pe fond alb. Aceste rochii sunt simple şi modeste în faţă, încinse numai cu o ceintură, prezentând în spate pliuri mari, a la Velasquez.

In ce priveşte materialele-surpriză ale modei de seară, avem o serie de lenajuri, ce se vor dovedi minunate, în serile răcoroase. Augustabernard exhibează o astfel de toaletă în lenaj alb, uşor şi mat, a cărei jachetă cu mâneci lungi e ajustată pe şolduri, de o ceintură de catifea bleu royal.

YVETTE

Sfaturi pentru ingrijirea frumuseţii

Beka. Ai obrajii în culoarea cărămidei? Să-ţi spun drept am auzit de obrajii galbeni, roşii, vineţi, chiar albi; dar de cărămizii e pentru prima oară că aud. Cunosc de asemenea reţete pentru combaterea roşeţei din obraji, să încercăm a le aplica şi la cărămiziu, poate vor folosi. De exemplu iată una: Unt de cacao 30 gr., Ulei de migdale 70 gr., Ulei de rosae 5 picături, Zinc oxidat 10 gr., Amidon 10 gr., Soluţie de Adrenalină 1‰ 3 grame. Cu această cremă veţi unge cărămiziul şi-l veţi transforma, nădăjduesc, în alb. Să-mi comunici şi mie rezultatul.

Nadia. Aveţi o aluniţă cu puţin păr şi vreţi s'o ardeţi cu iască aprinsă? Să nu faceţi una ca asta, că iasca chiar aprinsă dacă ar fi, nu e iarbă de leac pentru aluniţe păroase. Un doctor v'ar putea-o arde cu alte substanţe, mult mai eficace.

Afară de acest cusur mai aveţi unul de care sunteţi foarte nenorocită. Anume: Dinţii ieşiţi în afară şi laţi. Vedeţi în această privinţă nu cunosc nici o cremă sau apă miraculoasă, care să convingă dinţii să devie perle. Aşa că tot un medic dentist le-ar veni de hac. Deci încercaţi la altul dacă vreunul v'a spus că nu ştie ce să le facă.

Hortense. Nu prea am nici un fel de preferinţă pentru anumite pudre şi nici nu aş vrea să le fac reclamă aci; în tot cazul o pudră de culoare rose pal v'ar folosi la tenul de blondă palid, pe care îl aveţi. Incercaţi şi veţi vedea rezultatul.

Ricuşor. Da, tricouri de pai sunt ultima inovaţie a modei. Există o ţesătură de pai moale, specială, care nu sgârie de loc pielea. Nu ştiu dacă la noi s'au introdus încă.

Ce culoare să porţi la un ten alb şi păr negru? Ai încercat să porţi verde? Eu cred că ţi-ar veni minunat.

Mica. Nu te mai iubeşte şi-l iubeşti. Vesnica poveste veche şi care va fi vesnic nouă. Si cu cât se va convinge că-l iubeşti mai mult, cu atât nu te va iubi el. Ce sfat să-ţi dau eu? Dacă as avea puteri distrugătoare, aş începe prin a distruge dragostea din inima d-tale pentru el. Pot eu oare să-ţi comand: Nu-l mai iubi!? Caută o consolare totuş, aiurea. Ai vre-o ocupaţie?

Am cunoscut o studentă care a ieşit numai cu bile albe la doctorat, căutând să uite o dragoste nenorocită.

Viorică. O cremă bună de obraz, mai ales pentru un ten uscat, este după aprecierea mea: Cetaceum 8 gr., Ceară albă 6 gr., Unt de cacao 3 gr., Ulei de migdale 60 gr., Glicerină 20 gr. Cât despre o apă bună de albit tenul, să apară mărarul şi vă voi da o reţetă minunată.

Stella Humpreg. Da, uleiul de ricin nu e rău pentru gene. Mai ales în unire cu apă de roze şi alcool pur, părţi egale. Pilocarpina nu e vătămătoare ochilor, dar e foarte scumpă şi nu se prea livrează oricui la farmacii.

Henriette. Sinteticol preparat pentru depilarea părului de pe obraz? Nu am auzit de acest preparat. Am auzit şi văzut Sinteticon, o pastă pentru lipit porcelan. Nu te sfătuesc să-ţi dai pe obraz cu ea.

Lolişor. Cu plăcere. Noua mea adresă va fi G-ral Lahovary No. 91. Consultaţii acasă nu fac, dar un răspuns mai lung, oricând.

Manuella C. De ce nu încerci maron cu galben? Ar fi minunat la tenul D-tale de brună. Cu condiţia să lucrezi galbenul sus şi maronul jos. Altfel nu cred să te avantajeze.

Nicolae K. Ceva despre moda bărbaţilor? Bună ideie. Mă voi ocupa şi de această chestie la timp. Deocamdată însă, aveţi răbdare.

Kiriac. Dragă Kiriacule, fii serios. Vrei o reţetă bună şi sigură pentru slăbit? Şi îmi scrii că mănânci de cinci ori pe zi. După acest regim ajungi repede la 105 kilograme. Pune-te pe regim Kiriacule, altfel e nenorocire. Cunoşti regimul? LAURA

O școală model la Miercurea-Ciucului

Doamna Maria Vărgatu, o distinsă profesoară, a creat la Miercurea Ciucului, în inima secuimii, o școală model, pentru educația pre-școlară a copiilor. In această instituție, micii copilași, pe lângă joaca de toate zilele, și lecțiile obicinute, învață perfect românește, astfel că intrând în școala primară, sunt foarte bine pregătiți.

Fotografiile noastre reprezintă: *sus:* sala de cursuri, iar cea de *jos:* micii copilași, jucându-se la măsuțe, în sala de mâncare.

Sărbătorirea învățătorilor pensionari la Târgoviște

In fostul oraș al scaunului domnesc, Târgoviște, au fost sărbătoriți de curând învățătorii pensionari ai județului Dâmbovița.

Fotografia noastră reprezintă grupul celor sărbătoriți printre cari se remarcă (X) d. Niculae Simionescu.

D-sa a funcționat ca învățător în acest oraș, din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza.

Sus: *Marlene Dietrich.*

Jos: *Lupe Velez.*

Stânga: *John Gilbert.*

că decât să bea apă, vedeta ar prefera să moară de sete. Pentru a fi drepţi, admitem că John apreciază mult cocktailurile dar dacă ar bea atât de mult pe cât s'a spus, ar fi într'o permanentă stare de beţie, ceeace l-ar împiedica să mai apară pe ecran.

TĂCEREA GRETEI

Tăcerea Gretei, indiferenţa, aerul său de „Princesse Lointaine" nu sunt decât tot o „atitudine", dealtfel nu există om care să nu pozeze cât de puţin. Era destul de prietenoasă la început când a venit la Hollywood.

Aveam un rol secundar în primul său film american şi cum locuisem vreme îndelungată în Minesota Dakotas, ajunsesem să mă familiarizez cu Suedezii şi să le cunosc bine limba. Mă întreţineam adesea cu ea şi am avut timpul să constat că întocmai ca oricare altă actriţă, ardea de dorinţa de a-şi câştiga un cerc cât mai larg de admiratori în rândurile publicului, făcând tot ceeace credea de cuviinţă pentru a se evidenţia.

N'a trecut mult şi ca un meteor se ridică pe aripile celebrităţei. Imediat a încetat să mai acorde interviewuri. Engleza ei nefiind destul de inteligibilă, un ziarist american bine cunoscut, reproduse greşit câteva din răspunsurile ei. Greta anunţă atunci prompt, că nu va mai acorda nici un interview acelui ziarist. Departamentul publicităţii a fost pus într'o mare încurcătură. Era imprudent să se facă un astfel de afront unui reprezentant al presei şi astfel se rezumară la a anunţa pur şi simplu că „Greta refuză să dea interview-uri".

O altă versiune care o face interesantă e „gustul său pentru singurătate". Un fapt cu totul inexat. Misterioasa actriţă cinează regulat în tovărăşia a patru sau cinci prieteni şi se amuză ca oricare din dv.

Această ultimă trăsătură a creeat în jurul ei un cerc de întrebări, a pus-o în ipostaza sfinxului, situaţie ce i-a servit de minune căci, cărei alte stele i se publică regulat fotografia, consacrându-i-se articole în toate revistele cinematografice ale Statelor-Unite?

„NEINŢELESUL" CHARLIE

Charlie Chaplin, intrând în trupa lui Sennett, era departe de a fi omul capricios de care se vorbeşte astăzi. Sau dacă era într'adevăr astfel, căuta să se stăpânească pentru a-şi câştiga simpatiile celor din jurul său. Era sufletul trupei dar cu toate eforturile sale, trecea drept un biet omuleţ. Şi atunci îşi spunea cu amărăciune: „Nu sunt înţeles". Ideea îi păru bună şi căută atunci să se facă şi mai neînţeles.

Cu timpul a ajuns proprietarul unui studio şi deveni un „geniu" recunoscut. Dar aceasta nu era destul: Trebuia să fie un „geniu neînţeles". S'a depărtat atunci cu totul de procedeele întrebuinţate în comedie trezind cu realizările sale emoţii duble, oscilând între tragic şi ilaritate.

Işi concediază întregul personal cel puţin odată pe săptămână pentru a-l reangaja în ziua următoare. Stă mai bine de o oră într'un colţ, pe gânduri, înconjurat de amploiaţii săi care privesc ţinându-şi respiraţia. Face observaţii criptice, dar toate acestea trebuesc văzute de cineva care să le poată raporta mai departe în marele cerc al publicului.

Nu-i place să fie văzut în societate. Totuş, se duce la „Henry" pe la orele 11 din noapte, când aglomeraţia e mai mare. Se spune că e nefericit. Eu cred însă că e fericit ca un copil.

Există însă trei persoane pe care „pozele" lui Charlie nu reuşesc să le impresioneze şi acestea sunt prietenii săi cei mai buni. Una e Georgie Hale, actriţa care a deţinut rolul principal în „Goana după aur", a doua, e Charlyle Robinson, agentul său de presă, iar a treia, e Virginia Cherill pe care o cunoaşteţi din „Luminile Oraşului". Toţi trei îi spun „copilul" şi-l tratează ca atare.

GILBERT ŞI FAIRBANKS

Dacă simţi o briză puternică în ceafă şi dacă întorcându-te

vezi un bărbat cu capul dat pe spate, cu pieptul bombat cu gura întinsă de râs până la urechi relevând dinţi puternici albi şi regulaţi, te afli cu siguranţă înaintea lui John Gilbert sau înaintea lui Douglas Fairbanks senior. Avem aci o extraordinară asemănare de genuri, un caz de trăsături paralele. Ambii dau impresia unor firi de o explozivă expansivitate. In viaţa de toate zilele însă sunt nişte indivizi foarte modeşti şi foarte puţin gălăgioşi.

Fairbanks, când nu joacă, poartă un costum de haine cenuşii închis şi o pălărie moale. Străbate străzile grăbit şi poate fi prea bine luat drept un funcţionar comercial care a întârziat dela serviciu. Dar când îl recunoşti şi strigi: „Hello, Mr. Fairbanks", îşi compune masca sub care ne-am obişnuit să-l vedem. Ridică capul, îşi bombează pieptul, pe figură apare râsul care l-a făcut faimos, şi redevine într'o clipă veselul, cavalerescul D'Artagnan.

John Gilbert îi seamănă mult numai că e mai vioi şi mai copilăros. Impresia aceasta datorându-se cred, ochilor săi căprii, foarte mari şi foarte profunzi. Ochii aceştia, când actorul nu joacă, trezesc sentimente materne.

Aceste atitudini n'au în sine nimic surprinzător şi nu e de mirare că actorul domină adesea omul dacă ţinem seama de faptul că mai mult de jumătate din viaţa sa se desfăşură în încercarea de a împrumuta o altă personalitate. Ajungi la un moment dat să gândeşti ca băieţaşul actriţei „Belle Bennett' care spunea într'o zi:

„Mama îmi place mai mult ând joacă, e mai naturală".

CARE E ADEVARATA JOAN CRAWFORD?

Care din cele două apariţii corespunde realităţii? Dansatoarea Lucille Le Sueur sau grava Mrs. Fairbanks jr.? Aceasta e întrebarea pe care o pune astăzi lumea Hollywoodului. Ei bine, domnilor, nici una din ele nu e reală. Singura trăsătură adevărată a Joanei Crawford, e ambiţia şi ideea că nimic nu trebue să stea în calea ei către celebritate. La început a încercat să se facă cunoscută participând la toate concursurile de dans instituite între Atlantic şi Pacific, şi câştigând regulat cupa.

Avea o înclinaţie naturală pentru dans. Mama sa ne spune: „Joan n'a umblat şi n'a alergat niciodată, — a dansat. Fiecare mişcare o făcea şi o mai face încă, în pas de dans. Asta nu dovedeşte însă că declarându-se o adeptă fervență a „Charlestonului" nu poza. Căci dacă Joan are picioare jucăuşe, sufleteşte e foarte echilibrată, foarte solidă".

S'a vorbit despre intelectualitatea ei, o calitate descoperită abia în ultima vreme. Nu zic, se prea poate să citească cărţi bune, să se intereseze de muzică şi de artă în genere dar cu asta e încă departe de ceeace se înţelege printr'o femee intelectuală iar ochii aceia larg deschişi, reflectă, nu o înţelepciune câştigată prin eforturile creerului ci o afectare.

ALTE ATITUDINI.

Privind în grămadă, distingem pe Charles (Buddy) Rogers cu tactica sa de copil american, apoi pe Ramon Novarro, care cu tot sângele de latin meridional ce-i clocoteşte impetuos în vine, duce o viaţă de... „ascet"!!!... Lupe Velez care nu doarme nopţi la rând inventând poveşti pentru a face publicul să creadă că e cu totul lipsită de noţiunea moralei şi Lily Damita căreia îi place să pară feroce. Imi aduc aminte că în cursul unei scene, un electrician îşi făcuse o tăietură tocmai în vâna dela pumn. Fu chemat în grabă doctorul pentru a-i opri hemoragia. Lily sări atunci ca o tigroaică asupra tânărului om strigând: Stai, să văd. Nu lega, ador sângele! Ceva mai târziu în acea zi, găsii pe actriţă singură în cabina sa în prada unui acces de slăbiciune. Faţa-i era de o paloare mortală.

— „Oh, sângele acela" mărturisi ea în cele din urmă, „Mi-a făcut tare rău"...

Stelele răsar şi apun, dar trucul „atitudinilor reclamă" rămâne, şi se va întrebuinţa atâta vreme cât vor exista actori setoşi de faimă.

JAMES GRAY

Greta Garbo se căsătoreşte

După ce au circulat cele mai fantastice svonuri în privinţa mariajurilor fanteziste ale celebrei actriţe de cinematograf Greta Garbo, iată că se anunţă în mod oficial căsătoria ei cu tânărul scriitor suedez Wilhelm Sörensen, care a devenit celebru în America, printr'un scenariu cinematografic, pe care l-a jucat compatrioata lui la Hollywood.

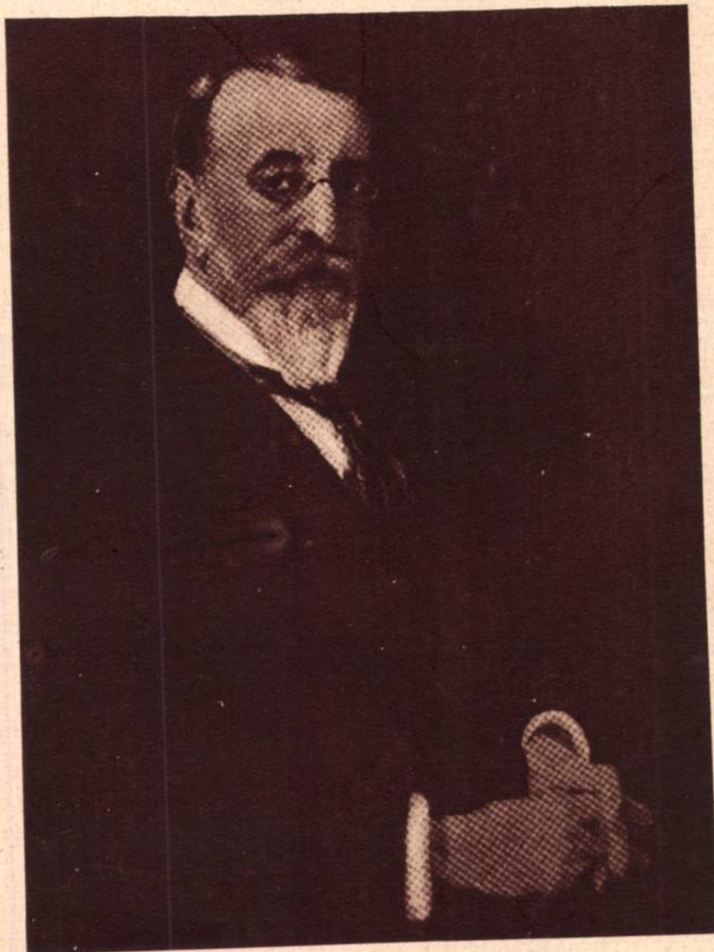
Căsătoria va avea loc la Berlin, în a doua jumătate a lunei Mai. In acest scop Greta Garbo

a plecat dela Hollywood spre Europa. Berlinezii pregătesc mari festivităţi în vederea acestui eveniment şi cu toată criza care bântuie în capitala Germaniei, se afirmă acolo că primirea ce se va face faimoasei actriţe va întrece în fast tot ce s'a organizat până acum.

Corespondentul nostru din Berlin ne anunţă că e foarte posibil ca în călătoria de nuntă, tânăra pereche să treacă şi prin România, spre Orient.

Fotografia noastră de mai sus reprezintă pe d. Wilhelm Sörensen, viitorul soţ al Gretei Garbo.

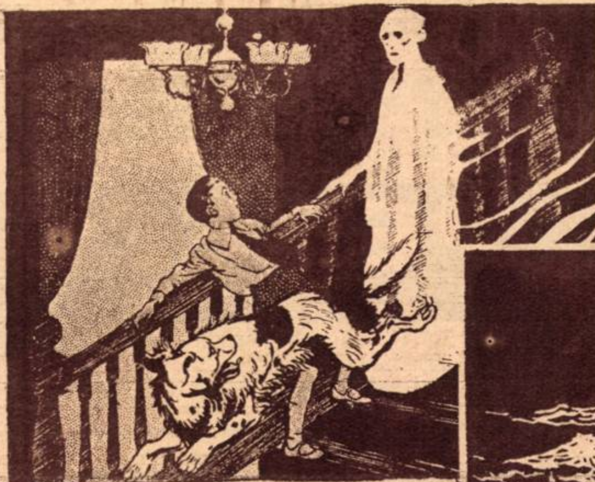

Cunoscutul consilier comercial Karl Schmoll, inventatorul renumitei creme de ghete „SCHMOLLPASTA" răspândită în 6 ţări şi foarte introdusă în România, şi-a sărbătorit de curând la Viena, în cercul familiei şi al funcţionarilor săi, aniversarea a 80 de ani de viaţă rodnică.

Urmare din pag. 13

Dăm mai jos câteva ilustrații, referitoare la susubiectul pe care-l tratăm in acest articol: aparițiile fantomatice, care vâră goaza în indivizii hipersensibili.

E drept că de multe ori, umbra unei frunze, proectată de o rază de lună se transformă subit in „stafie"!

— „Așa și e; îmi veți găsi trupul la o milă și jumătate spre Nord de Hersey", răspunse Weston și dispăru.

Numeroase echipe de cercetare străbătuseră până atunci ținutul în căutarea cadavrului. Casper organiză în grabă o nouă expediție. Intr'o peșteră, situată la o milă și jumătate depărtare de Hersey, se găsi într'adevăr cadavrul lui Weston. Intâmplarea fu publicată la acea vreme în ziarele din Vest, în care se mai adaoga amănuntul că moartea lui Weston fusese anunțată soției sale. în cursul celor opt ore de furtună de sgomote spectrale și de răsunetul unei voci ciudate la ușă.

* * *

Mr. „AO", care a rugat să nu i se publice numele, ne comunică o intâmplare în care personal a jucat un rol de acest gen. E licențiat al uneia din cele mai de seamă universități din Statele Unite și a fost conferențiar în multe instituții culturale. Ne scrie că era cunoscut sub numele de „copilul minune".

Tatăl său murise, pe când el avea trei ani. Curând după aceea suia într'o zi scările în tovărășia unui imens dulău de Newfoundland. Animalul acesta îl însoția peste tot și nu da voie nimănui să se apropie de băiețel. Nici chiar membrii familiei nu-l putea atinge, atâta vreme cât dulăul era de față. In dupa amiaza aceea, copilul își intâlni părintele, care-i venia înainte, coborînd treptele. La vederea spectralei apariții, băiatul scoase un țipăt de groază și alergă la mama sa.

Câinele după cât se pare, a văzut și el fantoma, căci curagiosul și agresivul animal își părăsi de data aceasta micul stăpân și fugi chelălăind, spre a se opri abia în pivniță ascunzându-se sub o ladă de cărbuni

Acesta e singurul exemplu ce ne vorbește despre un animal care ar fi văzut o fantomă. Povestirea d-lui A. D.. e în parte confirmată de o soră a sa.

* * *

Robert Mac Dougall, multă vreme profesor de psichologie la New-York a încercat ceeace el numește „o halucinație vizuală". In timp ce parcurgea pe bicicletă un drum de țară intâlni în drum puțin după apusul soarelui un individ ce părea să fie fermier sau muncitor. Neoprind la timp, răsturnă omul și se întoarse spre a-și cere iertare, dar nu mai găsi pe nimeni și nici nu exista vreun obiect prin apropiere, în dosul căruia individul să se fi putut face nevăzut. Intrigat profesorul făcu cercetări și-și dădu seama că nu putuse fi o umbră, sau alt gen de iluzie produsă de un obiect material.

„Nu poate fi vorba de vre-o turburare nervoasă, de-o maladie a ochiului și nici de-o „semnificație", adică urmări sau legături cu o intâmplare anterioară sau posterioară.

„Fenomen cu totul sporadic și izolat" închee psichologul expert.

O întâmplare similară cu cea de mai sus e povestită de Porf. Percy H. Boyton decât al Universității de Artă, literatură și Științe din Chicago.

In după amiaza unei zile însorite de Iunie, Boyton făcea o blimbare cu bicicleta, coborînd panta unui deal, la vreo 60 cm., distanță de bara care mărginea un lac sărat. La vre-o 20—30 metri distanță, Mr. Boyton văzu un individ rezemat de gard, cu spatele spre drum. privind suprafața lacului.

„Făcui claxonul să răsune", povestește profesorul „sperând că avea să se apropie de gard destul, pentru a mă lăsa să trec. Apropiindu-mă îi vorbii. El nu se mișcă însă, și, căutai atunci să-l evit. Ajungând în nisipul șoselei, bicicleta derapă răsturnându-se.

„Pe când mă ridicam, întorsei capul spre a vorbi omului, dar spre marea-mi uimire, observai că dispăruse. Partea ciudată rezidă în faptul că în apropiere nu se aflau nici pomi și nici tufișuri unde să se ascundă.

* * *

Fanny Eckstorm profesoară la universitatea din Maine, ne povestește următoarea ciudățenie, pe care a auzit-o dela vărul tatălui său, Zenas Lawry:

In 1877, vasul N. T. Hill pornia dela Rângoon (Burma britanică-India) către Hongkong cu o încărcătură de orez. Corabia era nouă și masivă și călătoria aceasta era ultima cursă a căpitanului care-și puse în gând să realizeze un record de încărcătură, imbatabil. Astfel, în magaziile vasului ,orezul depășia cu 26 de centimetri limitele stabilite. Corabia părăsi Rangoonul și nimic nu se mai auzi în urmă, nici despre echipaj și nici de pasagerii săi.

Printre aceștia din urmă, se afla un anume Ephraim Thurston, din Bangor, prieten intim cu vărul domnișoarei Eckstorm, Zenas Lawry. Cu mult înainte de a se fi observat dispariția vasului domnul Lawry se trezi într'o noapte zguduit de un fior.

Inaintea lui se afla pritenul său de copilărie Ephraim Thurston.

„N'am fost niciodată mai treaz decât atunci" povestea în urmă Zenas Lawry. „Nu putea fi un vis, privirile sale exprima groaza și păreau că se străduiau să străpungă ceața. In îmbrăcămintea sa se observa multă dezordine și era înfășurat într'o pânză cenușie, pe care o strângea în jurul gâtului, cu ambele mâini. Il vedeam cum tremura de frig.

„Susțin și voiu susține că vasul N. T. Hill s'a scufundat chiar în noaptea în care eu am avut această viziune, și că l-am văzut pe Thurston ieșind pe punte, când vasul căzuse pradă unui taifun. Trebue să se fi înecat, în mijlocul unuia din acele teribile uragane, atât de frecvente în mările chineze.

„Nimic n'a venit să confirme că vasul s'ar fi scufundat chiar în acea noapte" comentează societatea de cercetări psichologice, care adaogă totuș: „E sigur însă că naufragiul a avut într'adevăr loc și viziunea aceasta atât de bogată în detalii pare să fi fost un fenomen de telepatie între subiect și prietenul care se

afla înaintea morții pe bordul corăbiei, ce se scufunda.

* * *

O tânără fată, care se sinucisese pe când se afla departe de casa părintească, apare mamei sale și unei prietene intime, în momentul morții.

Mama, D-na Argentina A. Francois, directoarea unui pension din Cordoba, se afla singură în casa din Rue Tucumun. Era seara pe la șapte fără un sfert. Poarta masivă a curței fusese încuiată și barată cu un bolovan mare de stâncă. D-na Francois auzi piatra mișcându-se și un scârțâit de țâțâne. Intrigată, se duse să vadă ce se întâmpla.

Ajungând în curte, auzi o fâlfâire ciudată și în acelaș timp, își văzu fiica, Celina, înfășurată în văluri albe și fluturătoare, alunecând ca o umbră printre flori.

In aceeași seară i se anunță că fiica sa Celina se împușcase, tocmai la ora când d-na Francois auzise sgomotele și văzuse spectrala apariție.

Concomitent, într'o altă parte a orașului Celina fu văzută de Santos N. o tânără fată, de care fusese foarte atașată. Santos se afla singură în casă, la ora sinuciderii, despre care ea nu avusese când să afle ceva; văzu alba apariție lunecând din cameră în cameră. Fantoma părea atât de reală, încât Santos o strigă pe nume, fără a primi vre-un răspuns.

D-na Ana D. Olseson directoarea unei asociații femenine și conferențiară universitară scrie următoarele:

„Mama mea avea doi copii gemeni. Visă că unul dintre ei murise și că trimisese după un vecin spre a o ajuta în această circumstanță. Era în zilele pionierilor și nu știa ce să facă cu cadavrul copilașului până la venirea antreprenorului de pompe funebre. In vis, vecinul îi dădu ideea să-l pună într'unul din sertarele biroului.

„Trei zile mai târzu copilașul muri și vecinul (văzu în vis) îi dădu să puie cadavrul în sertarul biroului, până la venirea dricarului — așa cum mama prevăzuse în vis".

De notat e că copilul nu fusese bolnav, în epoca visului.

* * *

Rollo A. Tallcott, decanul școalei de expresie și Artă Dramatică, povestea următoarele:

„In Septembrie 1916, veniam dela Valparaiso (Indiana) la Shamokin (Pennsilvania) spre a mă întâlni cu mica mea cumnată și-a o conduce la Valparaiso, unde urma să se înscrie într'o școală. Avusese o scriză de apendicită, cu o săptămână mai înainte de începerea cursurilor dar starea i se ameliorase și se decise că era destul de bine pentru a mă însoți.

In drum am avut o viziune: Pe când ea trecea prin Pittsburg eu mă aflam acasă, în fotoliul meu, într'o stare de ușoară somnolență; la un moment dat, avui impresia că ședeam pe un cosciug, care era transportat dealungul unui peron de gară.

„Nu mi-am mai amintit de această halucinație decât o săptămână mai târziu când mă întorceam cu cadavrul cumnatei mele care fusese operată și murise la Valparaiso. Cosciugul fusese pus din eroare într'un tren cu altă destinație, astfel că fui nevoit să pui pe hamal să-l transfere în trenul cu care mergeam eu. In cursul acestei transbordări, mă suisem pe un autocamion și mă pomenii la un moment dat căzut pe cosciug, întocmai ca în halucinația avută cu o săptămână mai înainte.

Indelungatele-mi studii de logică m'au făcut aproape sceptic în privința fenomenelor cărora nu li se pot aplica relația dela cauză la efect. Sunt totuș una sau două întâmplări în viața mea pe care nu le-am putut explica niciodată printr'un simplu proces de raționament.

* * *

Louis Ottofy decan al universității de stomatologie din Oakland (California) prezintă un interesant caz de telepatie între doi frați gemeni. Unul rămăsese în Statele Unite, iar altul muri în Manila (Insulele Filipine). Profesorul Ottfy, care cunoștea pe fratele care murise în Filipine comunicase familiei din America detaliile ultimelor momente ale decedatului.

I se răspunse că în ziua morții celui din Manila, gemenul din Statele Unite sărise din pat, se uitase la ceas și-l oprise; apoi intrase în camera părinților săi și spuse: „Fratele meu a murit chiar acuma!" deși ignora cu desăvârșire faptul că tânărul era bolnav.

Profesorul Ottofy examină buletinul spitalului din Manila, care marca ora și minutul când avusese loc moartea, și care calculate apoi după orariul micului orășel din Statele Unite, corespundea cu exactitate momentului în care fratele rămas în viață oprise ceasornicul.

* * *

Scriitoarea americană Maria C. Oemler declară că a văzut, a auzit și a pipăit fantoma câinelui său favorit „Mac", în clipa când animalul se îneca, la 16 mile distanță. Ea se afla în Spitalul dela Telfair, Savannah, iar câinele pe insula Wilmington.

Doamna Oemler, în a doua săptămână de lehuzie, dormita în patul său, când fu trezită de un fel de plescăit. Intorcând capul, văzu pe bătrânul Mac intrând în cameră, cu blana și- [illegible]

Fără a scoate un cuvânt" spune ea „mi-am lăsat mâna peste marginea patului. Câinele își scutură capul apoi se ridică în două labe își vârâ botul rece în palma mea și dispăru".

Chemă atunci pe sora de serviciu, dar nimeni nu văzuse nici un câine. Câteva zile mai târziu, soțul său îi anunță că Mac se înecase, exact în clipa când doamna Oemler îl văzuse, îl auzise și pipăise.

Societatea de cercetări psichologice emite următoarea presupunere asupra acestei întâmplări:

Probabil că auzind de moartea câinelui, soțul s'a întristat mult și gândindu-se la durerea femeei, când avea să afle vestea nenorocitei întâmplări, stabilise fără să vrea o comunicație telepatică.

CUM SE EXPLICĂ ȘTIINȚIFICEȘTE FENOMENELE APARIȚIILOR.

Vă pare surprinzător poate faptul că multă lume explică un mister printr'un alt mister. Mărturisesc că vă împărtășesc uimirea. Cum se face că omul acceptă explicații, ce nu explică nimic?

Mintea omenească n'a fost croită după un plan ideal, ci e și ea un organism, care a evoluat, reținând multe din caracteristicele sălbaticilor noștri strămoși. Omul vrea să explice ciudatele fenomene ce se produc în lumea sa, fără a renunța însă la balastul de mistere, acumulat prin tradiție de mii de ani. Și astfel explicațiile sunt mai absurde și mai de neînțeles decât însuși fenomenul.

In mod inconștient, preferă supranaturalul, naturalului. Respinge știința, îi pare prea aridă, nedându-i emoția senzaționalului. Procedează cu naiva simplitate a strămoșilor săi din jungle și caverne, cari se încredeau în simțurile lor. Omul modern dacă e bine inițiat asupra acestei chestiuni știe că nu există ceva mai înșelător. Sălbaticii noștri strămoși n'aveu idee de logică. Omul modern ar trebui s'o cunoască — dar n'o cunoaște.

Să vedem însă ce reclamă științificește o teorie sau o credință, când e redusă la cele mai simple expresii.

In primul rând „datele" unui fenomen misterios trebue să fie demonstrabile, atât credinciosului cât și scepticului; în al doilea rând noua teorie ce urmează să explice misterul trebue să fie cât se poate de simplă și în al treilea, explicația trebue să aibe baze pozitive, științifice.

Pentru a specifica, explicațiile experiențelor expuse mai sus nu îndeplinesc aceste condițiuni. „Datele" nu sunt demonstrabile scepticilor, experiențele au explicații mai simple, ce nu corespund vederilor de astăzi ale științei, și nici nu se întrezăresc eventualitățile unei reconstruiri a științei pe baze supranaturale.

In consecință, știința nu poate accepta concluziile acestea. Să admitem că teoria supranaturalului ar corespunde adevărului, așa cum am admite că maimuțele din Africa vorbesc la perfecție românește; mai înainte de-a da crezare uneia din cele două probabilități, trebue să insistăm asupra unei dovezi de necontestat. Integritatea spirituală a celui care are astfel de iluzii e fără valoare. Simțurile pot înșela pe cei mai onești dintre oameni.

Multe din cazurile de mai sus sunt exemple de prevestiri adeverite. Ați reținut vreodată câte erau adevărate și câte false? Aceasta ar fi calea științifică. Dacă îmi obiectați totuș că unele persoane sunt „supra sensitive" vă voi răspunde. „Bine, se prea poate. Aduceți-mi acești supra-senzitivi să-i pun la încercare".

Dar nu vin, vă asigur... „Remarcăm când am nimerit dar nu și când am eșuat" spunea Bacon și avea dreptate. Ne amintim numai de prevestirile ce se realizează; pe celelalte le uităm.

Admit desigur că știința noastră e încă departe de-a fi completă dar multe lucruri ce ne par astăzi imposibile vor deveni poate mai târziu realități științifice. Până atunci însă, ne vom menține cu strictețe la achizițiile pozitive ale prezentului. Numai geniile își pot permite luxul de-a sări în necunoscut, pentru a descoperi adevăruri pe cari doar ei le vedeau. Și puțini din cei cari sar, sunt genii.

Prof. Edgar James Swift

Din țară

Mareşalul Josef Pilsudsky ministrul de răsboi al Poloniei, reîntorcându-se din concediul de convalescență, pe care l-a petrecut în Egipt, s'a oprit, pentru câteva zile la Bucureşti, unde a fost primit în audiență de Regele Carol şi a avut numeroase întrevederi cu personalitățile noastre politice. Din Bucureşti, mareşalul a plecat la Fălticeni, unde a vizitat reg. 16 Infant., al cărui comandant onorific este.

In gară a fost întâmpinat de prefectul județului şi de primarul oraşului. Populația a făcut mareşalului o primire entuziastă, şi serbările care au avut loc în cinstea domnieisale atât la Prefectura județului, cât şi la regimentul 16 Infanterie, au fost o nouă dovadă de legăturile indestructibile, care unesc poporul român de cel polon. Dela Fălticeni, mareşalul Pilsudsky a plecat la Varşovia.

Stânga: *La 23 Aprilie a avut loc la cimitirul Bellu comemorarea morței poeților Mihail Eminescu şi Gheorghe Coşbuc. In fotografia noastră: domnul Ion Minulescu ținându-şi cuvântarea, după oficierea slujbei religioase.*

Ambele coperți precum şi toate fotografiile din țară sunt *Foto I. Berman-„Realitatea"*

Dreapta: *Zilele trecute s'a comemorat în Capitală, cu deosebit fast, fondarea Romei. Cu această ocazie a avut loc la Legațiunea italiană, o mare recepție, la care au luat parte numeroşi fruntaşi ai oficialității noastre, precum şi un mare număr de membri ai coloniei italiene din România.* D-nul Gabriel Prezziosi, *ministrul Italiei la Bucureşti, a ținut o impresionantă cuvântare, prin care a arătat însemnătatea acestei zile, pentru civilizarea lumei antice şi pentru poporul italian în sine.*

In fotografia noastră d. ministru Prezziosi fotografiat în cercul membrilor coloniei italiene.

Noul teatru unde se vor reprezenta spectacolele religioase

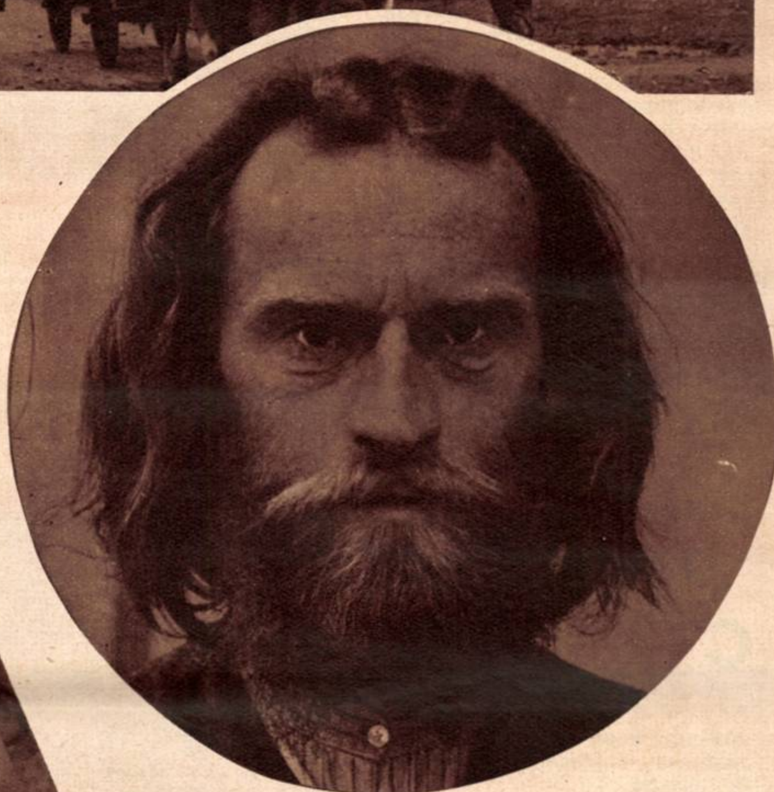
Un al doilea Oberammergau

TEATRUL popular, în Evul Mediu, s'a inspirat aproape exclusiv din misterul vechiului şi noului testament. Influenţa religiei disolvă pentru un moment vechile motive dramatice păgâne şi iau un caracter hieratic, dând naştere, după o lungă evoluţie, teatrului tragic modern. Cele mai multe ceremonii ale cultului creştin-catolic, erau la început adevărate reprezentanţii scenice, şi-şi au origina încă din timpul romanilor, dela agapele primilor creştini. Aceste reuniuni de credincioşi au fost exploatate de teatru, şi din ele derivă sărbătoarea nebunilor şi alte ceremonii comice, care ţineau loc de teatru popular, şi erau reprezentate în faţa unui public grosolan şi lipsit de orice urmă de delicateţe. Piesele unanim cunoscute, ca „Viaţa lui Moise, „Suferinţele lui Christos", etc., datează din acele timpuri.

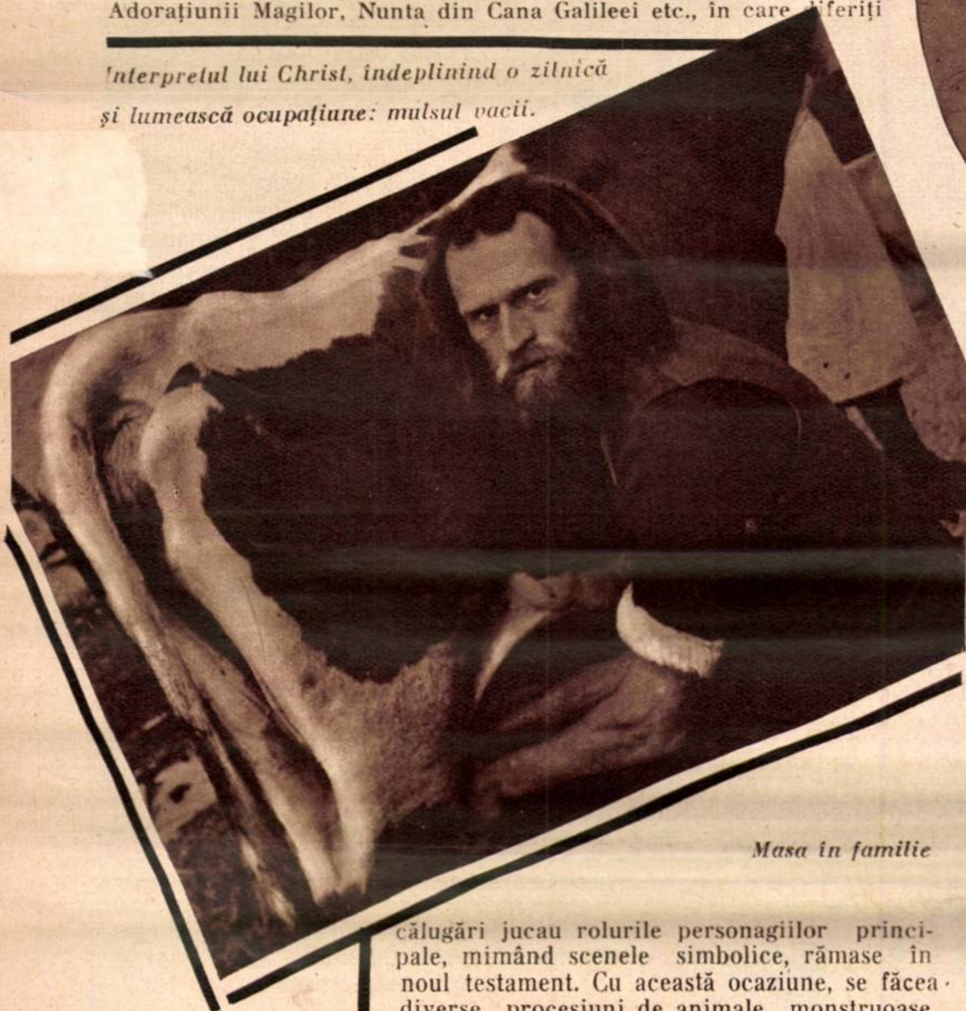
In secolul al V-lea, s'a început, în biserica catolică, dramatizarea Adoraţiunii Magilor, Nunta din Cana Galileei etc., în care diferiţi călugări jucau rolurile personagiilor principale, mimând scenele simbolice, rămase în noul testament. Cu această ocaziune, se făcea diverse procesiuni de animale monstruoase, probabil inspiraţii din Apocalips, care închideau cortegiul personagiilor, de care vorbeşte Evanghelia.

Cea mai grandioasă dramatizare, cu acest subiect, este *„Misterul Patimilor"*, reprezentat în anul 1402 la „Hôpital de la Trinité", reprezentat în urmă şi la Valenciennes. Este o operă de patruzeci de mii de versuri.

Un document rămas dela un martor ocular, al timpului, istoriseşte că la aceste reprezen-

Interpretul lui Christ, îndeplinind o zilnică şi lumească ocupaţiune: mulsul vacii.

Masa în familie

taţii se produceau lucruri miraculoase. Intr'una din scene, Isus Christos dispărea, iar pe muntele Thabor, se transfigura complet. Eclipsa, cutremurul de pământ şi celelalte miracole, care s'au întâmplat la moartea Mântuitorului, erau şi ele reprezentate. Depe urma acestei reprezentaţii senzaţionale, s'a încasat fabuloasa sumă de 4680 de livre.

Această tradiţie milenară era întreţinută cu multă cucernicie, de locuitorii din Oberammergau, un oraş din Bavaria, unde în fiecare an, se reprezentau „Patimile lui Isus Christos". Personagiile Evangheliei, erau întrupate de cetăţeni ai oraşelului, aleşi anume pentru aceasta. Această datină a fost întreruptă în timpul răsboiului, şi reînfiinţată anul trecut. Oberammergau deţinea aproape exclusivitatea acestor reprezentaţii, cu caracter religios, atrăgând o numeroasă populaţiune, în timpul acestor festivităţi.

Concurenţa inevitabilă oricărei manifestaţiuni cu substrat comercial, s'a ivit însă şi în acest domeniu, şi locuitorii din Erl, un oraş din Tirol, au hotărît să reprezinte şi ei Patimile Mântuitorului.

Persoana Mântuitorului va fi interpretată de unul din cetăţenii din Erl, a cărui fotografie o reproducem, şi care în aşteptarea magnificului său rol, se îndeletniceşte cu mulsul vacii, ca oricare alt muritor de rând.

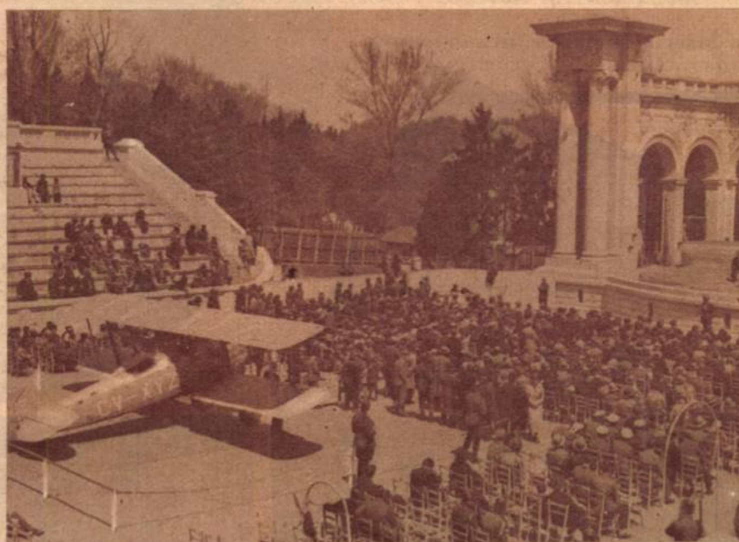
Conferinţele aviatorului Ionel Ghica

Aviatorul Ionel Ghica, întors de curând din raidul Bucureşti–Saignon şi înapoi, a dat o serie de explicaţiuni publicului, la „Cartea Românească". In fotografia de sus, vedem pe îndrăsneţul recordman, indicând pe hartă drumul pe care l-a parcurs cu avionul „Foişor".

Sâmbătă 23 Aprilie d. Ionel Ghica a ţinut la Arenele Romane o conferinţă demonstrativă, la care a asistat un numeros public.

Jos: *Publicul urmărind conferinţa*; dreapta: *aviatorul vorbind în faţa microfonului.*

Conserve de şarpe cu clopoţei

CARNEA primejdioasei reptile, care e şarpele cu clopoţei e poate ultimul lucru pe care v'aţi fi gândit să-l mâncaţi. Ei bine, cu toate astea mulţi consumă această carne, găsind-o gustoasă şi fragedă, ca pieptul de pasăre.

Această descoperire pare să fi fost făcută de-un anume George End care, în primăvara trecută, venind în ajutorul celor doi fii ai săi, a ucis un şarpe cu clopoţei şi după ce l-a jupuit, a observat că muşchii reptilei era albi şi carnea foarte curată, avea un miros plăcut. End cu toate energicile sale protestări a fost obligat s'o gătească şi marinata pe care a preparat-o fu mâncată cu deliciu de întreaga familie.

Câteva săptămâni mai târziu domnul End servi câţiva din aceşti şerpi cu clopoţei la un banchet al veteranilor de război din Tampa şi mâncarea avu un mare succes. Işi angajă apoi un om pentru a-l ajuta la căutarea şi prinderea şerpilor din care începu să prepare conserve, ce se bucură de-o cerere crescândă.

KIMONOUL INSTELAT

Romanul d-lui Victor Eftimiu, pe care sutele de mii de cititori ai „Dimineţii" în urmăresc cu pasiune în foiletonul ziarului, a apărut în volum, în urma cererii multor lectori, cari intrigaţi de desfăşurarea evenimentelor şi dornici să afle mai curând desnodământul, n'au răbdarea să aştepte sfârşitul, în coloanele acestui ziar.

Intr'un volum de patru sute de pagini şi numeroase ilustraţii de I. Val., pasionantul roman al celui mai fecund şi mai variat dintre scriitorii noştri, se găseşte de vânzare la toate librăriile şi costă optzeci de lei.

Şcolari!

Dacă vă plictiseşte monotonia lecţiilor, preparaţi-le cetind revista „Rebus" care vă oferă întreg materialul didactic, sub forma jocurilor distractive.

Se găseşte pretutindeni şi costă numai 5 lei.

Citiţi „MAGAZINUL" No. 17

Criza în lumea artelor

Răspunsul Maestrului Verona

ADMIRABIL pictor al plaiurilor româneşti, din ale cărui tablouri răsbate un suflu prospăt, o voie-bună bucolică şi o indefinisabilă poezie, acela care a prins imagini specifice ale ţărei noastre, cu o vigoare admirabilă, Maestrul Verona care va ocupa în istoria picturei autochtone locul pe care Corot îl ocupă în Franţa, ne spune:

„Nu e de mirare că în lumea artiştilor plastici, bântue o criză atât de apăsătoare şi demoralizantă. Statul, care cheltueşte milioane cu alte ramuri artistice, cărora nu le precupeţeşte de loc ajutorul său, pentru artiştii plastici nu face nimic.

„Pe când Opera înghite peste douăzeci de milioane, pentru pictură şi sculptură se dă enorma sumă de... o sută cincizeci de mii de lei!... Suntem exact în acelaş stadiu în care eram pe vremea lui Asaki, când s'a fondat la Iaşi, graţie ajutorului dat de Mihail Sturza, Academia Mihăileană. De atunci nu s'a mai făcut nici un progres, deşi arta românească a luat un avânt considerabil, deşi timpurile şi valoarea banilor s'au schimbat cu totul.

„Statul care găseşte natural să ajute Teatrul şi Opera, admiţând că nesprijinite nu pot merge singure, nu vrea să înţeleagă că trebue să facă acelaş lucru pentru artele plastice, cumpărând lucrări artiştilor, creiând pinacoteci şi muzee.

„Ori, uitaţi-vă la statele care au o artă naţională desvoltată şi organizată de secole. La Italia de pildă. Câte milioane a adus şi aduce Italiei Raphael? Câte Michel Angelo? Câte Leonardo da Vinci? Milioane de pelerini, veniţi din toate colţurile lumei, au venit şi vin să vadă Capella Sistina şi Tizian este o sursă de venituri inepuizabilă.

„Dulcea Bucovină", tablou de pictorul Verona

„Daca regii, potentaţii, guvernanţii vremilor trecute, ar fi găsit de prisos să clădească biserici, palate, pinacoteci, care să adăpostească operele de artă aşa cum merită, de câte bogăţii ar fi fost lipsite ţările ce au un trecut artistic secular?

„Dar la noi se cheltuesc bani pentru ori-ce, afară de artele plastice, găsite inutile de guvernanţii noştri. Şi iată cum la criza generală se adaugă şi indiferenţa celor datori să se ocupe de arte şi iată deci, starea tristă a artiştilor siliţi să-şi subordoneze inspiraţia condiţiilor de trai, să producă mult şi în serie, ca să aibă o pâine".

Răspunsul d-lui Satmary

Reputatul pictor şi portretist d. Satmary ne spune cu mult umor şi multă dreptate, următoarele:

— Criza artelor plastice vine întâi din lipsă generală de bani, natural. Al doilea... ştiţi dv. cine e vinovat de criza picturei? — Arhitecţii.

„Da, arhitecţii care au inventat un stil modern, cu pereţi perforaţi în toate părţile, cu holuri vaste găurile de uşi monumentale şi între care nu mai rămâne nici un loc pentru agăţat tablouri.

„Uitaţi-vă dv. la casele moderne. Toată lumea par'că trăieşte în stradă. Numai ferestre largi, numai uşi duble, triple, numai pereţi găuriţi, în care se deschid vaste uverturi, cu sau fără draperii.

„Unde voiţi să pună lumea tablourile? Abia dacă încap câteva schiţişoare mici cât o carte poştală! Şi pictorii? Ce se fac cu aceste clădiri compuse din curenţi de aer, fără nici o parte aşezată, pe care să se deschidă perspectiva visătoare a unui peisagiu?

„Numai, numai arhitecţii sunt de vină.

Şi distinsul artist, zâmbeşte fin şi maliţios între firele de argint ce nu reuşesc să îmbătrânească figura sa tânără.

LUCREZZIA KAR.

Realitatea sport

Concurenţii la marşul forţat, în parcurs.

FOOT-BALL

A şasea zi a campionatului

SÂMBĂTĂ 23 şi Duminică 24 Aprilie s'au jucat matchurile, contând pentru a şasea zi de campionat.

In prima zi au avut loc matchurile Venus—Voevodul Mihaiu şi Juventus—Sportul Studenţesc.

Primul match s'a soldat cu scorul record 8—0 în favoarea negrilor. Voevodul Mihaiu, pe panta declinului, a luat în primire lanterna. Au marcat: C. Vâlcov (3), P. Vâlcov (3), Motoroi şi Em. Dumitrescu.

Sportul Studenţesc, după ce a dominat tot matchul, a trebuit să se închine în faţa eficacităţii Juventusului. Dela roş-albaştri, Dobo şi Melchiori au fost înlocuiţi. Inaintarea a combinat frumos, cu excepţia lui Lupu care e complet ieşit din formă. Zăinescu, un junior, promite mult. Rezultatul a fost 3—1 (1—0) pentru Juventus. Au marcat: Zăinescu, Vogl şi Pavelescu, pentru învingători şi Schileru pentru învinşi.

* * *

Duminică, s'au disputat partidele C. F. R.—Olimpia şi Unirea Tricolor—Macabi.

Primul match, s'a soldat cu o surpriză. Ceferiştii, cari cari mergeau cu paşi mari spre glorie s'au văzut opriţi, în drumul lor de Olympia. Matchul s'a terminat nul: 1—1. La pauză, tabela arăta 1—0 pentru C. F. R. Jocul a decurs mai tot timpul în avantajul Olympiei, care cu toate că era lipsită de serviciile lui Robe, a furnizat o partidă de zile mari. Chefeferiştii au intrat prea încrezuţi şi de aci rezultă partida slabă pe care au jucat-o.

Jean Marinescu este knock-outat în repriza a patra, de Pavelescu.

In prima repriză, C.F.R.-ul ia avantajul graţie goal-ului marcat de Chiroiu I. Abia în minutul 80, Olympia reuşeşte să egaleze prin Emil Alexandrescu. Cel mai bun om de pe teren a fost Lingner.

* * *

Pe terenul Macabi, Unirea Tricolor a învins cu 3—2 clubul gazdă, după ce acesta a condus la repriză cu 2—0. Macabi a jucat bine în prima repriză şi slab în a doua. Dela alb-albaştri s'a remarcat Zanber, revenit în formă. Au marcat Traian Ionescu (3) pentru Unirea şi Pipa şi Blumer pentru Macabi.

După această zi, clasamentul se prezintă astfel:

1. Venus	12.8.2.2.35/11	18
2. Unirea Tr.	13.8.2.3.28/19	18
3. C. F. R.	12.7.2.3.32/18	16
4. Juventus	13.6.2.5.29/25	14
5. Olympia	12.3.3.5.14/16	10
6. Macabi	13.4.2.7.12/18	10
7. V. Mihaiu	12.2.3.7.17/37	7
8. Sp. Stud.	13.2.3.8.13/34	7

Duminică 8 Maiu are loc pe terenul O.N.E.F. matchul dintre Austria şi România, contând pentru Cupa Europei a amatorilor. Va arbitra d. Ivancici (Ungaria).

Acest match este ultimul al turului. Ca România să se claseze prima, trebuie să învingă cu cel puţin şase goaluri diferenţă.

BOX

Lucian Popescu egal cu Doculescu

Duminică 24 Aprilie, la Arenele Romane, Lucian Popescu a făcut match nul cu Mielu Doculescu. In cadrul aceleiaşi gale, Pavelescu recucereşte titlul României la toate categoriile, învingând pe Jean Marinescu prin knock-out în roundul 4. Milea a învins la puncte pe Dică Schwartz.

Spakow—Tobeck

Sâmbătă 7 Maiu, va avea loc la Arenele Romane o gală, având ca vedetă matchul Spakow—Tobeck. Acest match va prilejui lui „Moţi" să ne dovedească dacă înfrângerea sa de anul trecut a fost adevărată. Matchul se anunţă foarte interesant, Tobeck fiind un boxeur de mare clasă. Gheorghe Stamate, campion naţional, va boxa în în match semi-vedetă.

La 4 Maiu, Covaci boxează la Barcelona cu Mico şi la 14 Maiu cu Fernadez Forr.

RUGBY

Rezultatele zilei a treia:

R.C.B.—P.T.T. 16—6 (0—0).
T.C.R.—Av. Sport. 3-0 (0-0).
St. Român-Arsenal 18-8 (6-0)
Vif. Dacia-Sp. Stud. 10-0 (0-0)

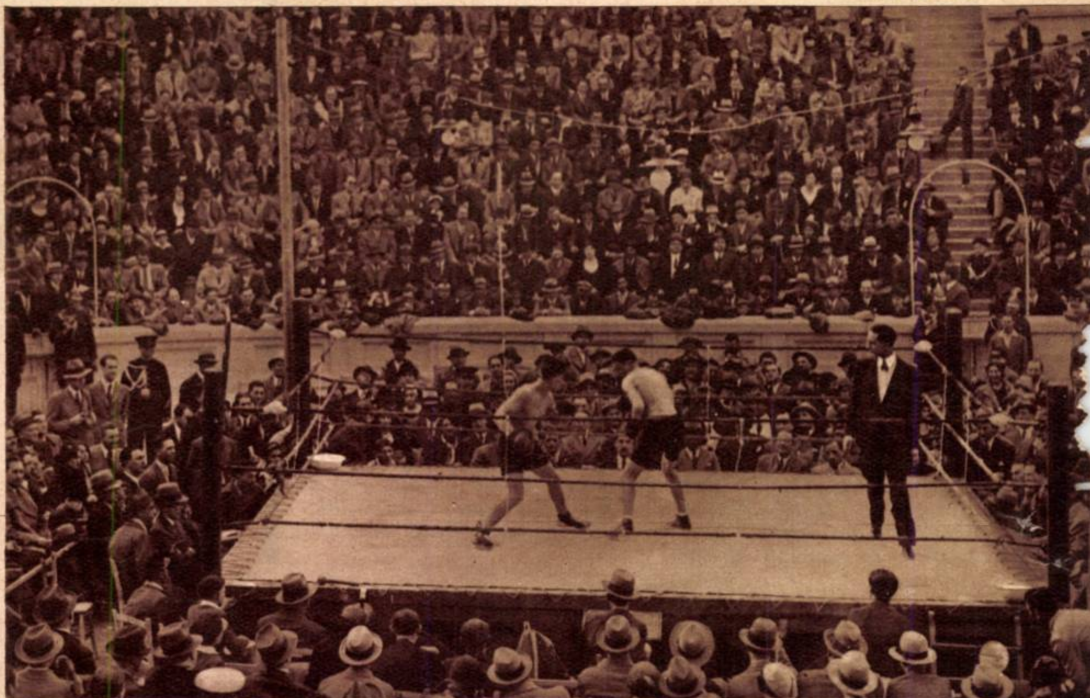
Clasamentul se prezintă astfel:

1. Stadiul Român	3.3.—.42/11	9
2. T. C. R.	3.3.—.39/20	9
3. Vif. Dacia	3.2. 1.29/ 8	7
4. R. C. B.	3.1. 2.16/18	5
5. P. T. T.	3.1. 2.22/37	5
6. Sp. Studenţesc	3.1. 2.21/30	5
7. Avântul Sportiv	3.1. 2.17/30	5
8. Arsenal	3.—.3. 8/40	3

CROSS-COUNTRY

Duminică 24 Aprilie a avut loc campionatul interşcolar de cross. Cursa, la care au participat 100 de concurenţi, a fost câştigată de Trancu Crişan (Şc. Sup. Comerţ No. 1).

M. SENI

Dreapta: Fază din match-ul Lucian Popescu—Mielu Doculescu.

RĂTĂCIT prin UNIVERS

ROMAN FANTASTIC DE RUDYARD MULLTON

In acelaş timp, doui funcţionari intrară, plecându-se adânc în faţa biroului la care, cu havana în gură, trona Sir Salvator Wycombe.

— Walberg!

Şeful arhivelor şi serviciului de fişe se înclină din nou.

— Adu-mi toate informaţiile asupra lui Tompson Brook, farmacist-chimist din Boston şi Fritz Homberg, conservatorul muzeului paleontologic de acolo. Caută în anuarele de specialitate; cred că nu avem dosare speciale despre aceşti indivizi.

Directorul privi apoi spre funcţionara care trecuse între timp la maşină, în locul d-rei Bety Dilman, secretara, care avea desigur mai mult un rol decorativ, în acest birou.

— Scrie, domnişoară... D-lui Tompson Brook, farmacist, Boston... Fiind informaţi că...

Se întrerupse pentru a vorbi iară în pâlnia telefonului:

— Alo, Reprezentanţa Agenţiei de Brevete?... D-ră, aici directorul general Wycombe... Stilton e acolo?... Alo, Stilton.„ Dece nu aţi raportat cazul Brook?.. Cum?.. Bluff ?.. Dar trebue să aflu din ziare ?.. Aştept toate amănuntele... Faceţi cum veţi şti... Ce sunt alea?... Megafoane?.. Cum?.. Meganone?.. Cum sunt cangurii?.. In două picioare şi cu coadă?.. Ai înebunit!...

După ce dictă scrisoarea şi concedie pe toţi funcţionarii, oprind numai pe unul şi pe Bety Dilman, se adresă acestora, jovial:

— Ei copii, acum să vă văd... Plecaţi imediat la Boston... Tu, Harris, vei urmări pas cu pas pe Tompson Brook... Tu, Bety, vei căuta să prinzi în mrejele tale pe unul din cei doui amici. Veţi pleca îndată la Boston.

Trebue să aflu cât mai curând ce pregătesc aceşti oameni. Neamţul trebue să fie sentimental: Bety, ia-l în primire. Şi dacă e ceva serios, puneţi mâna pe planurile lor, prin orice mijloace, căci dacă ţin un atât de mare secret, aceasta înseamnă că nu vor primi colaborarea Agenţiei noastre. Probabil că Brook e bogat şi că finanţează întreprinderea.... Şi spuneţi-i lui Stilton că e un dobitoc!...

După plecarea d-rei Dilman şi a lui Harris, Mister Salvator Wycombe se răsturnă în fotoliu, începu să tragă cu voluptate din havană, dar fu întrerupt din şirul gândurilor sale, de către Walberg, şeful arhivelor, care-i prezintă un dosar şi un raport. Pe coperta dosarului sta scris *„Tompson Brook"*, iar pe fila de hârtie: *„Raport asupra d-lui Fritz Homberg"*.

— Bine Walberg, zise Sir Wycombe, am să le studiez. Dar ia spune-mi, e ceva de capul acestor doi?

— Deşi sunt relativ tineri, răspunde funcţionarul, totuş sunt două elemente de valoare. Tompson Brook e foarte cunoscut la Boston şi în cercurile chimiştilor. El s'a ocupat mult de problema generaţiei spontanee, a ivirei vieţii pe pământ şi a posibilităţilor de însufleţire pe cale artificială, a materiei. Are mai multe lucrări teoretice, ipoteze îndrăzneţe...

— Nu are invenţiuni de ordin practic?

— Nici una, până acum.

— Dar aceste produse farmaceutice, pe care le lansează cu atâta reclamă? întrebă Sir Wycombe.

— Acelea nu sunt invenţiuni. Are laboratoare de produse farmaceutice, de „specialităţi" cum se numesc, ceeace e o comercializare, nici de cum un aport nou, adus pe tărâmul ştiinţei sau industriei, — răspunse Walberg.

— Il crezi deci incapabil de vre-o descoperire practică?

— Nu spun asta. Dar mai interesant mi se pare prietenul său, acel Homberg, care are până acum o descoperire la activul său.

— Ce anume?

— Un nou animal din era secundară, mi se pare, un monstru antedeluvian, pe care l-a reconstituit, după un oscior pe care l-a găsit.

— Dar descoperirea asta nu se poate comercializa, nu ne-ar aduce nici un folos, zise Wycombe.

— Evident. Dar aceasta nu împiedică pe Homberg să fie un om de-o mare valoare...

— Ascultă Walberg, — zise Wycombe, privindu-şi subalternul pe sub sprâncene, — ai auzit până acum de meganone?...

— Meganone?... Nu...

— Hotărît!... Stilton e un dobitoc!...

CAPITOLUL III

MEGANONELE

O ceaţă alburie venia dinspre mare, sporind misterul nopţii din port.

Undeva, un ornic bătu ora două, iar o sirenă de vapor îi răspunse, cu ţipătul ei de pătrunzătoare nostalgie.

In postul de poliţie 23, Chelsea, din Boston, se afla inspectorul Osborne, care era de serviciu, în biroul său, luminat anemic numai de o lampă de masă, cu un abatjour albastru, aproape opac. Obosit, inspectorul dormita; tresări însă deodată, ridică fruntea şi privi aiurit, în faţa sa, spre uşe, atât de uimit, încât o clipă buzele sale se mişcară, dar nu putură să scoată nici un sunet.

In adevăr, rězimată de canatul uşii, o femee elegantă, în negru toată, de-o frumuseţe strălucitoare, părea pradă unei emoţii fantastice. Trupul ei aluneca încet în jos şi femeea minunată era pe punctul să se prăbuşească pe podele. Agil, dintr'o săritură, inspectorul Osborne o cuprinse în braţe, sprijinind-o să nu cadă. Căldura parfumată a misterioasei femei, îi pătrunse sufletul ca o beţie suavă.

Cum reuşise oare să se strecoare această necunoscută, în postul de poliţie, nevăzută de nimeni?..

Un agent apăru îndată în cadrul uşii, în urma femeei în negru.

Osborne aşeză într'un fotoliu trupul vizitatoarei nocturne şi, privindu-i faţa în plină lumină, îşi dădu seama că femeea era mai frumoasă, decât o zărise el prin semiobscuritatea din odae. Era o frumuseţe expresivă; ochii ei negri, mari, de-o fixitate stranie, scânteiau ca de o febră intensă, din fundul cearcănelor vinete; gura cu buzele gingaş arcuite părea crispată de o spaimă sau o durere mută; iar paloarea marmoreană a figurii, producea o impresie maladivă, stranie...

Nu purta mantou, nici pălărie, ci venise, cu tot frigul de afară, numai într'o superbă rochie de catifea neagră, strânsă pe trup, ce-i subţia talia şi o făcea mlădioasă ca o tulpină de crin negru. Cu mâinile înmănuşate cu artă în glacé negru, îşi apăsa pieptul ce svâcnea de bătăile accelerate ale inimei.

Osborne, turburat de această apariție, turnă apă într'un pahar, și i-l întinse. Mâna bizarei necunoscute tremura; bău cu oarecare greutate, căci dinții îi clănțăniau, ca de friguri.

Inspectorul făcu semn agentului să iasă, apoi se adresă femeei in negru:

— Vă simțiți mai bine?...

— Da, mulțumesc, șopti necunoscuta privindu-l mai liniștită.

— Se pare că ați trecut printr'o mare spaimă... Ce s'a întâmplat?

— Dumnezeule!...

Părea că, amintindu-și cele petrecute, groaza o cuprinde din nou: femeea se cutremură, și ochii săi din nou exprimară aceea teamă intensă, exasperată, ce-i măriau, în timp ce-și frângea mâinile, cu o disperare profundă.

— Au venit hoții, în casă, peste dv., zise inspectorul, sau poate ați fost atacată pe stradă?... Ceața aceasta...

— Nu... șopti necunoscuta.. E ceva înfiorător.. Mi-e teamă,,.

— De cine vă e teamă?... Aci sunteți în cea mai deplină siguranță...

— Nicăiri oriunde m'aș ascunde, nici în mormânt, nu voi mai fi in siguranță... E îngrozitor... De altceva mi-e teamă însă.,, De aceasta mi-e groază... dar voiam să vă spui că mi-e teamă...

— Nu înțeleg, doamnă, zise inspectorul. Calmați-vă și vorbiți mai clar.

— Mi-e teamă să nu mă credeți nebună, după cele ce vă voi spune.

Inspectorul ridică din umeri; femeea părea stranie, în adevăr, dar probabil că frica prin care trecuse, o făcea să vorbească astfel. In fond, Osborne avu impresia că e o doamnă din societatea burgheză, destul de echilibrată.

— Sunt în toate mințile, domnule, urmă necunoscuta, am mintea perfect limpede, și nu am niciodată halucinații... O, dar e înfiorător e oribil ce am văzut...

— Continuați, doamnă, cu toată încrederea. Intrați direct în subiect, fiindcă cu cât vom lua măsuri mai repede, cu atât avem șanse mai multe să punem mâna pe...

— Dar nu e vorba de prins vre-un răufăcător!... strigă nervoasă femeea în negru. E ceva, oribil, e oribil...

— Vă ascult, d-nă. Sunt inspectorul de poliție Osborne.

— Mă numesc Copelia Brook.

— Sunteți soția chimistului Tompson Brook?

— O, nu mai rostiți numele lui... E fratele meu, țin foarte mult la el, dar cred că de data asta mă va ucide...

Un fior străbătu trupul femeei în negru...

— Vrea să vă ucidă?...

— Da, în modul eel mai înfiorător! Făcu enigmatica ființă. Chiar dacă nu mă vor ucide meganonele, mă va ucide desigur groaza de ele.

— Groaza de cine?... Mă ertați, dar nu înțeleg bine... zise uimit inspectorul. Ce sunt oare aceste „meganone" despre care vorbiți?

— Sunt creațiile fratelui meu.

— Poate că a inventat noui corpuri explozive, și vă e teamă să nu săriți în aer?...

— Corpuri?... izbucni Copelia Brook. Corpuri?... Dar meganonele nu sunt corpuri, domnule! Meganonele sunt ființe vii, create din materii neinsuflețite, de către fratele meu, în fundul retortelor și cuptoarelor sale...

— Doamnă, zise inspectorul Osborne, știu că fratele dv. are aci, în Boston, cel mai mare laborator de produse chimice și farmaceutice din Statele Unite. Ce sunt oare aceste meganone, care vă inspiră atâta frică? Pastile purgative, picături de o otravă nouă, buline de chinină?

— Domnule inspector, nu glumiți! se ridică solemnă de pe scaun Copelia, cu un aer de distincțiune jicnită. Eu nu glumesc. Fratele meu a reușit să creeze, pe cale chimică, o specie nouă de vietăți artificiale de animale sau oameni, de monștri mai de grabă, pe care i-a numit meganone, și care au o înfățișare hidoasă, de coșmar...

— E cu putință?... făcu Osborne uimit. Să fi inventat Brook mijlocul de a insufleți materia moartă?...

După o clipă de gândire, inspectorul adăogă, adresându-se Copeliei Brook:

— Dv ați văzut aceste meganone?

— Da.

— Când și în ce împrejurare?

— Locuesc împreună cu fratele meu, începu Copelia Brook, în aceiași curte, unde se află și laboratorul său. In subsolul clădirei laboratorului se află o vastă sală' unde sunt instalate furnalele. In timpul nopții, in curtea laboratorului, care e despărțit de restul lumii prin ziduri înalte, nu are voe nimeni să intre. Chiar locuința noastră, deși în aceiaș curte cu laboratorul, e despărțită prin uluci de tablă ondulată, în care se deschide numai o portiță, pe unde se întoarce acasă, noaptea, fratele meu, când întârzie în laborator. Intr'o noapte, eram foarte nervoasă și nu puteam adormi. Am vrut să mă duc la fratele meu, să-i cer un calmant. El nu era în odaia lui; lucra, ca în atâtea nopți, la laborator. Mi-am luat un mantou pe mine și prin portița de fier, pe care am găsit-o descuiată, deși el de obicei o încuia în fiecare seară cu mare grijă, am pătruns în curtea laboratorului. Incercând să intru pe ușe, am găsit-o încuiată, și nimeni nu mi-a răspuns la bătăile mele în ușe. Atunci, am văzut lumină la una din ferestrele subsolului.

M'am apropiat și printr'un colț, neacoperit de perdea, m'am uitat înăuntru, ca să văd dacă fratele meu era acolo. Am văzut însă în sala furnalelor o viziune atât de îngrozitoare, încât am leșinat...

— Ați văzut meganone?

— Da, d-le inspector, sute de monștri mici, colcăiau în sala aceasta vastă, ca niște șobolani verzui, mergând în două picioare, sprijinindu-se parcă pe cozile lor lungi, ca o turmă de drăcușori fantastici. Trupul lor e translucid, au brațe lungi, sar ca niște lăcuste, au capul înfiorător, ceva de bot de animal, și cap de insectă, cu ochii... ah, ochii aceia!...

— In definitiv, d-nă, zise inspectorul, această invenție senzațională, nu privește decât pe fratele dv. Nu înțeleg care este scopul vizitei dv. la mine...

— Am fost găsită leșinată la fereastra subsolului, și atunci fratele meu a înțeles că eu i-am surprins secretul invențiunei, pe care o ascundea cu grijă. De teamă să nu-i divulg această invențiune, cred că a vrut să mă ucidă...

— Are atât de puțină încredere în dv.? întrebă inspectorul.

— După ce am surprins acest secret, am vrut să aflu ce este cu animalele bizare din laboratorul său. Pentru aceasta, am căutat să mă introduc în laborator, spre ziuă, în lipsa lui. Am descoperit astfel, din hârtiile lui, că el creează pe cale chimică acești monștri, pe care-i numește micronone și meganone, după dimensiunile pe care vrea să le dea acestor noui ființe, care, puse în condițiuni favorabile, cresc foarte repede, până ating staturi uriașe. Micrononele sunt principiile primare, germenii ce ies din retortele lui, ca niște sâmburi cu fire mișcătoare, zise Copelia. Acești sâmburi vii, tratați cu anumite substanțe, pe care le asimilează nespus de repede, cresc, se desvoltă, devin de mărimea șoarecelui, părțile trupului încep să li se distingă, fizionomia li se precizează, și apoi pot ajunge de dimensiunea unui om, și poate mai mult... Ei bine, fratele meu dorește să mă ucidă, dându-mă pradă meganonelor...

O groază înfiorătoare se putea citi în ochii Copeliei Brook. Inspectorul o scruta cu priviri ascuțite. Femeea în negru urmă:

— In noaptea aceasta, am fost atacată de meganone!..

— V'au atacat meganonele?...

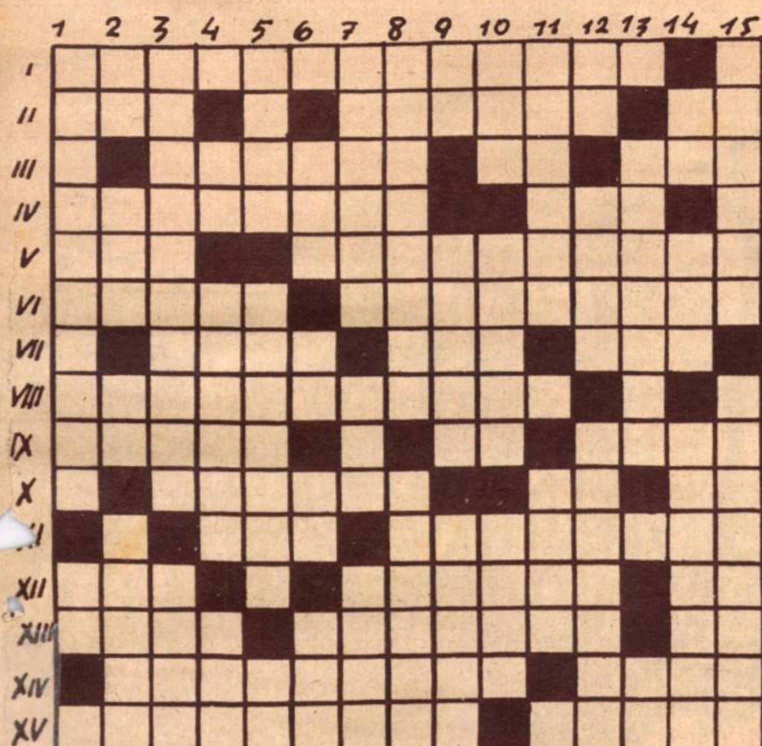
— Da, domnule. De aceea sunt atât de înspăimântată. Vă rog să mă apărați. Nu mă mai pot întoarce acasă!

— Dar ce s'a întâmplat, în noaptea aceasta? O întrebă inspectorul Osborne.

(Va urma)

Jocurile realității

Cuvinte încrucişate

ORIZONTAL: I. Sfântu'Aşteaptă!; II. Obiecte tradiţionale.... standardizate! Filosof care ne vorbeşte de Paşti! Interjecţie; III. Apanajul oului pe care-l primeşte un artist sau orator prost — Stăpânesc ceva — Păstrezi; IV. Ouă... ruşinoase! Regele legendar din India; V. Spintec — Voiajuri indezirabile de Sfântu Gheorghe; VI. Lua de suflet — Hrana spirituală cu care ne vom consola de Paşti; VII. Ouă delicioase, când au culoarea neagră — Urca — Rezultat; VIII. Ouă... discreditate!; IX. Strigai tare — Pronume — Aşezată; X. Numeral — Linişte — Interjecţie cântată — Fiinţă superioară; XI. Râu în Franţa — Puseră talpa gâştii pe hârtie!; XII. Cuişor de lemn, ce împreună obezile roţii — Deciziune luată prin sufragiu — Harold Lloyd!; XIII. Culoare (nu la ouăle de Paşti!) — Concediu anticipat cu câteva săptămâni, de către studenţii din Capitală — Iţi aparţine; XIV. Instituţie care nu se va bucura de vacanţă anul acesta — Bine crescut!; XV. Substanţă care prezervă hainele acelora ce nu-şi pot permite luxul de a-şi face câte un costum de fiecare Paşti — Patria lui Titus-Livius.

VERTICAL: 1. Cel ce-şi va petrece vacanţa gândindu-se la prosperitatea patriei! 200; 2. Conjuncţie — Tipul înţeleptului (aiurea!) Plantă, cu rădăcina bulboasă, care va înlocui, probabil, anul acesta, ouăle de Paşti; 3. Jertfa Mântuitorului, care s'ar putea ataşa şi de o anumită curbă — Ruină totală; 4. Loc nelimitat în spaţiu — Imagine — Metodă; 5. Zeul inimii — Aţă... colorată — Notă muzicală; 6. Munte între Olt şi graniţa răsăriteană a Transilvaniei — pui de animal domestic — Interval regulat, la care revine Paştile — Turburare violentă; 7. Reprezentarea pe pânză a coborîrii lui Christos depe cruce — Zeu arhicunoscut — Poduri peste 24 de ape, pe care le străbate sufletul după moarte, până ajunge purificat în lumea cealaltă; 8. Destitui (mai ales pe preoţi) — Una din cele patru mari diviziuni ale erei terţiare; 9. Carte de joc — Cozonac necopt — Bloc de piatră; 10. Oraş american — Ouă.. sulimenite! Cântec (poet); 11. Fâşie laterală roşie, la pantalonii ofiţerilor de artilerie; Tarif special (od.); 12. Oală; Stimă; Impărtăşire cu sângele Domnului!; 13. Plantă întrebuinţată ca nutreţ; Pluat; 14. Cei ce vor asculta slujba Invierii — Cută — Unul dintre cei ce-şi vor petrece Paştile pe scena Teatrului Naţional; 15. Subiect de... armonie între proprietar şi locatar, cu ocazia Sf. Gheorghe — Aliment care va înlocui cozonanul şi va forma un duo savuros, cu cel dela No. 2 vertical.

A. N. SANDU
student-Tulcea

Cupon pentru jocuri

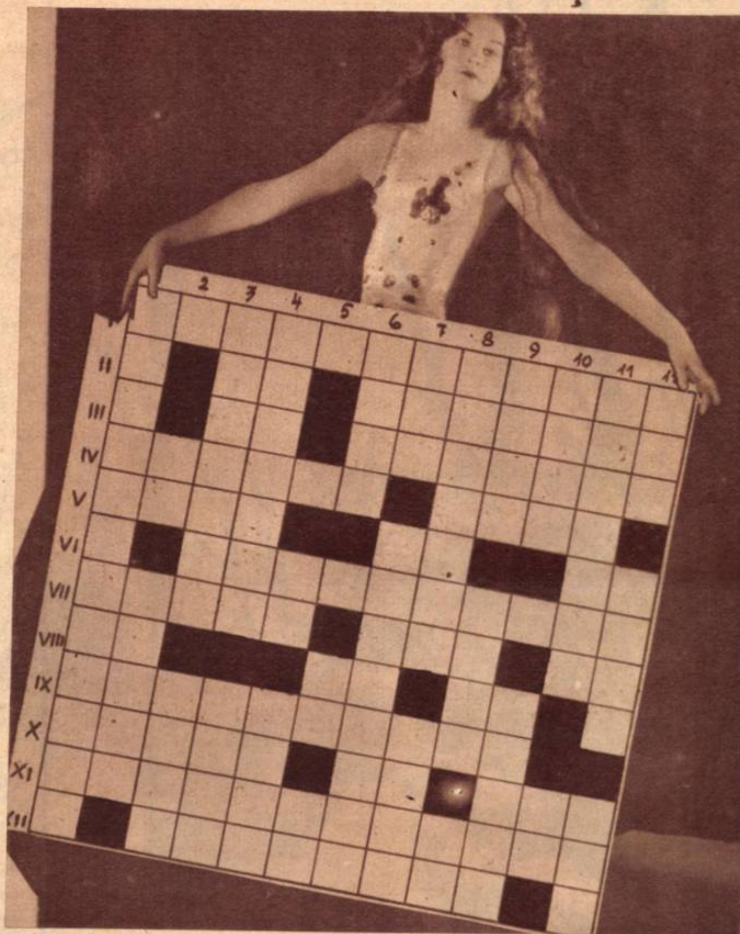
No. 275

Numele şi pronumele ....

....

Adresa ....

Cuvinte încrucişate

ORIZONTAL: I) Arătarea sentimentelor prin gesturi sau prin jocul fizionomiei. II) Diftong; frumos balet-pantomină de ch. Nuiter. III) Inceputul şi sfârşitul unui veac; In sarcina cuiva (pl.). IV. Artist care execută un solo; Invârti. V. Zeu egiptean; Negaţie. VI. Dans celebru din opera Faust. VII. Hârtie; Separ; Pomadă. VIII. Pronume (eng.); Revistă franceză; Plic. IX. Muza dansului şi a cântecului. X. Dansatoare orientală; Pomadă; artistă de cinema. XI. Zahăr pisat; Dansatoarea exprimă o acţiune şi sentimente. XII. Dans celebru.

VERTICAL: 1. Audiţiune indispensabilă ce trebueşte îndeplinită de o dansatoare. 2. Interjecţie; Personaj din Shakespeare. 3. Celebră dansatoare rusă atinse cea mai inaltă expresie a dansului cu „Moartea Lebedei". 4 consoane. 4. Audiţiunea unei singure artiste. Prep. 5. Notă; a consuma (fig.). 6. Autor englez; Măsură chinezească; Posed. 7. Roman... românesc!; Puneri în butuci. 8. Făcură o operaţiune; Oraş african. 9. Impărat roman; Râu în Franţa. 10. Sclav; Celebru pictor italian. 11. Dedeţei; cămaşă. 12. Lună; Dansatoare americană; Timp.

de *Lisette Rădulescu*

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevărul" S. A.

REALITATEA ilustrată

PRIMĂVARA SGLOBIE

REALITATEA ilustrată

ANUL VI. Nr. 276
12 MAI 1932

LEI 10

Paul Doumer, preşedintele Republicei Franceze a fost asasinat în ziua de 6 Mai 1932

Şi la volan...

Desigur că în clipa când tânăra femee s'a hotărît să se aşeze la volan, ca şofeur de meserie, drumul burghezesc al căsniciei pornise pe panta dureroasă a „clarificărilor", din care emană deobicei acea dârză voluptate pentru muncă şi izbândă în viaţă. Bărbatul, medic de plasă şi proprietar de moşie, a rămas întâi uluit de decizia soţiei. Provincia nu tolerează excentricităţi. Zvonul noutăţii eşite din comun aleargă mai iute ca vântul, ca să alimenteze mai apoi săptămâni şi luni conversaţiile căminurilor, adumbrite încă de parfumul unei rămăşiţe de partiarhism. Ei, dar farmecele femeii şi surprinzătorul ei dar de convingere — la timp priincios — sunt arme invincibile!

După nesfârşite discuţii casnice, cu valul de revoltă din ce în ce mai atenuat, bărbatul a dat voe soţiei, cu deplină încredere, să îmbrăţişeze meseria de şofeur, practicată până acum la noi în ţară numai de bărbaţi.

Doamna a apărut la început pe piaţa Capitalei, cu carnet de amatoare. Ce bine se pricepea atunci, cu câteva cuvinte de glumă, să cumpere tăcerea agenţilor de circulaţie, cari răsar ca o ameninţare la fiecare colţ de stradă. Apoi a venit examenul şi ca să nu se umilească în faţa bărbaţilor, a rugat pe unul din profesorii examinatori să-i dea câteva lecţii în particular, ca să afle chestiunile speciale care avea să i le pue comisia.

Odată în posesia carnetului de şofeur şi-a şi fixat punctul de staţie — piaţa Teatrului Naţional, în faţa restaurantului Elisée. Deşi nu cunoştea bine Capitala, ochise că acolo trebue să fie punctul cel mai bun. Dar cum poliţia opreşte staţionarea maşinilor la această importantă intersecţie, reuşi să se strecoare o vreme prin tangentă. Se prefăcea că aşteaptă pe cineva, până apărea clientul.

Socotind apoi că drumul drept e cel mai sănătos, s'a aşezat statornic în piaţeta Vasile Lascăr şi laolaltă cu toţi tovarăşii de breaslă, s'a supus şi ea plictiselii lungilor şi interminabilelor aşteptări. Deseori răsfoia o carte sau o gazetă, dar gândurile se învârtiau în jurul aceluiaş punct obsedant: reuşita meseriei, care aduce bani şi încredere în puterea de isbândă a ţelului propus. Şi care a fost aceasta? Doamna provincială nu face parte din nici o grupare feministă. Ultimii ani i-a trăit la ţară, la moşie. Legătura cu oamenii însă nu i-a lipsit şi mai adăugând şi constatările făcute din proprie experienţă, a ajuns la convingerea că situaţia femeii la cămin, omiţând anumite neplăceri, e în primul rând plină de nesiguranţă. Şi şi-a îndreptat atunci privirile spre atâtea femei rămase la mijloc de viaţă, stinghere, fără rost casnic şi fără vreo meserie, care să le procure un cât de umil mijloc de existenţă.

Volanul nu e greu de condus, iar sângele rece cu care lucrează femeea, când şi-a strâns în frâne nervii, e surprinzător.

— „Dece — şi-a spus soţia medicului — meseria aceasta să nu aibă şi ea concurentele ei? Ar fi o pâine câştigată demn şi fără multă greutate". Şi astfel începutul a fost făcut...

Când doamna şofeură a apărut în redacţie, am încercat o mică decepţie. Mi-o închipuiam o făptură înaltă, cu timbrul vocii grav şi mişcările autoritare, largi, de aer liber. In locul ei a apărut o femeiuşcă, de statură mică, zâmbitoare, şi guralivă din cale afară. Uşurinţa vorbirii o îmbracă într'o haină extrem de simpatcă. A părăsit provincia, hotărîtă să muncească, pentrucă soţul s'a înglodat recent, cu moşia, în datorii.

— „Şi cum vă înţelegeţi cu clienţii?"

— „Deocamdată până ce ideea va prinde şi oamenii se vor obicinui, sunt încă multe de îndurat. Mulţi fac confuzii umilitoare. Ii pun însă imediat la punct, atrăgându-le atenţia că numai maşina e pe piaţă....

Şi cu un surâs nu tocmai dulce, adăugă:

— „La noi lucrul cinstit prinde greu..."

In seara vizitei, făcea serviciu de noapte şi m'am urcat în maşină, alături de ea, din dorinţa de a-i urmări activitatea. Obsesia a împins-o tot spre piaţa Teatrului Naţional. La început sergentul i-a interzis staţionarea.

— „Las-o dracului şefule, că nu pierzi nimic".

— „Mă amendează, coniţă".

— „Doar dac'ai avea vreo inspecţie".

In acelaş timp ieşise dela Elysée un actor, rotind ochii după un taxi.

— „Hai, amice vino aici, avem doar automobil de piaţă".

Şi am făcut imediat prezintarea d-nei şofeure.

Tânărul Ronea, după ce s'a lămurit, m'a privit puţin încurcat.

— „Vezi, eu mă duc să iau o doamnă dintr'un loc oarecare, pentru a merge cu ea în altă parte....

— „Te-am luat de client".

— „Trebue oarecare discreţie. Doamna nu vrea să fie văzută şi mai ales recunoscută..."

Iată un inconvenient, care contează în cariera femeii-şofeur. Desigur că şi de-acum înainte, tot ce nu poate fi scos în vileag cu inima deschisă, va ocoli taxi-ul şofeus-ei. Amorezii vremelnici vor să fie scutiţi de surâsuri ironice şi ascuţişuri de priviri, în care întrevezi un

Jos: *Prima femee şofeur, reparând o stricăciune la motor; stânga: pornirea motorului.*